

1117**OBWIESZCZENIE MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 13 czerwca 2003 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy — Prawo własności przemysłowej

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. Nr 62, poz. 718, z 2001 r. Nr 46, poz. 499, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 113, poz. 984 oraz z 2003 r. Nr 65, poz. 595) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 30 czerwca

2000 r. — Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 508), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawą z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. Nr 74, poz. 676),

- 2) ustawą z dnia 6 czerwca 2002 r. o zmianie ustawy — Prawo własności przemysłowej (Dz. U. Nr 108, poz. 945),
- 3) ustawą z dnia 20 czerwca 2002 r. o zmianie ustawy — Prawo własności przemysłowej (Dz. U. Nr 113, poz. 983),
- 4) ustawą z dnia 30 sierpnia 2002 r. — Przepisy wprowadzające ustawę — Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę — Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1271)

oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 13 czerwca 2003 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje:

- 1) art. 311—314 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. — Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2001 r. Nr 49, poz. 508), które stanowią:

„Art. 311. W Kodeksie handlowym w art. 35 w § 2 na końcu zdania skreśla się kropkę i dodaje wyrazy „i ustawy — Prawo własności przemysłowej”.

Art. 312. W Kodeksie postępowania cywilnego wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 87:

a) w § 1 po wyrazach „radca prawny” dodaje się wyrazy „, a w sprawach własności przemysłowej także rzecznik patentowy”;

- b) dodaje się § 6 w brzmieniu:

„§ 6. W sprawach związanych z ochroną własności przemysłowej pełnomocnikiem twórcy projektu wynalazczego może być również przedstawiciel organizacji, do której zadań statutowych należą sprawy popierania własności przemysłowej i udzielania pomocy twórcom projektów wynalazczych.”;

- 2) w art. 89 w § 1 w zdaniu drugim po wyrazach „radca prawny” dodaje się przecinek i wyrazy „a także rzecznik patentowy”;

- 3) w art. 99 po wyrazach „radcę prawnego” dodaje się wyrazy „lub rzecznika patentowego”;

- 4) w art. 393² dodaje się § 3 w brzmieniu:
„§ 3. W sprawach własności przemysłowej pełnomocnikiem, o którym mowa w § 1, może być także rzecznik patentowy.”

Art. 313. W ustawie z dnia 20 września 1984 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 1994 r. Nr 13, poz. 48, z 1995 r. Nr 34, poz. 163,

z 1996 r. Nr 77, poz. 367, z 1997 r. Nr 75, poz. 471, Nr 98, poz. 604, Nr 106, poz. 679 i Nr 124, poz. 782 oraz z 1999 r. Nr 75, poz. 853 i Nr 110, poz. 1255) w art. 16 w ust. 2 wyrazy „prawa wynalazczego” zastępuje się wyrazami „prawa własności przemysłowej”.

Art. 314. W ustawie z dnia 11 maja 1995 r. o Naczelnym Sądzie Administracyjnym (Dz. U. Nr 74, poz. 368 i Nr 104, poz. 515, z 1997 r. Nr 75, poz. 471, Nr 106, poz. 679, Nr 114, poz. 739 i Nr 144, poz. 971, z 1998 r. Nr 162, poz. 1126, z 1999 r. Nr 75, poz. 853 oraz z 2000 r. Nr 2, poz. 5, Nr 48, poz. 552, Nr 60, poz. 704 i Nr 91, poz. 1008) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 19 skreśla się pkt 6;

- 2) w art. 57 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister Sprawiedliwości, Prokurator Generalny, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, Rzecznik Praw Obywatelskich, w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych — minister właściwy do spraw pracy i zabezpieczenia społecznego, a w sprawach z zakresu prawa własności przemysłowej — Prezes Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej mogą wnieść od orzeczenia Sądu rewizję nadzwyczajną do Sądu Najwyższego, jeżeli orzeczenie rażąco narusza prawo lub interes Rzeczypospolitej Polskiej.”;

- 2) art. 235 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. Nr 74, poz. 676), który stanowi:

„Art. 235. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 227 i art. 233, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”;

- 3) art. 2—4 ustawy z dnia 6 czerwca 2002 r. o zmianie ustawy — Prawo własności przemysłowej (Dz. U. Nr 108, poz. 945), które stanowią:

„Art. 2. 1. Dodatkowe prawo ochronne może być udzielone na substancję aktywną lub kombinację takich substancji, które w dniu uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej chronione są patentem podstawowym i dla których pierwsze zezwolenie na wprowadzenie produktu na rynek Rzeczypospolitej Polskiej albo Unii Europejskiej uzyskane zostało przed datą uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej, ale nie wcześniej niż dnia 1 stycznia 2000 r.

2. Wnioski o udzielenie dodatkowego prawa ochronnego w przypadkach, o których mowa w ust. 1, mogą być składane w ciągu 6 miesięcy od dnia uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

Art. 3. 1. Do dnia uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej patent nie rozciąga się na import wyrobu i działania wymienione w art. 70 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1, jeżeli wyrób ten został uprzednio wprowadzony do obrotu przez uprawnionego lub za jego zgodą na terytorium państwa, z którym Rzeczpospolita Polska zawarła umowę o utworzeniu strefy wolnego handlu.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do praw ochronnych i praw z rejestracji.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z tym że art. 1 pkt 1, pkt 6 w zakresie dotyczącym ust. 2, pkt 7, pkt 15 lit. b), pkt 16 w zakresie dotyczącym ust. 2, pkt 17—22, pkt 23 lit. a) i c), pkt 24, pkt 26—28, pkt 31 wchodzi w życie

z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.”;

4) art. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 2002 r. o zmianie ustawy — Prawo własności przemysłowej (Dz. U. Nr 113, poz. 983), który stanowi:

„Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”;

5) art. 106 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. — Przepisy wprowadzające ustawę — Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę — Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1271), który stanowi:

„Art. 106. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004 r., z wyjątkiem przepisów art. 8 pkt 1 i 2, art. 10 pkt 2 i 3, art. 84 pkt 1, art. 86 § 1, art. 87 § 2, art. 88, art. 90 § 1, art. 91 i art. 92, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.”.

Marszałek Sejmu: *M. Borowski*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 czerwca 2003 r. (poz. 1117)

USTAWA

z dnia 30 czerwca 2000 r.

Prawo własności przemysłowej

Tytuł I

PRZEPISY OGÓLNE

Art. 1. 1. Ustawa normuje:

- 1) stosunki w zakresie wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych, znaków towarowych, oznaczeń geograficznych i topografii układów scalonych;
- 2) zasady, na jakich przedsiębiorcy mogą przyjmować projekty racjonalizatorskie i wynagradzać ich twórców;
- 3) zadania i organizację Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej, zwanego dalej „Urzędem Patentowym”.

2. Przepisy ustawy nie uchybiają ochronie przedmiotów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, przewidzianej w innych ustawach.

Art. 2. Zwalczanie nieuczciwej konkurencji reguluje odrębna ustawa.

Art. 3. 1. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) osobie — rozumie się przez to osobę fizyczną lub prawną;
- 2) osobie zagranicznej — rozumie się przez to osobę niemającą obywatelstwa polskiego i odpowiednio miejsca zamieszkania albo siedziby bądź poważnego przedsiębiorstwa na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) przedsiębiorcy — rozumie się przez to osobę prowadzącą w celach zarobkowych działalność wytwórczą, budowlaną, handlową lub usługową, zwaną dalej „działalnością gospodarczą”;
- 4) umowie międzynarodowej — rozumie się przez to umowę międzynarodową, której stroną jest Rzeczpospolita Polska;
- 5) Konwencji paryskiej — rozumie się przez to Akt sztokholmski zmieniający Konwencję paryską o ochronie własności przemysłowej z dnia 20 marca 1883 r. (Dz. U. z 1975 r. Nr 9, poz. 51);

6) projektach wynalazczych — rozumie się przez to wynalazki, wzory użytkowe, wzory przemysłowe, topografie układów scalonych i projekty racjonalizatorskie.

2. Przepisy ustawy dotyczące przedsiębiorców stosuje się odpowiednio również do osób prowadzących działalność inną niż gospodarcza, a także do jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej.

Art. 4. 1. Przepisy ustawy nie naruszają postanowień zawartych w umowach międzynarodowych.

2. Jeżeli umowa międzynarodowa normuje szczególny tryb udzielania ochrony na wynalazki, wzory użytkowe, wzory przemysłowe, znaki towarowe, oznaczenia geograficzne lub topografie układów scalonych, w sprawach nieuregulowanych w tej umowie lub pozostawionych w kompetencji organów krajowych przepisy ustawy stosuje się odpowiednio.

Art. 5. 1. Osoby zagraniczne korzystają z uprawnień wynikających z ustawy na podstawie umów międzynarodowych.

2. Osoby zagraniczne mogą, jeżeli nie narusza to postanowień umów międzynarodowych, korzystać z uprawnień wynikających z ustawy na zasadzie wzajemności. Przesłanki wzajemności, dla celów postępowania przed Urzędem Patentowym, stwierdza — po zasięgnięciu opinii właściwego ministra — Prezes Urzędu Patentowego.

Art. 6. 1.¹⁾ Na warunkach określonych w ustawie udzielane są patenty na wynalazki, prawa ochronne na wzory użytkowe i znaki towarowe, a także prawa z rejestracji na wzory przemysłowe, topografie układów scalonych oraz oznaczenia geograficzne.

1.²⁾ Na warunkach określonych w ustawie udzielane są patenty oraz dodatkowe prawa ochronne na wynalazki, prawa ochronne na wzory użytkowe i znaki towarowe, a także prawa z rejestracji na wzory przemysłowe, topografie układów scalonych oraz oznaczenia geograficzne.

2. W sprawach, o których mowa w ust. 1, właściwy jest Urząd Patentowy.

Art. 7. 1. Przedsiębiorcy mogą przewidzieć przyjmowanie projektów racjonalizatorskich na warunkach określonych w ustalonym przez siebie regulaminie racjonalizacji.

2. Przedsiębiorca może uznać za projekt racjonalizatorski, w rozumieniu ustawy, każde rozwiązanie nadjące się do wykorzystania, niebędące wynalazkiem,

¹⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do dnia wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 2.

²⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 czerwca 2002 r. o zmianie ustawy — Prawo własności przemysłowej (Dz. U. Nr 108, poz. 945); wejdzie w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

wzorem użytkowym, wzorem przemysłowym lub topografią układu scalonego.

3. W regulaminie, o którym mowa w ust. 1, przedsiębiorca określa co najmniej, jakie rozwiązania i przez kogo dokonane uznaje się w przedsiębiorstwie za projekty racjonalizatorskie, a także sposób załatwiania zgłoszonych projektów i zasady wynagradzania twórców tych projektów.

Art. 8. 1. Na warunkach określonych w ustawie twórca wynalazku, wzoru użytkowego, wzoru przemysłowego oraz topografii układu scalonego przysługuje prawo do:

- 1) uzyskania patentu, prawa ochronnego albo prawa z rejestracji;
- 2) wynagrodzenia;
- 3) wymieniać go jako twórcy w opisach, rejestrach oraz w innych dokumentach i publikacjach.

2. Twórca projektu racjonalizatorskiego przyjętego przez przedsiębiorcę do wykorzystania ma prawo do wynagrodzenia określonego w regulaminie, o którym mowa w art. 7 ust. 1, obowiązującym w dniu zgłoszenia projektu, chyba że wydany później regulamin jest dla twórcy korzystniejszy. Przepis ust. 1 pkt 3 stosuje się odpowiednio.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się także do współtwórcy.

Art. 9. Przedstawiciele organizacji społecznych, do których zakresu działania należą sprawy popierania własności przemysłowej, mogą zgodnie ze swoimi statutami udzielać pomocy twórcom projektów wynalazczych i występować w ich interesie przed organami wymiaru sprawiedliwości oraz, z zastrzeżeniem art. 236, przed Urzędem Patentowym.

Tytuł II

WYNALAZKI, WZORY UŻYTKOWE I WZORY PRZEMYSŁOWE

DZIAŁ I

Przepisy wspólne

Art. 10. 1. Wydanie decyzji o udzieleniu patentu na wynalazek oraz prawa ochronnego na wzór użytkowy następuje po sprawdzeniu przez Urząd Patentowy, w ustalonym zakresie, czy są spełnione warunki wymagane do uzyskania patentu lub prawa ochronnego.

2. Wydanie decyzji o udzieleniu prawa z rejestracji wzoru przemysłowego następuje po sprawdzeniu w Urzędzie Patentowym prawidłowości zgłoszenia tego wzoru.

Art. 11. 1. Prawo do uzyskania patentu na wynalazek albo prawa ochronnego na wzór użytkowy, jak również prawa z rejestracji wzoru przemysłowego przysługuje, z zastrzeżeniem ust. 2, 3 i 5, twórca.

2. Współtwórcom wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego uprawnienie do uzyskania patentu, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji przysługuje wspólnie.

3. W razie dokonania wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego w wyniku wykonywania przez twórcę obowiązków ze stosunku pracy albo z realizacji innej umowy, prawo, o którym mowa w ust. 1, przysługuje pracodawcy lub zamawiającemu, chyba że strony ustaliły inaczej.

4. W umowie pomiędzy przedsiębiorcami może być określony podmiot, któremu przysługiwać będą prawa, o których mowa w ust. 1, w razie dokonania wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego w związku z wykonywaniem tej umowy.

5. W razie dokonania wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego przez twórcę przy pomocy przedsiębiorcy, przedsiębiorca ten może korzystać z tego wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego we własnym zakresie. W umowie o udzielenie pomocy strony mogą ustalić, że przedsiębiorcy przysługuje w całości lub części prawo, o którym mowa w ust. 1.

Art. 12. 1. Prawo do uzyskania patentu na wynalazek, prawa ochronnego na wzór użytkowy albo prawa z rejestracji wzoru przemysłowego jest zbywalne i podlega dziedziczeniu.

2. Umowa o przeniesienie prawa, o którym mowa w ust. 1, wymaga, pod rygorem nieważności, zachowania formy pisemnej.

Art. 13. 1. Pierwszeństwo do uzyskania patentu, prawa ochronnego albo prawa z rejestracji oznacza się, z zastrzeżeniem przepisów art. 14 i 15, według daty zgłoszenia wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego w Urzędzie Patentowym.

2. Zgłoszenie uważa się za dokonane w dniu, w którym wpłynęło ono do Urzędu Patentowego, lub, z zastrzeżeniem ust. 4, zostało odebrane telefaksem.

3. W przypadku przestania zgłoszenia telefaksem oryginał zgłoszenia należy dostarczyć w terminie 30 dni od daty nadania. Termin ten nie podlega przywróceniu.

4. Jeżeli zgłoszenie przesłane telefaksem jest nieczytelne lub nie jest tożsamy z dostarczonym oryginałem, za datę zgłoszenia uznaje się dzień, w którym zgodnie z ust. 3 został dostarczony oryginał.

5. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio, gdy oryginał zostanie dostarczony po terminie, o którym mowa w ust. 3; w takim przypadku zgłoszenie przesłane telefaksem uznaje się za niebyłe.

Art. 14. Pierwszeństwo do uzyskania patentu, prawa ochronnego albo prawa z rejestracji przysługuje w Rzeczypospolitej Polskiej, na zasadach określonych w umowach międzynarodowych, według daty pierw-

szego prawidłowego zgłoszenia wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego we wskazanym państwie, jeżeli od tej daty zgłoszenie w Urzędzie Patentowym dokonane zostanie w okresie:

- 1) 12 miesięcy — w przypadku zgłoszeń wynalazków i wzorów użytkowych;
- 2) 6 miesięcy — w przypadku zgłoszeń wzorów przemysłowych.

Art. 15. 1. Pierwszeństwo do uzyskania patentu, prawa ochronnego albo prawa z rejestracji oznacza się, na zasadach określonych w umowach międzynarodowych, według daty wystawienia wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego w Polsce lub za granicą, na wystawie międzynarodowej oficjalnej lub oficjalnie uznanej, jeżeli zgłoszenie w Urzędzie Patentowym tego wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego dokonane zostanie w okresie 6 miesięcy od tej daty.

2. Pierwszeństwo do uzyskania patentu, prawa ochronnego albo prawa z rejestracji przysługuje także, na zasadach określonych w ust. 1, w przypadku wystawienia wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego na innej niż określona w ust. 1 wystawie publicznej w Polsce, wskazanej przez Prezesa Urzędu Patentowego w formie obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

3. Wskazanie wystawy, o którym mowa w ust. 2, może dotyczyć tylko imprezy dającej rękojmię jej wiarygodności, w szczególności jeżeli cięższy się ona ustaloną renomą, ma długoletnią tradycję bądź organizowana jest przez uznaną jednostkę zajmującą się zawodowo organizacją podobnych wystaw.

4. Z zachowaniem warunków określonych w ust. 3, z inicjatywą wskazania wystawy publicznej w Polsce jako dającej pierwszeństwo, o którym mowa w ust. 2, może także wystąpić właściwy minister lub wojewoda.

Art. 16. Jeżeli wynalazek, wzór użytkowy albo wzór przemysłowy, będący przedmiotem pierwszego prawidłowego zgłoszenia, był wcześniej wystawiony na wystawie i korzystał, od dnia wystawienia do dnia zgłoszenia, z ochrony tymczasowej przewidzianej w Konwencji paryskiej, pierwszeństwo do uzyskania patentu, prawa ochronnego albo prawa z rejestracji, o którym mowa w art. 14, oraz początek przewidzianych tam terminów do dokonania zgłoszenia w Urzędzie Patentowym oznacza się według daty wystawienia tego wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego na wystawie.

Art. 17. 1. Pierwszeństwo, o którym mowa w art. 14 i 15 (uprzednie pierwszeństwo), jest zbywalne i podlega dziedziczeniu.

2. Umowa o przeniesienie pierwszeństwa, o którym mowa w ust. 1, wymaga pod rygorem nieważności zachowania formy pisemnej.

Art. 18. Jeżeli zgłoszenia wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego dokonały niezależ-

nie od siebie co najmniej dwie osoby, które korzystają z pierwszeństwa oznaczonego tą samą datą, prawo do uzyskania patentu, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji przysługuje każdej z tych osób.

Art. 19. 1. Na wniosek zgłaszającego Urząd Patentowy wydaje, w celu zastrzeżenia pierwszeństwa za granicą, dowód dokonania zgłoszenia wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego w Urzędzie Patentowym (dowód pierwszeństwa).

2. Podstawą sporządzenia dowodu pierwszeństwa może być tylko zgłoszenie spełniające wymagania określone w ustawie, jako dające podstawę do uznania go za dokonane.

Art. 20. Twórca wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego uprawniony do uzyskania patentu, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji może przenieść to prawo nieodpłatnie lub za uzgodnioną zapłatą na rzecz przedsiębiorcy albo przekazać mu wynalazek, wzór użytkowy albo wzór przemysłowy do korzystania.

Art. 21. W przypadku przekazania wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego do korzystania zgodnie z art. 20, z dniem jego przedstawienia na piśmie następuje przejście na przedsiębiorcę prawa do uzyskania patentu, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji, pod warunkiem przyjęcia wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego przez przedsiębiorcę do wykorzystania i zawiadomienia o tym twórcy w terminie 1 miesiąca, chyba że strony ustalą inny termin.

Art. 22. 1. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, twórca wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego ma prawo do wynagrodzenia za korzystanie z tego wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego przez przedsiębiorcę, gdy prawo korzystania z niego bądź prawo do uzyskania patentu, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji przysługuje przedsiębiorcy na podstawie art. 11 ust. 3 i 5 lub art. 21.

2. Jeżeli strony nie uzgodniły wysokości wynagrodzenia, wynagrodzenie to ustala się w słusznej proporcji do korzyści przedsiębiorcy z wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego, z uwzględnieniem okoliczności, w jakich wynalazek, wzór użytkowy albo wzór przemysłowy został dokonany, a w szczególności zakresu udzielonej twórcy pomocy przy dokonaniu wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego oraz zakresu obowiązków pracowniczych twórcy w związku z dokonaniem wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego.

3. Jeżeli umowa nie stanowi inaczej, wynagrodzenie wypłaca się w całości, najpóźniej w ciągu dwóch miesięcy po upływie roku od dnia uzyskania pierwszych korzyści z wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego, lub w częściach, w ciągu dwóch miesięcy po upływie każdego roku od uzyskania tych korzyści, jednak nie dłużej niż przez 5 lat.

Art. 23. Wynagrodzenie twórcy wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego, określone

i wypłacone na podstawie przepisów art. 22 ust. 2 i 3, powinno być podwyższone, jeżeli korzyści osiągnięte przez przedsiębiorcę okażą się znacząco wyższe od korzyści przyjętych za podstawę do ustalenia wypłaconego wynagrodzenia.

DZIAŁ II

Wynalazki i patenty

Rozdział 1

Wynalazek

Art. 24.³⁾ Patenty są udzielane na wynalazki, które są nowe, posiadają poziom wynalazczy i nadają się do przemysłowego stosowania, bez względu na dziedzinę techniki.

Art. 25. 1. Wynalazek uważa się za nowy, jeśli nie jest on częścią stanu techniki.

2. Przez stan techniki rozumie się wszystko to, co przed datą, według której oznacza się pierwszeństwo do uzyskania patentu, zostało udostępnione do wiadomości powszechnej w formie pisemnego lub ustnego opisu, przez stosowanie, wystawienie lub ujawnienie w inny sposób.

3. Za stanowiące część stanu techniki uważa się również informacje zawarte w zgłoszeniach wynalazków lub wzorów użytkowych, korzystających z wcześniejszego pierwszeństwa, nieudostępnione do wiadomości powszechnej, pod warunkiem, ich ogłoszenia w sposób określony w ustawie.

4. Przepisy ust. 1—3 nie wyłączają możliwości udzielenia patentu na wynalazek dotyczący nowego zastosowania substancji stanowiącej część stanu techniki lub użycia takiej substancji do uzyskania wytworu mającego nowe zastosowanie.

Art. 26. 1. Wynalazek uważa się za posiadający poziom wynalazczy, jeżeli wynalazek ten nie wynika dla znawcy, w sposób oczywisty, ze stanu techniki.

2. Przy ocenie poziomu wynalazczego nie uwzględnia się zgłoszeń, o których mowa w art. 25 ust. 3.

Art. 27. Wynalazek uważany jest za nadający się do przemysłowego stosowania, jeżeli według wynalazku może być uzyskiwany wytwór lub wykorzystywany sposób, w rozumieniu technicznym, w jakiegokolwiek działalności przemysłowej, nie wykluczając rolnictwa.

Art. 28. Za wynalazki, w rozumieniu art. 24, nie uważa się w szczególności:

- 1) odkryć, teorii naukowych i metod matematycznych;
- 2) wytworów o charakterze jedynie estetycznym;

³⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 czerwca 2002 r. o zmianie ustawy — Prawo własności przemysłowej (Dz. U. Nr 108, poz. 945), która weszła w życie z dniem 18 października 2002 r.

- 3) planów, zasad i metod dotyczących działalności umysłowej lub gospodarczej oraz gier;
- 4) wytworów, których niemożliwość wykorzystania może być wykazana w świetle powszechnie przyjętych i uznanych zasad nauki;
- 5) programów do maszyn cyfrowych;
- 6) przedstawienia informacji.

Art. 29. 1.⁴⁾ Patentów nie udziela się na:

- 1) wynalazki, których wykorzystywanie byłoby sprzeczne z porządkiem publicznym lub dobrymi obyczajami; nie uważa się za sprzeczne z porządkiem publicznym korzystanie z wynalazku tylko dlatego, że jest zabronione przez prawo;
- 2) odmiany roślin lub rasy zwierząt oraz czysto biologiczne sposoby hodowli roślin lub zwierząt; przepis ten nie ma zastosowania do mikrobiologicznych sposobów hodowli ani do wytworów uzyskiwanych takimi sposobami;
- 3) sposoby leczenia ludzi i zwierząt metodami chirurgicznymi lub terapeutycznymi oraz sposoby diagnostyki stosowane na ludziach lub zwierzętach; przepis ten nie dotyczy produktów, a w szczególności substancji lub mieszanin stosowanych w diagnostyce lub leczeniu.

2.⁵⁾ Sposób hodowli roślin lub zwierząt, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, jest czysto biologiczny, jeżeli w całości składa się ze zjawisk naturalnych, takich jak krzyżowanie lub selekcjonowanie.

Art. 30. Uprawniony z patentu może uzyskać patent na ulepszenie lub uzupełnienie wynalazku, które posiada cechy wynalazku, a nie może być stosowane samodzielnie (patent dodatkowy). Można również uzyskać patent dodatkowy do już uzyskanego patentu dodatkowego.

Rozdział 2

Zgłoszenie wynalazku

Art. 31. 1. Zgłoszenie wynalazku w celu uzyskania patentu powinno obejmować:

- 1) podanie zawierające co najmniej oznaczenie zgłaszającego, określenie przedmiotu zgłoszenia oraz wniosek o udzielenie patentu lub patentu dodatkowego;
- 2) opis wynalazku ujawniający jego istotę;
- 3) zastrzeżenie lub zastrzeżenia patentowe;
- 4) skrót opisu.

⁴⁾ Oznaczenie nadane przez art. 1 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁵⁾ Dodany przez art. 1 pkt 3 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

2. Zgłoszenie wynalazku, o którym mowa w ust. 1, powinno także zawierać rysunki, jeżeli są one niezbędne do zrozumienia wynalazku.

3. Zgłoszenie wynalazku, które obejmuje co najmniej podanie oraz części wyglądające zewnętrznie na opis wynalazku i na zastrzeżenie lub zastrzeżenia patentowe, daje podstawę do uznania zgłoszenia za dokonane.

4. Urząd Patentowy wyznacza, pod rygorem umorzenia postępowania, termin do uzupełnienia zgłoszenia, jeżeli stwierdzi, że nie zawiera ono wszystkich części, o których mowa w ust. 3; datę wpływu ostatniego brakującego dokumentu uważa się za datę dokonania zgłoszenia.

5. Urząd Patentowy wyznacza zgłaszającemu termin do nadesłania rysunków, jeżeli zgłoszenie nie zawiera rysunków, a zgłaszający powołuje się w nim na rysunki; datę ich wpływu uważa się za datę dokonania zgłoszenia. Jeżeli zgłaszający nie nadeśle rysunków, powołanie się na rysunki uważa się za niebyłe.

Art. 32. Jeżeli zgłaszający nie jest twórcą wynalazku, powinien w podaniu wskazać twórcę i podstawę swego prawa do uzyskania patentu.

Art. 33. 1.⁶⁾ Z zastrzeżeniem art. 93⁶⁾ ust. 1, opis wynalazku, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 2, powinien przedstawiać wynalazek na tyle jasno i wyczerpująco, aby znawca mógł ten wynalazek urzeczywistnić. W szczególności opis powinien zawierać tytuł odpowiadający przedmiotowi wynalazku, określać dziedzinę techniki, której wynalazek dotyczy, a także znany zgłaszającemu stan techniki oraz przedstawiać w sposób szczegółowy przedmiot rozwiązania, z objaśnieniem figur rysunków (jeżeli zgłoszenie zawiera rysunki) i przykładem lub przykładami realizacji bądź stosowania wynalazku.

2. (skreślony).⁷⁾

3.⁸⁾ Zastrzeżenia patentowe, o których mowa w art. 31 ust. 1 pkt 3, powinny być w całości poparte opisem wynalazku i określać w sposób zwięzły, lecz jednoznaczny, przez podanie cech technicznych rozwiązania, zastrzegany wynalazek oraz zakres żądanej ochrony patentowej (część znamionowa zastrzeżenia). Przepis art. 93⁶⁾ ust. 1 stosuje się odpowiednio.

4. Oprócz zastrzeżenia niezależnego lub zastrzeżeń niezależnych, które powinny przedstawiać ogół cech zgłaszanego wynalazku bądź kilku wynalazków, ujętych zgodnie z art. 34 w jednym zgłoszeniu, w zgłoszeniu występować może odpowiednia liczba zastrzeżeń zależnych dla przedstawienia wariantów wynalazku lub sprecyzowania cech wymienionych w zastrzeżeniu

⁶⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 4 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁷⁾ Przepis art. 1 pkt 4 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁸⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 4 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

niezależnym. Każde zastrzeżenie powinno być ujęte jasno, w jednym zdaniu. Wzajemne powiązanie w układzie zastrzeżenia niezależnego i zastrzeżeń zależnych powinno być w zgłoszeniu wyraźnie przedstawione.

5.⁹⁾ Skróć opisu, o którym mowa w art. 31 ust. 1 pkt 4, powinien zawierać zwięzłą i jasną informację określającą przedmiot i charakterystyczne cechy techniczne wynalazku oraz wskazanie jego przeznaczenia, jeżeli nie wynika to z określenia samego przedmiotu. Przepis art. 93⁶⁾ ust. 1 stosuje się odpowiednio.

6. Rysunki, o których mowa w art. 31 ust. 2, powinny w sposób czytelny, w połączeniu z opisem i zastrzeżeniami patentowymi, odtwarzać przedmiot wynalazku w ujęciu schematycznym, bez tekstu, z wyjątkiem pojedynczych wyrazów, gdy są one konieczne. Zgłoszenie może zawierać kilka arkuszy rysunków. Na jednym arkuszu może znajdować się więcej niż jedna figura, lecz wyraźnie oddzielona jedna od drugiej.

Art. 34. 1. Zgłoszenie wynalazku może obejmować jeden lub więcej wynalazków połączonych ze sobą w taki sposób, że stanowią wyraźnie jeden pomysł wynalazczy (jednolitość wynalazku).

2. Kilka wynalazków ujętych w jednym zgłoszeniu spełnia wymóg jednolitości, jeżeli połączenie ich ze sobą opiera się na jednej lub wielu wspólnych bądź wzajemnie sobie odpowiadających cechach technicznych spośród tych, które określają zastrzegane wynalazki i decydują o wkładzie wnoszonym przez nie do stanu techniki.

Art. 35. 1. Jeżeli zgłaszający chce skorzystać z uprzedniego pierwszeństwa, powinien w podaniu złożyć stosowne oświadczenie oraz dołączyć dowód potwierdzający zgłoszenie wynalazku we wskazanym państwie bądź wystawienie go na określonej wystawie. Dowód taki może być również złożony w ciągu trzech miesięcy od daty zgłoszenia. Późniejsze złożenie takiego oświadczenia albo dowodu nie skutkuje przyznaniem pierwszeństwa.

2. (skreślony).¹⁰⁾

3. (skreślony).¹⁰⁾

Art. 36. Do zgłoszenia dokonanego w celu uzyskania patentu zgłaszający powinien dołączyć również inne niż wymienione w art. 31, 32 i 35 dokumenty i oświadczenia, jeżeli jest to niezbędne do uzasadnienia twierdzeń i żądań zawartych w zgłoszeniu. Wszystkie części zgłoszenia mogą być złożone w jednym egzemplarzu, z wyjątkiem opisu wynalazku, zastrzeżeń patentowych, rysunków oraz skrótu opisu, składanych w liczbie i formie uzasadnionej potrzebą postępowania oraz ujednolicenia dokumentacji.

Art. 37. 1. Do czasu wydania decyzji w sprawie udzielenia patentu zgłaszający może, z zastrzeżeniem

ust. 2, wprowadzać uzupełnienia i poprawki do zgłoszenia, które nie mogą jednakże wykraczać poza to, co zostało ujawnione jako przedmiot rozwiązania w opisie wynalazku w dniu dokonania zgłoszenia.

2. Zmiana zastrzeżeń patentowych w sposób rozszerzający pierwotny zakres żądanej ochrony może być dokonana tylko do czasu ogłoszenia o zgłoszeniu i przy zachowaniu ograniczenia określonego w ust. 1.

Art. 38. W toku rozpatrywania zgłoszenia wynalazku lub w okresie dwóch miesięcy od daty uprawomocnienia się decyzji o odmowie udzielenia patentu zgłaszający może złożyć wniosek o udzielenie prawa ochronnego na wzór użytkowy. Takie zgłoszenie wzoru użytkowego uważa się za dokonane w dniu zgłoszenia wynalazku.

Art. 39. 1. W razie dokonania zgłoszenia wynalazku z naruszeniem przepisu o jednolitości wynalazku, dokonane następnie, na wezwanie Urzędu Patentowego, oddzielne zgłoszenia wynalazków (zgłoszenia wydzielone) uważa się za dokonane w dniu zgłoszenia pierwotnego.

2. Jeżeli zgłaszający złoży oddzielne zgłoszenia wynalazków bez wezwania Urzędu Patentowego, nawet wówczas gdy zgłoszenie pierwotne spełniało warunek jednolitości, przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 40. Wynalazek, na który polska osoba prawna bądź obywatel polski, mający miejsce zamieszkania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, chce uzyskać patent za granicą, może być zgłoszony za granicą w celu uzyskania ochrony dopiero po zgłoszeniu go w Urzędzie Patentowym.

Rozdział 3

Rozpatrywanie zgłoszenia wynalazku

Art. 41. 1. Po wpłynięciu zgłoszenia wynalazku Urząd Patentowy nadaje mu kolejny numer, stwierdza datę wpływu oraz zawiadamia o tym zgłaszającego.

2. Oznaczenie daty dokonania zgłoszenia, w przypadkach, o których mowa w art. 13 ust. 4 i 5 oraz art. 31 ust. 4 i 5, następuje w drodze postanowienia.

Art. 42. 1. Po dokonaniu zgłoszenia wynalazku, zgodnie z art. 31 ust. 3—5, Urząd Patentowy w toku jego rozpatrywania wydaje, z zastrzeżeniem ust. 2, postanowienia wzywające zgłaszającego, pod rygorem umorzenia postępowania, do uzupełnienia zgłoszenia lub usunięcia, w wyznaczonym terminie, wskazanych braków i istotnych usterek.

2. W razie stwierdzenia, że zgłoszenie dokonane zostało z naruszeniem przepisu o jednolitości wynalazku, Urząd Patentowy wzywa zgłaszającego do złożenia oddzielnych zgłoszeń. Jeżeli zgłoszenia wydzielone nie wpłyną w wyznaczonym terminie, uważa się, że zgłoszenie pierwotne dotyczy wynalazku określonego na pierwszym miejscu w zastrzeżeniach patentowych, a pozostałe wynalazki zostały przez zgłaszającego wycofane.

⁹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 4 lit. d ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

¹⁰⁾ Przez art. 1 pkt 5 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

Art. 43. 1. O zgłoszeniu wynalazku Urząd Patentowy dokonuje ogłoszenia, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, niezwłocznie po upływie 18 miesięcy od daty pierwszeństwa do uzyskania patentu. Zgłaszający może w okresie dwunastu miesięcy od daty pierwszeństwa złożyć wniosek o dokonanie ogłoszenia w terminie wcześniejszym.

2. Nie ogłasza się o zgłoszeniu, jeżeli:

- 1) dotyczy ono wynalazku tajnego;
- 2) przed terminem ogłoszenia wydana została decyzja ostateczna o umorzeniu postępowania albo o odmowie udzielenia patentu.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 2, w razie ustania przyczyn uzasadniających nieogłoszenie o zgłoszeniu wynalazku, Urząd Patentowy dokona ogłoszenia niezwłocznie po wszczęciu lub wznowieniu postępowania w sprawie.

Art. 44. 1. Od dnia ogłoszenia, o którym mowa w art. 43 ust. 1, osoby trzecie mogą zapoznać się z opisem zgłoszeniowym wynalazku, obejmującym opis wynalazku, zastrzeżenia patentowe i dołączone do zgłoszenia rysunki. Osoby te mogą, w ciągu 6 miesięcy od dnia ogłoszenia, zgłaszać do Urzędu Patentowego uwagi co do istnienia okoliczności uniemożliwiających udzielenie patentu.

2. W opisie zgłoszeniowym, o którym mowa w ust. 1, zamieszcza się wszystkie wprowadzone do dnia ogłoszenia zmiany zastrzeżeń patentowych, z określeniem daty ich wprowadzenia.

Art. 45. 1. W okresie poprzedzającym ogłoszenie o zgłoszeniu wynalazku akta dotyczące tego zgłoszenia nie mogą być bez zgody zgłaszającego ujawnione ani udostępnione osobom nieuprawnionym.

2. Urząd Patentowy może, jeżeli zgłaszający wyrazi na to zgodę w podaniu o udzielenie patentu, udostępnić osobom trzecim wyłącznie informację o dokonaniu tego zgłoszenia, ujawniając numer, datę, tytuł zgłoszenia oraz zgłaszającego.

3. W toku badania takiego zgłoszenia Urząd Patentowy może, bez zgody zgłaszającego, zasięgać niezbędnych opinii. Osoby uczestniczące w przygotowaniu i wydawaniu opinii są obowiązane do nieujawniania danych dotyczących zgłoszenia.

Art. 46. 1. W uzasadnionych przypadkach Urząd Patentowy, sprawdzając, czy spełnione zostały ustawowe warunki wymagane do uzyskania patentu, może wezwać zgłaszającego do nadesłania w wyznaczonym terminie, pod rygorem umorzenia postępowania, dokumentów i wyjaśnień dotyczących tego zgłoszenia oraz do wprowadzenia określonych poprawek lub uzupełnień w dokumentacji zgłoszenia, a także do nadesłania rysunków, które nie są niezbędne do zrozumienia wynalazku, jeżeli jest to potrzebne dla należytego przedstawienia wynalazku lub konieczne z innych względów.

2. Jeżeli po wszczęciu postępowania zgłaszający wprowadził do zgłoszenia uzupełnienia lub poprawki niezgodnie z przepisami ustawy, przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

3. Urząd Patentowy może, z zastrzeżeniem ust. 4, wprowadzić poprawki w dokumentacji zgłoszenia jedynie w celu usunięcia oczywistych pomyłek i błędów językowych.

4. Urząd Patentowy może w skrócie opisu wynalazku wprowadzić również inne niż określone w ust. 3 poprawki.

Art. 47. 1. Urząd Patentowy sporządza dla każdego zgłoszenia wynalazku podlegającego ogłoszeniu sprawozdanie o stanie techniki, obejmujące wykaz publikacji, które będą brane pod uwagę przy ocenie zgłoszonego wynalazku.

2. Niezwłocznie po sporządzeniu sprawozdania, o którym mowa w ust. 1, Urząd Patentowy przekazuje je zgłaszającemu.

Art. 48. Urząd Patentowy wydaje postanowienie o odmowie przyznania uprzedniego pierwszeństwa w całości lub w części, jeżeli stwierdzi, że:

- 1) zgłaszający nie jest uprawniony do korzystania z uprzedniego pierwszeństwa;
- 2) zgłoszenie dokonane za granicą, na którym zgłaszający opiera swoje zastrzeżenie uprzedniego pierwszeństwa, nie jest pierwszym zgłoszeniem w rozumieniu przepisu art. 14;
- 3) wystawa, na której wystawienie jest podstawą zastrzeżenia uprzedniego pierwszeństwa przez zgłaszającego, nie spełnia wymagań określonych w art. 15;
- 4) wynalazek zgłoszony w Urzędzie Patentowym lub odpowiednia część tego wynalazku różni się od wynalazku, do którego zgłaszającemu przysługuje uprzednie pierwszeństwo;
- 5) zgłaszający uchybił przewidzianym w art. 14 i 15 terminom dla dokonania zgłoszenia albo terminowi dla złożenia dowodu pierwszeństwa lub innego dokumentu bądź oświadczenia wymaganego do uzyskania pierwszeństwa lub
- 6) zgłaszający złożył, z naruszeniem przepisu art. 35, oświadczenie o korzystaniu z uprzedniego pierwszeństwa.

Art. 49. 1. Jeżeli Urząd Patentowy stwierdzi brak ustawowych warunków wymaganych do uzyskania patentu, wydaje, z zastrzeżeniem ust. 2, decyzję o odmowie jego udzielenia.

2. Przed wydaniem decyzji, o której mowa w ust. 1, Urząd Patentowy wyznacza zgłaszającemu termin do zajęcia stanowiska co do zebranych dowodów i materiałów mogących świadczyć o istnieniu przeszkód do uzyskania patentu. Dowody i materiały mogą wykraczać poza wykaz objęty sprawozdaniem o stanie techniki.

Art. 50. 1. Przepisy art. 49 stosuje się także, z zastrzeżeniem ust. 2, gdy brak ustawowych warunków wymaganych do uzyskania patentu dotyczy tylko części zgłoszenia, a zgłaszający nie ograniczy zakresu przedmiotowego żądanej ochrony.

2. W przypadku gdy brak ustawowych warunków wymaganych do uzyskania patentu dotyczy tylko niektórych wynalazków, ujętych w jednym zgłoszeniu, a zgłaszający nie ograniczy zakresu przedmiotowego żądanej ochrony, Urząd Patentowy udziela patentu na wynalazki, które spełniają ustawowe warunki wymagane do uzyskania patentu, a w pozostałej części odmawia jego udzielenia oraz postanawia o dokonaniu odpowiednich zmian w opisie zgłoszeniowym.

Art. 51. Decyzję, o której mowa w art. 49 ust. 1, Urząd Patentowy może wydać przed ogłoszeniem o zgłoszeniu.

Art. 52. 1. Urząd Patentowy wydaje decyzję o udzieleniu patentu, jeżeli nie stwierdzi braku ustawowych warunków do uzyskania patentu, a upłynął już okres, o którym mowa w art. 44 ust. 1.

2. Udzielenie patentu następuje pod warunkiem uiszczenia opłaty za pierwszy okres ochrony. W razie nieuiszczenia opłaty w wyznaczonym terminie, Urząd Patentowy stwierdza wygaśnięcie decyzji o udzieleniu patentu.

Art. 53. Udzielone patenty podlegają wpisowi do rejestru patentowego.

Art. 54. 1. Udzielenie patentu stwierdza się przez wydanie dokumentu patentowego.

2. Częścią składową dokumentu patentowego jest opis patentowy obejmujący opis wynalazku, zastrzeżenia patentowe i rysunki. Opis patentowy jest publikowany przez Urząd Patentowy.

Art. 55. 1. Sprostowanie opisu patentowego może dotyczyć tylko oczywistych pomyłek albo błędów drukarskich.

2. W postanowieniu o sprostowaniu Urząd Patentowy określa jednocześnie, czy i w jakim zakresie:

- 1) powinna nastąpić ponowna publikacja opisu;
- 2) uprawniony jest obowiązany pokryć koszty związane z ponowną publikacją opisu.

3. Informację o sprostowaniu opisu patentowego ogłasza się w „Wiadomościach Urzędu Patentowego”.

Rozdział 4

Wynalazek tajny

Art. 56. 1. Wynalazek dokonany przez obywatela polskiego może być uznany za tajny, jeżeli dotyczy obronności lub bezpieczeństwa Państwa.

2. Wynalazkami dotyczącymi obronności Państwa są w szczególności rodzaje broni lub sprzętu wojskowego oraz sposoby walki.

3. Wynalazkami dotyczącymi bezpieczeństwa Państwa są w szczególności środki techniczne stosowane przez służby państwowe uprawnione do wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych, a także nowe rodzaje wyposażenia i sprzętu oraz sposoby ich wykorzystywania przez te służby.

Art. 57. 1. Wynalazek tajny stanowi tajemnicę państwową.

2. O tajności wynalazku dotyczącego obronności lub bezpieczeństwa Państwa postanawiają, odpowiednio, minister właściwy do spraw obrony narodowej, minister właściwy do spraw wewnętrznych lub Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego¹¹⁾.

Art. 58. 1. Zgłoszenia wynalazku tajnego w Urzędzie Patentowym można dokonać tylko w celu zastrzeżenia pierwszeństwa do uzyskania patentu. W okresie, w jakim zgłoszony wynalazek pozostaje tajny, Urząd Patentowy nie rozpatruje tego zgłoszenia.

2. Jeżeli postanowienie o tajności wynalazku zostało podjęte po wpłynięciu zgłoszenia do Urzędu Patentowego, przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 59. 1. Prawo do uzyskania patentu na wynalazek tajny zgłoszony w Urzędzie Patentowym w celu zastrzeżenia pierwszeństwa przechodzi, za odszkodowaniem, na Skarb Państwa reprezentowany odpowiednio przez ministra właściwego do spraw obrony narodowej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego¹¹⁾.

2. Wysokość odszkodowania, o którym mowa w ust. 1, określa się według wartości rynkowej wynalazku.

3. Jeżeli strony nie uzgodniły wysokości i warunków wypłaty odszkodowania, o którym mowa w ust. 1, odszkodowanie to, ustalone odpowiednio przez ministra właściwego do spraw obrony narodowej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego¹¹⁾, wypłaca się ze środków budżetu Państwa jednorazowo lub w częściach co roku, jednak nie dłużej niż przez 5 lat.

Art. 60. 1. O uznaniu, że wynalazek przestał być wynalazkiem tajnym, postanawia odpowiednio minister właściwy do spraw obrony narodowej, minister właściwy do spraw wewnętrznych lub Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego¹¹⁾. W tym przypadku, na wniosek właściwego organu, Urząd Patentowy wszczyna albo wznowia postępowanie o udzielenie patentu, jeżeli nie upłynął jeszcze okres 20 lat od daty zgłoszenia wynalazku.

¹¹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 209 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. Nr 74, poz. 676), która weszła w życie z dniem 29 czerwca 2002 r.

2. Zgłoszenia wynalazków tajnych uważa się za niebyłe po upływie okresu, o którym mowa w ust. 1.

Art. 61. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje wynalazków dotyczących obronności lub bezpieczeństwa Państwa oraz tryb postępowania z takimi wynalazkami, zarówno przed stwierdzeniem przez właściwy organ, czy są to wynalazki tajne, jak też po wydaniu postanowienia o ich tajności.

Art. 62. 1. Urząd Patentowy przesyła ministrowi właściwemu do spraw obrony narodowej, ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych oraz Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego¹¹⁾, w zakresie dokonanych uzgodnień, wykazy zgłoszonych wynalazków mogących dotyczyć obronności albo bezpieczeństwa Państwa, a także — na żądanie tych organów — opisy i rysunki wynalazków. Przepis art. 45 ust. 3 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

2. Akta dotyczące zgłoszenia wynalazku tajnego mogą być udostępnione do wglądu tylko osobom upoważnionym przez ministra właściwego do spraw obrony narodowej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego¹¹⁾.

Rozdział 5

Patent

Art. 63. 1. Przez uzyskanie patentu nabywa się prawo wyłącznego korzystania z wynalazku w sposób zarobkowy lub zawodowy na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Zakres przedmiotowy patentu określają zastrzeżenia patentowe, zawarte w opisie patentowym. Opis wynalazku i rysunki mogą służyć do wykładni zastrzeżeń patentowych.

3. Czas trwania patentu wynosi 20 lat od daty dokonania zgłoszenia wynalazku w Urzędzie Patentowym.

Art. 64. 1. Patent na wynalazek dotyczący sposobu wytwarzania obejmuje także wytwory uzyskane bezpośrednio tym sposobem.

2. W stosunku do nowych wytworów albo gdy uprawniony wykáže, że nie mógł ustalić, mimo podjęcia należytych wysiłków, rzeczywiście zastosowanego przez inną osobę sposobu wytwarzania wytworu, domniemywa się, że wytwór, który może być uzyskany opatentowanym sposobem, został tym sposobem wytworzony.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, przy przeprowadzaniu dowodu przeciwnego należy brać pod uwagę prawnie uzasadniony interes pozwanego w zakresie ochrony jego tajemnic produkcyjnych i handlowych.

Art. 65. Patent na wynalazek, dotyczący użycia substancji stanowiącej część stanu techniki do uzyskania wytworu mającego nowe zastosowanie, obejmuje także wytwory specjalnie przygotowane zgodnie z wynalazkiem do takiego zastosowania.

Art. 66. 1. Uprawniony z patentu może zakazać osobie trzeciej, niemającej jego zgody, korzystania z wynalazku w sposób zarobkowy lub zawodowy polegający na:

- 1) wytwarzaniu, używaniu, oferowaniu, wprowadzaniu do obrotu lub importowaniu dla tych celów produktu będącego przedmiotem wynalazku lub
- 2) stosowaniu sposobu będącego przedmiotem wynalazku, jak też używaniu, oferowaniu, wprowadzaniu do obrotu lub importowaniu dla tych celów produktów otrzymanych bezpośrednio takim sposobem.

2. Uprawniony z patentu może w drodze umowy udzielić innej osobie upoważnienia (licencji) do korzystania z jego wynalazku (umowa licencyjna).

Art. 67. 1. Patent jest zbywalny i podlega dziedziczeniu.

2. Umowa o przeniesienie patentu wymaga, pod rygorem nieważności, zachowania formy pisemnej.

3. Przeniesienie patentu staje się skuteczne wobec osób trzecich z chwilą wpisu tego przeniesienia do rejestru patentowego.

Art. 68. 1. Uprawniony z patentu lub z licencji nie może nadużywać swego prawa, w szczególności przez uniemożliwianie korzystania z wynalazku przez osobę trzecią, jeżeli jest ono konieczne do zaspokojenia potrzeb rynku krajowego, a zwłaszcza gdy wymaga tego interes publiczny, a wyrób jest dostępny społeczeństwu w niedostatecznej ilości lub jakości albo po nadmiernie wysokich cenach.

2. Nie uważa się za nadużycie prawa, o którym mowa w ust. 1, uniemożliwiania korzystania z wynalazku przez osoby trzecie w okresie 3 lat od dnia udzielenia patentu.

3. Urząd Patentowy może żądać od uprawnionego z patentu lub z licencji wszelkich wyjaśnień dotyczących zakresu korzystania z wynalazku w celu stwierdzenia, czy patent nie jest nadużywany.

4. Przepisy ust. 1 i 2 nie naruszają przepisów o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym.

Art. 69. 1. Nie narusza się patentu przez:

- 1) korzystanie z wynalazku dotyczącego środków komunikacji i ich części lub urządzeń, które znajdują się na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej czasowo, a także przedmiotów, które znajdują się na tym obszarze w komunikacji tranzytowej;
- 2) korzystanie z wynalazku dla celów państwowych w niezbędnym wymiarze, bez prawa wyłączności, jeżeli jest to konieczne do zapobieżenia lub usunięcia stanu zagrożenia ważnych interesów Państwa, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego;

- 3) stosowanie wynalazku do celów badawczych i doświadczalnych, dla dokonania jego oceny, analizy albo nauczania;
- 4) korzystanie z wynalazku, w niezbędnym zakresie, dla wykonania czynności, jakie na podstawie przepisów prawa są wymagane dla uzyskania rejestracji bądź zezwolenia, stanowiących warunków dopuszczenia do obrotu niektórych wytworów ze względu na ich przeznaczenie, w szczególności środków farmaceutycznych;
- 5) wykonanie leku w aptece na podstawie indywidualnej recepty lekarskiej.

2. Decyzję o korzystaniu z wynalazku w sytuacji, o której mowa w ust. 1 pkt 2, podejmuje w zależności od okoliczności właściwy minister lub wojewoda i niezwłocznie zawiadamia o tym uprawnionego. W decyzji określa się zakres i okres korzystania z wynalazku.

3.¹²⁾ Na decyzję, o której mowa w ust. 2, służy skarga do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

3.¹³⁾ Na decyzję, o której mowa w ust. 2, służy skarga do sądu administracyjnego.

4. Osobie, której wynalazek jest wykorzystywany dla celów państwowych, przysługuje prawo do wynagrodzenia ze środków budżetu Państwa, w wysokości odpowiadającej wartości rynkowej licencji.

5. Uzyskanie rejestracji bądź zezwolenia, o których mowa w ust. 1 pkt 4, nie wpływa na odpowiedzialność cywilną za wprowadzenie wyrobów do obrotu bez zgody uprawnionego, jeżeli taka zgoda jest potrzebna.

Art. 70.¹⁴⁾ 1. Patent nie rozciąga się na działania dotyczące wyrobu według wynalazku lub wytworzonego sposobem według wynalazku, polegające w szczególności na jego oferowaniu do sprzedaży lub dalszym wprowadzaniu do obrotu, jeżeli wyrób ten został uprzednio wprowadzony do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez uprawnionego lub za jego zgodą.

2.¹⁵⁾ Nie stanowi również naruszenia patentu import na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz inne działania, o których mowa w ust. 1, dotyczące wyrobu wprowadzonego uprzednio do obrotu na terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego przez uprawnionego lub za jego zgodą.

¹²⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do dnia wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 13.

¹³⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 67 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. — Przepisy wprowadzające ustawę — Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę — Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1271), która wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.

¹⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 6 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

¹⁵⁾ Wejdzie w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

Art. 71. 1. Korzystający w dobrej wierze z wynalazku na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, w chwili stanowiącej o pierwszeństwie do uzyskania patentu, może z niego nadal bezpłatnie korzystać w swoim przedsiębiorstwie w zakresie, w jakim korzystał dotychczas. Prawo to przysługuje również temu, kto w tej samej chwili przygotował już wszystkie istotne urządzenia potrzebne do korzystania z wynalazku.

2. Prawa określone w ust. 1 podlegają, na wniosek zainteresowanego, wpisowi do rejestru patentowego. Prawa te mogą zostać przeniesione na inną osobę tylko łącznie z przedsiębiorstwem.

Art. 72. 1. Współuprawniony z patentu może, bez zgody pozostałych współuprawnionych, korzystać z wynalazku we własnym zakresie oraz dochodzić roszczeń z powodu naruszenia patentu.

2. W razie uzyskania korzyści z wynalazku przez jednego ze współuprawnionych każdy z pozostałych współuprawnionych ma prawo, o ile umowa nie stanowi inaczej, do odpowiedniej części z jednej czwartej tych korzyści po potrąceniu nakładów, stosownie do swego udziału w patencie.

3. W zakresie nieuregulowanym w ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio, o ile umowa o wspólności patentu nie stanowi inaczej, przepisy Kodeksu cywilnego o współwłasności w częściach ułamkowych.

4. Przepisy ust. 1—3 stosuje się odpowiednio do wspólności prawa do uzyskania patentu.

Art. 73. Uprawniony z patentu może wskazać, w szczególności przez stosowne oznaczenie na towarach, że jego wynalazek korzysta z ochrony.

Art. 74. W razie zgłoszenia wynalazku albo uzyskania na wynalazek patentu przez osobę nieuprawnioną, uprawniony może żądać umorzenia postępowania albo unieważnienia patentu. Może również żądać udzielenia mu patentu albo przeniesienia na niego już udzielonego patentu za zwrotem kosztów zgłoszenia wynalazku lub uzyskania patentu.

Art. 75. 1. Osoba, która w dobrej wierze uzyskała albo nabyła patent, przeniesiony następnie na podstawie art. 74 na rzecz osoby uprawnionej, albo uzyskała w dobrej wierze licencję, a korzystała z wynalazku co najmniej przez rok przed wszczęciem postępowania o przeniesienie patentu lub w tym okresie przygotowała wszystkie istotne urządzenia potrzebne do korzystania z wynalazku, może z tego wynalazku korzystać w swoim przedsiębiorstwie w zakresie, w jakim z niego korzystała w chwili wszczęcia tego postępowania, z zastrzeżeniem obowiązku uiszczania uprawnionemu ustalonego wynagrodzenia.

2. Prawo do korzystania z wynalazku określone w ust. 1 podlega, na wniosek zainteresowanego, wpisowi do rejestru patentowego. Prawo to może zostać przeniesione na inną osobę tylko łącznie z przedsiębiorstwem.

Rozdział 5^{1 16)}**Dodatkowe prawo ochronne**

Art. 75¹. Na warunkach określonych w przepisach o ustanowieniu w Unii Europejskiej dodatkowych świadectw ochronnych dla produktów leczniczych oraz produktów ochrony roślin udzielane są w Rzeczypospolitej Polskiej dodatkowe prawa ochronne.

Art. 75². 1. Wniosek o udzielenie dodatkowego prawa ochronnego, zwany dalej „wnioskiem”, składa się w Urzędzie Patentowym. Przepisy art. 13 ust. 2—5 stosuje się odpowiednio.

2. Do postępowania o udzielenie dodatkowego prawa ochronnego stosuje się odpowiednio przepisy tytułu VI.

Art. 75³. Urząd Patentowy wydaje decyzję o udzieleniu dodatkowego prawa ochronnego po stwierdzeniu, że zostały spełnione warunki do jego udzielenia. Przepisy art. 42 i 46 stosuje się odpowiednio.

Art. 75⁴. 1. Udzielenie dodatkowego prawa ochronnego stwierdza się przez wydanie dodatkowego świadectwa ochronnego. Przepis art. 73 stosuje się odpowiednio.

2. Udzielone dodatkowe prawa ochronne podlegają wpisowi do rejestru patentowego.

Art. 75⁵. 1. Urząd Patentowy po stwierdzeniu, że warunki udzielenia dodatkowego prawa ochronnego nie są spełnione albo że wniosek złożony został po terminie, wydaje decyzję o odmowie udzielenia dodatkowego prawa ochronnego. Przepis art. 49 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

2. Termin na złożenie wniosku, o którym mowa w ust. 1, nie podlega przywróceniu.

3. O wydaniu decyzji o odmowie udzielenia dodatkowego prawa ochronnego lub decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie zamieszcza się wzmiankę w rejestrze patentowym.

Art. 75⁶. 1. Urząd Patentowy stwierdza wygaśnięcie decyzji o udzieleniu dodatkowego prawa ochronnego, jeżeli:

- 1) patent podstawowy wygaśnie przed upływem okresu, na jaki został udzielony, albo
- 2) w okresie trwania patentu podstawowego cofnięte zostanie zezwolenie na wprowadzenie produktu na rynek lub uprawniony zrzeknie się dodatkowego prawa ochronnego.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, wydane dodatkowe świadectwo ochronne traci ważność.

3. Urząd Patentowy stwierdza wygaśnięcie dodatkowego prawa ochronnego w przypadku, gdy zezwolenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, zostanie cofnięte po upływie okresu, na jaki został udzielony patent podstawowy.

4. Do dodatkowego prawa ochronnego stosuje się odpowiednio art. 90.

Art. 75⁷. 1. Dodatkowe prawo ochronne może być na wniosek każdej osoby unieważnione, jeżeli:

- 1) udzielone zostało wbrew przepisom dotyczącym warunków wymaganych do jego uzyskania albo
- 2) patent podstawowy został unieważniony w części stanowiącej podstawę istnienia dodatkowego prawa ochronnego.

2. Do przypadków, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio art. 89 ust. 2.

3. Jeżeli patent podstawowy został unieważniony w całości, udzielone dodatkowe prawo ochronne staje się nieważne z mocy prawa.

Art. 75⁸. O stwierdzeniu wygaśnięcia decyzji o udzieleniu dodatkowego prawa ochronnego, o wygaśnięciu tego prawa lub o jego unieważnieniu dokonuje się wpisu do rejestru patentowego.

Art. 75⁹. 1. Do dodatkowego prawa ochronnego stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące licencji i przeniesienia patentu.

2. Oświadczenie o gotowości udzielenia licencji na korzystanie z wynalazku, na który został udzielony patent, złożone zgodnie z art. 80, wywiera również skutki w odniesieniu do dodatkowego prawa ochronnego.

Art. 75¹⁰. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymogi, jakim powinien odpowiadać wniosek o udzielenie dodatkowego prawa ochronnego, oraz szczegółowy zakres i tryb rozpatrywania wniosków, uwzględniając w szczególności miejsce i sposób ogłoszenia o złożeniu wniosku, sposób dokonywania wpisów w rejestrze patentowym, a także dane, jakie powinno zawierać dodatkowe świadectwo ochronne. Określenie wymogów, jakim powinien odpowiadać wniosek, nie może prowadzić do tworzenia nadmiernych, ponad potrzebę, utrudnień dla wnioskodawcy.

Rozdział 6

Umowy licencyjne

Art. 76.1. Umowa licencyjna wymaga, pod rygorem nieważności, zachowania formy pisemnej.

2. W umowie licencyjnej można ograniczyć korzystanie z wynalazku (licencja ograniczona). Jeżeli w umowie licencyjnej nie ograniczono zakresu korzystania z wynalazku, licencjobiorca ma prawo korzystania z wynalazku w takim samym zakresie jak licencjodawca (licencja pełna).

¹⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 7 ustawy, o której mowa w odnośniku 3; wejdzie w życie z dniem uzyskania przez Rzeczypospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

3. Licencja wygasa najpóźniej z chwilą wygaśnięcia patentu. Strony mogą przewidzieć dłuższy okres obowiązywania umowy w zakresie postanowień innych niż licencja, obejmujących w szczególności odpłatne świadczenia konieczne do korzystania z wynalazku.

4. Jeżeli umowa licencyjna nie zastrzega wyłączności korzystania z wynalazku w określony sposób, udzielenie licencji jednej osobie nie wyklucza możliwości udzielenia licencji innym osobom, a także jednoczesnego korzystania z wynalazku przez uprawnionego z patentu (licencja niewyłączna).

5. Uprawniony z licencji może udzielić dalszej licencji (sublicencja) tylko za zgodą uprawnionego z patentu; udzielenie dalszej sublicencji jest niedozwolone.

6. Licencja podlega, na wniosek zainteresowanego, wpisowi do rejestru patentowego. Uprawniony z licencji wyłącznej wpisanej do rejestru może na równi z uprawnionym z patentu dochodzić roszczeń z powodu naruszenia patentu, chyba że umowa licencyjna stanowi inaczej.

Art. 77. Jeżeli umowa licencyjna nie stanowi inaczej, licencjodawca jest obowiązany do przekazania licencjobjorcy wszystkich posiadanych przez niego w chwili zawarcia umowy licencyjnej informacji i doświadczeń technicznych potrzebnych do korzystania z wynalazku.

Art. 78. W razie przejścia patentu obciążonego licencją, umowa licencyjna jest skuteczna wobec następcy prawnego.

Art. 79. Do umowy o korzystanie z wynalazku zgłoszonego w Urzędzie Patentowym, na który nie udzielono jeszcze patentu, jak również do umowy o korzystanie z wynalazku niezgłoszonego, a stanowiącego tajemnicę przedsiębiorcy, stosuje się odpowiednio przepisy o umowie licencyjnej, chyba że strony postanowiły inaczej.

Art. 80. 1. Uprawniony z patentu może złożyć w Urzędzie Patentowym oświadczenie o gotowości udzielenia licencji na korzystanie z jego wynalazku (licencja otwarta). Oświadczenie takie nie może zostać odwołane ani zmienione.

2. Informacja o złożeniu oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, podlega wpisowi do rejestru patentowego.

3. W razie złożenia oświadczenia o gotowości udzielenia licencji otwartej, opłaty okresowe za ochronę wynalazku zmniejsza się o połowę. Przepis ten stosuje się również do jednorazowej opłaty za ochronę lub do pierwszej opłaty okresowej, jeżeli ta zmniejszona opłata wpłynie wraz z oświadczeniem najpóźniej w wyznaczonym terminie.

4. Licencja otwarta jest pełna i niewyłączna, a opłata licencyjna nie może przekraczać 10 % korzyści uzyskanych przez licencjobjorcę w każdym roku korzystania z wynalazku, po potrąceniu nakładów.

5. Licencję otwartą uzyskuje się przez:

- 1) zawarcie umowy licencyjnej albo
- 2) przystąpienie do korzystania z wynalazku bez podjęcia rokowań lub przed ich zakończeniem; w tym przypadku licencjobjorca jest obowiązany zawiadomić o tym pisemnie licencjodawcę w terminie miesiąca od chwili przystąpienia do korzystania z wynalazku.

6. Jeżeli umowa nie stanowi inaczej, licencjobjorca uiszcza maksymalną opłatę, przewidzianą w ust. 4, w terminie miesiąca po zakończeniu każdego roku kalendarzowego, w którym licencjobjorca korzystał z wynalazku, chyba że oświadczenie licencjodawcy przewiduje niższą opłatę.

Art. 81. Jeżeli umowa o wykonanie prac badawczych lub inna podobna umowa nie stanowi inaczej, domniemywa się, że wykonawca prac udzielił zamawiającemu licencji na korzystanie z wynalazków zawartych w przekazanych wynikach prac (licencja dorozumiana).

Rozdział 7

Licencja przymusowa

Art. 82. 1. Urząd Patentowy może udzielić zezwolenia na korzystanie z opatentowanego wynalazku innej osoby (licencja przymusowa), gdy:

- 1) jest to konieczne do zapobieżenia lub usunięcia stanu zagrożenia bezpieczeństwa Państwa, w szczególności w dziedzinie obronności, porządku publicznego, ochrony życia i zdrowia ludzkiego oraz ochrony środowiska naturalnego;
- 2) zostanie stwierdzone, że patent jest nadużywany w rozumieniu art. 68, lub
- 3) zostanie stwierdzone, że uprawniony z patentu udzielonego z wcześniejszym pierwszeństwem (patentu wcześniejszego) uniemożliwia, nie godząc się na zawarcie umowy licencyjnej, zaspokojenie potrzeb rynku krajowego przez stosowanie opatentowanego wynalazku (patent zależny), z którego korzystanie wkraczałoby w zakres patentu wcześniejszego; w tym przypadku uprawniony z patentu wcześniejszego może żądać udzielenia mu zezwolenia na korzystanie z wynalazku będącego przedmiotem patentu zależnego (licencja wzajemna).

2. Warunkiem udzielenia licencji przymusowej na korzystanie z wynalazku, w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, jest stwierdzenie, że korzystanie z wynalazku będącego przedmiotem patentu zależnego, jeżeli są to wynalazki dotyczące tego samego przedmiotu, wprowadza istotny postęp techniczny o poważnym znaczeniu gospodarczym. W przypadku wynalazku dotyczącego technologii półprzewodników licencja przymusowa może być udzielona tylko dla przeciwdziałania praktykom bezzasadnie ograniczającym konkurencję.

3. Urząd Patentowy, po stwierdzeniu, że patent jest nadużywany w rozumieniu art. 68, może postanowić o możliwości ubiegania się o licencję przymusową i ogłasza to w „Wiadomościach Urzędu Patentowego”.

4. Licencja przymusowa może zostać udzielona, jeżeli ubiegający się o nią wykaże, że czynił wcześniej, w dobrej wierze, starania w celu uzyskania licencji. Spełnienie tego warunku nie jest konieczne do udzielenia licencji przymusowej w celu zapobieżenia lub usunięcia stanu zagrożenia bezpieczeństwa Państwa albo w przypadku ogłoszenia o możliwości ubiegania się o licencję przymusową.

5. Zwolnienie z warunku, o którym mowa w ust. 4, w przypadku ogłoszenia o możliwości ubiegania się o licencję przymusową, nie dotyczy wniosków o udzielenie licencji złożonych po upływie roku od dnia tego ogłoszenia.

6.¹⁷⁾ Przepis ust. 1 pkt 3 stosuje się odpowiednio, w przypadku gdy hodowca nie może wykonywać prawa do chronionej odmiany rośliny lub żąda od uprawnionego z patentu licencji wzajemnej.

Art. 83. Licencja przymusowa jest licencją niewyłączną.

Art. 84. 1. Korzystający z wynalazku na podstawie licencji przymusowej jest obowiązany uiścić na rzecz uprawnionego opłatę licencyjną.

2. Urząd Patentowy określa zakres i czas trwania licencji przymusowej oraz szczegółowe warunki jej wykonywania, a także, odpowiednio do wartości rynkowej licencji, wysokość opłaty licencyjnej oraz sposób i terminy jej zapłaty.

Art. 85. Licencja przymusowa może zostać przeniesiona tylko łącznie z przedsiębiorstwem lub tą jego częścią, w której jest ona wykonywana. Licencja przymusowa dotycząca patentu wcześniejszego może być przeniesiona na inną osobę tylko łącznie z patentem zależnym.

Art. 86. W szczególnie uzasadnionych przypadkach decyzja o udzieleniu licencji przymusowej, w części dotyczącej zakresu i czasu trwania licencji bądź też wysokości opłaty licencyjnej, może być po upływie dwóch lat od jej wydania zmieniona na wniosek zainteresowanego.

Art. 87. Licencja przymusowa oraz licencja wzajemna podlegają na wniosek zainteresowanego wpisowi do rejestru patentowego.

Art. 88. Przepisy o udzieleniu licencji przymusowej w przypadku, o którym mowa w art. 82 ust. 1 pkt 3, stosuje się odpowiednio do wzoru użytkowego, z którego korzystanie wkraczałoby w zakres patentu wcześniejszego.

Rozdział 8

Unieważnienie i wygaśnięcie patentu

Art. 89. 1. Patent może być unieważniony w całości lub w części, na wniosek każdej osoby, która ma w tym interes prawny, jeżeli wykaże ona, że nie zostały spełnione ustawowe warunki wymagane do uzyskania patentu.

2. Prokurator Generalny Rzeczypospolitej Polskiej lub Prezes Urzędu Patentowego może w interesie publicznym wystąpić z wnioskiem o unieważnienie patentu albo przystąpić do toczącego się postępowania w sprawie.

Art. 90. 1. Patent wygasa na skutek:

- 1) upływu okresu, na który został udzielony;
- 2) zrzeczenia się patentu przez uprawnionego przed Urzędem Patentowym, za zgodą osób, którym służy prawa na patencie;
- 3) nieuiszczenia w przewidzianym terminie opłaty okresowej albo
- 4)¹⁸⁾ trwałej utraty możliwości korzystania z wynalazku, z zastrzeżeniem art. 93⁷⁾, z powodu braku potrzebnego do tego materiału biologicznego, który stał się niedostępny i nie może być odtworzony na podstawie opisu.

2. W sprawach, o których mowa w ust. 1 pkt 2—4, Urząd Patentowy wydaje decyzje stwierdzające wygaśnięcie patentu.

3. Patent wygasa, z zastrzeżeniem ust. 4, w dniu, w którym nastąpiło zdarzenie, z jakim ustawa wiąże skutek wygaśnięcia patentu. Data wygaśnięcia patentu powinna być potwierdzona w decyzji.

4. Wygaśnięcie patentu z powodu nieuiszczenia w przewidzianym terminie opłaty okresowej następuje w dniu, w którym upłynął poprzedni okres ochrony wynalazku.

Art. 91. Wraz z patentem głównym tracą moc patenty dodatkowe. Jeżeli patent główny traci moc z przyczyny niemającej wpływu na wynalazek będący przedmiotem patentu dodatkowego, patenty dodatkowe do patentu głównego stają się patentami i zachowują moc przez okres, na który został udzielony patent główny.

Art. 92. Unieważnienie albo wygaśnięcie patentu podlega wpisowi do rejestru patentowego.

Art. 93. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymogi, jakim powinno odpowiadać zgłoszenie wynalazku, szczegółowy zakres i tryb rozpatrywania oraz badania zgłoszeń

¹⁷⁾ Dodany przez art. 1 pkt 8 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

¹⁸⁾ Ze zmianami wprowadzonymi przez art. 1 pkt 9 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

w Urzędzie Patentowym, uwzględniając w szczególności sposób i formę ogłoszenia o zgłoszeniu wynalazku, zakres, w jakim Urząd Patentowy może dokonywać poprawek w skrócie opisu, a także formę sporządzanego sprawozdania o stanie techniki i sposób oraz termin udostępniania go osobom trzecim. Określenie wymogów, jakim powinno odpowiadać zgłoszenie, nie może prowadzić do tworzenia nadmiernych, ponad potrzebę, utrudnień dla zgłaszającego.

Rozdział 9¹⁹⁾

Przepisy szczególne dotyczące wynalazków biotechnologicznych

Art. 93¹. Ilekroć w rozdziale jest mowa o:

- 1) wynalazku biotechnologicznym — rozumie się przez to wynalazek w rozumieniu art. 24, dotyczący wytworu składającego się z materiału biologicznego lub zawierającego taki materiał albo sposobu, za pomocą którego materiał biologiczny jest wytwarzany, przetwarzany lub wykorzystywany;
- 2) materiale biologicznym — rozumie się przez to materiał zawierający informację genetyczną i zdolny do samoreprodukcji albo nadający się do reprodukcji w systemie biologicznym;
- 3) sposobie mikrobiologicznym — rozumie się przez to sposób, w którym bierze udział lub który został dokonany na materiale mikrobiologicznym albo wynikiem którego jest ten materiał.

Art. 93². 1. Za wynalazki biotechnologiczne, na które mogą być udzielane patenty, uważa się w szczególności wynalazki:

- 1) stanowiące materiał biologiczny, który jest wyizolowany ze swojego naturalnego środowiska lub wytworzony sposobem technicznym, nawet jeżeli poprzednio występował w naturze;
- 2) stanowiące element wyizolowany z ciała ludzkiego lub w inny sposób wytworzony sposobem technicznym, włącznie z sekwencją lub częściową sekwencją genu, nawet jeżeli budowa tego elementu jest identyczna z budową elementu naturalnego;
- 3) dotyczące roślin lub zwierząt, jeżeli możliwości techniczne stosowania wynalazku nie ograniczają się do szczególnej odmiany roślin lub rasy zwierząt.

2. Zgłoszenie wynalazku dotyczącego sekwencji lub częściowej sekwencji genu powinno ujawniać ich przemysłowe zastosowanie.

Art. 93³. 1. Za wynalazek nie uważa się ciała ludzkiego, w różnych jego stadiach formowania się i rozwoju oraz zwykłego odkrycia jednego z jego elementów, włącznie z sekwencją lub częściową sekwencją genu.

2. Za wynalazki biotechniczne, których wykorzystywanie byłoby sprzeczne z porządkiem publicznym lub dobrymi obyczajami w rozumieniu art. 29 ust. 1 pkt 1, lub moralnością publiczną, uważa się w szczególności:

- 1) sposoby klonowania ludzi;
- 2) sposoby modyfikacji tożsamości genetycznej linii zarodkowej człowieka;
- 3) stosowanie embrionów ludzkich do celów przemysłowych lub handlowych;
- 4) sposoby modyfikacji tożsamości genetycznej zwierząt, które mogą powodować u nich cierpienia, nie przynosząc żadnych istotnych korzyści medycznych dla człowieka lub zwierzęcia, oraz zwierzęta będące wynikiem zastosowania takich sposobów.

Art. 93⁴. 1. Patent na materiał biologiczny posiadający określone w zastrzeżeniu lub zastrzeżeniach patentowych cechy charakterystyczne będące wynikiem wynalazku obejmuje każdy materiał biologiczny otrzymany z danego materiału biologicznego przez reprodukcję w identycznej lub odmiennej formie i posiadający te same cechy charakterystyczne.

2. Patent na sposób, który umożliwia wytworzenie materiału biologicznego posiadającego określone w zastrzeżeniu lub zastrzeżeniach patentowych cechy charakterystyczne będące wynikiem wynalazku, obejmuje także materiał biologiczny otrzymany bezpośrednio tym sposobem oraz każdy inny materiał biologiczny pochodzący z materiału biologicznego uzyskanego bezpośrednio przez reprodukcję w identycznej lub odmiennej formie i posiadający te same cechy charakterystyczne.

3. Patent na wytwór zawierający lub posiadający informację genetyczną obejmuje wszystkie materiały, do których został włączony wytwór i w których została zawarta informacja genetyczna spełniająca w tym materiale swoją funkcję, z wyjątkiem materiałów, o których mowa w art. 93³ ust. 1.

Art. 93⁵. 1. Patent nie rozciąga się na materiał biologiczny otrzymany przez jednokrotną reprodukcję materiału biologicznego wprowadzonego do obrotu przez uprawnionego z patentu lub za jego zgodą, jeżeli reprodukcja jest nieodzownym następstwem wykorzystywania materiału biologicznego.

2. Osoba, która nabyła lub w inny sposób uzyskała od uprawnionego z patentu lub za jego zgodą chroniony patentem materiał roślinny, do wykorzystania w działalności rolniczej, upoważniona jest do jego wykorzystywania dla wielokrotnej reprodukcji w ramach własnego gospodarstwa rolnego, z uwzględnieniem takich samych ograniczeń, jakie są przewidziane dla korzystania, bez zgody hodowcy, z materiału siewnego odmiany rośliny chronionej na podstawie przepisów o nasiennictwie.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do inwentarza hodowlanego lub innego zwierzęcego materiału zarodkowego.

¹⁹⁾ Dodany przez art. 1 pkt 10 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

Art. 93⁶. 1. Jeżeli do urzeczywistnienia wynalazku potrzebne jest użycie materiału biologicznego, który nie jest powszechnie dostępny ani nie może być przedstawiony w opisie patentowym w taki sposób, aby umożliwić znawcy zastosowanie wynalazku, ujawnienie go może polegać na powołaniu się na dokonane, najpóźniej w dacie zgłoszenia, zdeponowanie tego materiału w kolekcji uznanej na podstawie umowy międzynarodowej lub w kolekcji krajowej, wskazanej przez Prezesa Urzędu Patentowego w drodze obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

2. O nadaniu statusu kolekcji krajowej, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu Patentowego obwieszcza po uzyskaniu, na wniosek zainteresowanej instytucji, pozytywnego stanowiska ministra właściwego ze względu na przedmiot deponowanych materiałów biologicznych.

3. W przypadku dokonania depozytu, o którym mowa w ust. 1, zgłaszający powinien dołączyć do zgłoszenia poświadczenie instytucji depozytowej. Poświadczenie takie powinno zawierać co najmniej nazwę instytucji, datę zdeponowania oraz numer, pod którym jest dostępny materiał biologiczny.

4. Poświadczenie instytucji depozytowej może być złożone w ciągu 6 miesięcy od daty zgłoszenia. Późniejsze złożenie poświadczenia nie skutkuje uznania zdeponowania materiału biologicznego za równoznaczne z jego ujawnieniem w zgłoszeniu.

5. Dostęp do depozytu, o którym mowa w ust. 1, przed ogłoszeniem o zgłoszeniu wynalazku, ograniczony jest do osób wskazanych w art. 251 ust. 1. Na wniosek zgłaszającego, złożony w Urzędzie Patentowym przed ogłoszeniem o zgłoszeniu wynalazku, powyższe ograniczenie rozciąga się na cały okres rozpatrywania zgłoszenia.

6. Od ogłoszenia o zgłoszeniu wynalazku, jeżeli nie został złożony wniosek, o którym mowa w ust. 5, oraz po udzieleniu patentu nie można odmówić dostępu do depozytu osobie trzeciej, z zachowaniem warunku, o którym mowa w ust. 7. Przepis stosuje się odpowiednio także w przypadku unieważnienia bądź wygaśnięcia patentu.

7. Warunkiem udostępnienia próbki materiału biologicznego ubiegającej się o to osobie jest zobowiązanie się jej na piśmie wobec zgłaszającego lub uprawnionego z patentu, że w trakcie pozostawania patentu w mocy:

- 1) nie udostępni osobom trzecim próbki ani żadnej substancji z niej pochodzącej,
  - 2) będzie wykorzystywała próbkę lub substancję z niej pochodzącą jedynie do celów doświadczalnych
- chyba że zgłaszający lub uprawniony z patentu wyraźnie odstąpi od tego zobowiązania.

8. Jeżeli Urząd Patentowy wyda decyzję o odmowie udzielenia patentu albo umorzeniu postępowania, na

wniosek zgłaszającego złożony w terminie określonym w ust. 5, przez okres 20 lat od daty dokonania zgłoszenia, dostęp do depozytu materiału biologicznego będzie ograniczony do osób, o których mowa w ust. 5. Przepis ust. 7 stosuje się odpowiednio.

Art. 93⁷. Jeżeli materiał biologiczny zdeponowany zgodnie z art. 93⁶ przestał być dostępny w kolekcji, nowego depozytu można dokonać na warunkach określonych w umowie międzynarodowej.

DZIAŁ III

Wzory użytkowe i prawa ochronne na wzory użytkowe

Art. 94. 1. Wzorem użytkowym jest nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym, dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

2. Wzór użytkowy uważa się za rozwiązanie użyteczne, jeżeli pozwala ono na osiągnięcie celu mającego praktyczne znaczenie przy wytwarzaniu lub korzystaniu z wyrobów.

Art. 95. 1. Na wzór użytkowy może być udzielone prawo ochronne.

2. Przez uzyskanie prawa ochronnego nabywa się prawo wyłącznego korzystania ze wzoru użytkowego w sposób zarobkowy lub zawodowy na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Czas trwania prawa ochronnego wynosi dziesięć lat od daty dokonania zgłoszenia wzoru użytkowego w Urzędzie Patentowym.

Art. 96. Zakres przedmiotowy prawa ochronnego określają zastrzeżenia ochronne zawarte w opisie ochronnym wzoru użytkowego.

Art. 97. 1. Do zgłoszenia wzoru użytkowego stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem ust. 2, przepisy art. 31—33.

2. Zgłoszenie wzoru użytkowego zawiera rysunki.

3. Zgłoszenie wzoru użytkowego może obejmować tylko jedno rozwiązanie.

4. Wymóg, o którym mowa w ust. 3, nie ogranicza ujęcia w zgłoszeniu różnych postaci przedmiotu, posiadających te same istotne cechy techniczne zastrzeganego rozwiązania, jak również przedmiotu składającego się z części organicznie lub funkcjonalnie związanych ze sobą.

Art. 98. Udzielone prawa ochronne na wzory użytkowe podlegają wpisowi do rejestru wzorów użytkowych.

Art. 99. 1. Udzielenie prawa ochronnego na wzór użytkowy stwierdza się przez wydanie świadectwa ochronnego.

2. Częścią składową świadectwa ochronnego jest opis ochronny wzoru użytkowego obejmujący opis tego wzoru, zastrzeżenia ochronne i rysunki. Opis ochronny wzoru użytkowego jest udostępniany osobom trzecim i podlega rozpowszechnianiu przez Urząd Patentowy.

Art. 100. 1. Do wzorów użytkowych i praw ochronnych na wzory użytkowe stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem ust. 2, przepisy art. 25, 28, 29, 35—37, 39—52, 55—60, 62, 66—90 i 92.

2. W przypadku wzoru użytkowego okres przewidziany w art. 60 wynosi dziesięć lat.

Art. 101. 1. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje wzorów użytkowych dotyczących obronności lub bezpieczeństwa Państwa oraz tryb postępowania z takimi wzorami zarówno przed stwierdzeniem przez właściwy organ, czy są to wzory użytkowe tajne, jak i po wydaniu postanowienia o ich tajności.

2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymogi, jakim powinno odpowiadać zgłoszenie wzoru użytkowego, szczegółowy zakres i tryb rozpatrywania oraz badania zgłoszeń w Urzędzie Patentowym, uwzględniając w szczególności sposób i formę ogłoszenia o zgłoszeniu wzoru użytkowego, zakres, w jakim Urząd Patentowy może dokonywać poprawek w skrócie opisu, formę sporządzanego sprawozdania o stanie techniki i sposób oraz termin udostępniania go osobom trzecim, a także sposób udostępniania i rozpowszechniania opisów ochronnych wzorów użytkowych. Określenie wymogów, jakim powinno odpowiadać zgłoszenie, nie może prowadzić do tworzenia nadmiernych, ponad potrzebę, utrudnień dla zgłaszającego.

DZIAŁ IV

Wzory przemysłowe i prawa z rejestracji wzorów przemysłowych

Art. 102.²⁰⁾ 1. Wzorem przemysłowym jest nowa i posiadająca indywidualny charakter postać wytworu lub jego części, nadana mu w szczególności przez cechy linii, konturów, kształtów, kolorystykę, strukturę lub materiał wytworu oraz przez jego ornamentację.

2. Wytworem jest każdy przedmiot wytworzony w sposób przemysłowy lub rzemieślniczy, obejmujący w szczególności opakowanie, symbole graficzne oraz kroje pisma typograficznego, z wyłączeniem programów komputerowych.

3. Za wytwór uważa się także:

- 1) przedmiot składający się z wielu wymienialnych części składowych umożliwiających jego rozłożenie i ponowne złożenie (wytwór złożony);

²⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 11 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

2) część składową, jeżeli po jej włączeniu do wytworu złożonego pozostaje widoczna w trakcie jego zwykłego używania, przez które rozumie się każde używanie, z wyłączeniem konserwacji, obsługi lub naprawy;

3) część składową, jeżeli może być przedmiotem samodzielnego obrotu.

4. W przypadku wzoru stosowanego lub zawartego w części składowej wytworu złożonego, w rozumieniu ust. 3 pkt 1, ocena nowości i indywidualnego charakteru dotyczy tylko jego widocznych cech.

Art. 103.²⁰⁾ 1. Wzór przemysłowy uważa się za nowy, jeżeli przed datą, według której oznacza się pierwszeństwo do uzyskania prawa z rejestracji, identyczny wzór nie został udostępniony publicznie przez stosowanie, wystawienie lub ujawnienie w inny sposób, z zastrzeżeniem ust. 2. Wzór uważa się za identyczny z udostępnionym publicznie także wówczas, gdy różni się od niego jedynie nieistotnymi szczegółami.

2. Wzoru nie uważa się za udostępniony publicznie, w rozumieniu ust. 1, jeżeli nie mógł dotrzeć do wiadomości osób zajmujących się zawodowo dziedziną, której wzór dotyczy.

3. Przepis ust. 1 nie wyłącza możliwości udzielenia prawa z rejestracji, jeżeli wzór przemysłowy:

- 1) został ujawniony osobie trzeciej, która w sposób wyraźny lub dorozumiany była zobowiązana do zachowania poufności;
- 2) został ujawniony w ciągu 12 miesięcy przed datą, według której oznacza się pierwszeństwo do uzyskania prawa z rejestracji, jeżeli ujawnienie nastąpiło przez twórcę, jego następcę prawnego lub — za zgodą uprawnionego — przez osobę trzecią, a także jeżeli ujawnienie nastąpiło w wyniku nadużycia popełnionego wobec twórcy lub jego następcy prawnego.

Art. 104.²⁰⁾ 1. Wzór przemysłowy odznacza się indywidualnym charakterem, jeżeli ogólne wrażenie, jakie wywołuje na zorientowanym użytkowniku, różni się od ogólnego wrażenia wywołanego na nim przez wzór publicznie udostępniony przed datą, według której oznacza się pierwszeństwo.

2. Przy ocenie indywidualnego charakteru wzoru przemysłowego bierze się pod uwagę zakres swobody twórczej przy opracowywaniu wzoru.

Art. 105.²⁰⁾ 1. Na wzór przemysłowy udziela się prawa z rejestracji.

2. Przez uzyskanie prawa z rejestracji uprawniony nabywa prawo wyłącznego korzystania z wzoru przemysłowego w sposób zarobkowy lub zawodowy na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Uprawniony może zakazać osobom trzecim wytwarzania, oferowania, wprowadzania do obrotu, importu, eksportu lub używania wytworu, w którym wzór

jest zawarty bądź zastosowany, lub składowania takiego wytworu dla takich celów.

4. Prawo z rejestracji wzoru przemysłowego obejmuje każdy wzór, który na zorientowanym użytkowniku nie wywołuje odmiennego ogólnego wrażenia. Art. 104 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

5. Prawo z rejestracji wzoru przemysłowego ogranicza się do wytworów tego rodzaju, dla których nastąpiło zgłoszenie.

6. Prawa z rejestracji wzoru udziela się na 25 lat od daty dokonania zgłoszenia w Urzędzie Patentowym, podzielone na pięcioletnie okresy, z zastrzeżeniem art. 111.

Art. 106. 1. Prawo z rejestracji nie udziela się na wzory przemysłowe, których wykorzystywanie byłoby sprzeczne z porządkiem publicznym lub dobrymi obyczajami; korzystania z wzoru przemysłowego nie uważa się za sprzeczne z porządkiem publicznym tylko dlatego, że jest zabronione przez prawo.

2. Prawo z rejestracji nie udziela się również, z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie, na wzory przemysłowe zawierające oznaczenia, o których mowa w art. 131 ust. 2 pkt 2—5.

Art. 107.²¹⁾ 1. Prawo z rejestracji wzoru przemysłowego nie obejmuje cech wytworu:

- 1) wynikających wyłącznie z jego funkcji technicznej;
- 2) które muszą być odtworzone w dokładnej formie i wymiarach w celu umożliwienia mechanicznego połączenia go lub współdziałania z innym wytworem.

2. Przepisy ust. 1 nie stoją na przeszkodzie rejestracji wzoru przemysłowego przeznaczonego do wielokrotnego składania lub łączenia wzajemnie wymiennych wytworów w ramach systemu modułowego.

Art. 108. 1. Do zgłoszenia wzoru przemysłowego stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, przepisy art. 31—33.

2. Zgłoszenie wzoru przemysłowego zawiera rysunek. Zgłoszenie wzoru przemysłowego może również zawierać fotografie lub próbki materiału włókienniczego.

3. W zgłoszeniu wzoru przemysłowego zastrzeżenia i skrót opisu nie są wymagane.

4. Jednym zgłoszeniem wzoru przemysłowego mogą być objęte odrębne postacie wytworu mające wspólne cechy istotne (odmiany wzoru przemysłowego).

5. Liczba odmian wzoru przemysłowego, jakie mogą być ujęte w jednym zgłoszeniu, nie może przekraczać dziesięciu, chyba że odmiany te tworzą w całości komplet wytworów. Wszystkie odmiany wzoru ujęte w zgłoszeniu powinny być przedstawione w figurach na rysunku, o którym mowa w ust. 2.

Art. 109. W stosunku do wzorów przemysłowych, dla przyznania uprzedniego pierwszeństwa, przepisy art. 48 stosuje się odpowiednio. Urząd Patentowy nie sprawdza jednak podstawy udzielenia pierwszeństwa w zakresie, o którym mowa w art. 48 pkt 4.

Art. 110. 1. Urząd Patentowy wydaje decyzję o udzieleniu prawa z rejestracji po stwierdzeniu, że zgłoszenie wzoru przemysłowego zostało sporządzone prawidłowo.

2. Nie uważa się zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1, za sporządzone prawidłowo, jeżeli narusza przepisy art. 106.

Art. 111. Udzielenie prawa z rejestracji wzoru przemysłowego następuje pod warunkiem uiszczenia opłaty za pierwszy okres ochrony. Przepis art. 52 ust. 2 zdanie drugie stosuje się odpowiednio.

Art. 112. Udzielone prawa z rejestracji wzorów przemysłowych podlegają wpisowi do rejestru wzorów przemysłowych.

Art. 113. W okresie poprzedzającym rejestrację wzoru przemysłowego Urząd Patentowy bez zgody zgłaszającego nie udziela osobom nieuprawnionym informacji o zgłoszeniu.

Art. 114. 1. Udzielenie prawa z rejestracji wzoru przemysłowego stwierdza się przez wydanie świadectwa rejestracji.

2. Częścią składową świadectwa rejestracji jest opis ochronny wzoru przemysłowego obejmujący opis tego wzoru, rysunek oraz zawarte w zgłoszeniu fotografie i próbki materiału włókienniczego. Opis ochronny wzoru przemysłowego jest udostępniany osobom trzecim i podlega rozpowszechnianiu przez Urząd Patentowy.

Art. 115.²²⁾ Uprawniony z rejestracji wzoru przemysłowego nie może zakazać osobie trzeciej korzystania z wzoru:

- 1) do użytku osobistego lub niezwiązanego z działalnością gospodarczą;
- 2) w celu doświadczalnym;
- 3) polegającego na jego odtworzeniu do celów cytowania lub nauczania, jeżeli nie narusza dobrych obyczajów i nie utrudnia uprawnionemu w sposób nieuzasadniony korzystania z wzoru oraz wskazuje na źródło jego pochodzenia;

²¹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 12 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

²²⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 13 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

- 4) stosowanego lub zawartego w urządzeniach znajdujących się na środkach transportu lądowego i zarejestrowanych w innych państwach statkach morskich lub powietrznych, które czasowo znajdują się na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) przez import części zamiennych i akcesoriów, w których wzór jest stosowany lub zawarty w celu napraw statków, o których mowa w pkt 4;
- 6) wykonywania napraw statków, o których mowa w pkt 4;
- 7) przez wykonanie na indywidualne zamówienie naprawy związanej z odtworzeniem części składowej wytworu złożonego, w celu przywrócenia mu pierwotnego wyglądu.

Art. 116. Ochrona praw majątkowych do utworu, przewidziana w przepisach prawa autorskiego, nie ma zastosowania do wytworów wytworzonych według wzoru przemysłowego i wprowadzonych do obrotu po wygaśnięciu prawa z rejestracji udzielonego na taki wzór.

Art. 117. 1. Do unieważnienia prawa z rejestracji wzoru przemysłowego przepisy art. 89 stosuje się odpowiednio.

2. Podstawą do unieważnienia prawa z rejestracji może być również stwierdzenie, że wykorzystywanie wzoru przemysłowego narusza prawa osobiste lub majątkowe osób trzecich.

Art. 118. 1. Do wzorów przemysłowych i praw z rejestracji wzorów przemysłowych stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem ust. 2, przepisy art. 35—37, 39, 41, 42, 46, 49, 50, 55, 66 ust. 2, art. 67, 70—81, 90 i 92.

2.²³⁾ Zmiany dokonywane w zgłoszeniu w toku jego rozpatrywania nie mogą dotyczyć samego wzoru i jego odmian przedstawionych w opisie i na rysunku oraz na fotografiach. Zakaz ten nie obejmuje przypadków dokonania korekty zastrzeganej postaci wytworu, jeżeli nie spowoduje to zmiany tożsamości wzoru i bez której uzyskanie prawa z rejestracji wzoru przemysłowego byłoby niemożliwe.

Art. 119. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymogi, jakim powinno odpowiadać zgłoszenie wzoru przemysłowego, oraz szczegółowy zakres i tryb rozpatrywania zgłoszeń, uwzględniając w szczególności sposób udostępniania i rozpowszechniania opisów ochronnych wzorów przemysłowych. Określenie wymogów, jakim powinno odpowiadać zgłoszenie, nie może prowadzić do tworzenia nadmiernych, ponad potrzebę, utrudnień dla zgłaszającego.

²³⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 14 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

Tytuł III

ZNAKI TOWAROWE I OZNACZENIA GEOGRAFICZNE

DZIAŁ I

Znaki towarowe i prawa ochronne

Rozdział 1

Znak towarowy

Art. 120. 1. Znakiem towarowym może być każde oznaczenie przedstawione w sposób graficzny lub takie, które da się w sposób graficzny wyrazić, jeżeli oznaczenie takie nadaje się do odróżniania w obrocie towarów jednego przedsiębiorstwa od tego samego rodzaju towarów innych przedsiębiorstw.

2. Znakiem towarowym, w rozumieniu ust. 1, może być w szczególności wyraz, rysunek, ornament, kompozycja kolorystyczna, forma przestrzenna, w tym forma towaru lub opakowania, a także melodia lub inny sygnał dźwiękowy.

3. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) znakach towarowych — rozumie się przez to także znaki usługowe;
- 2) towarach — rozumie się przez to w szczególności wyroby przemysłowe, rzemieślnicze, płody rolne oraz produkty naturalne, zwłaszcza wody, minerały, surowce, a także, z zastrzeżeniem art. 174 ust. 3, usługi;
- 3) znakach towarowych powszechnie znanych — rozumie się przez to znaki, które nie są zarejestrowane.

Art. 121. Na znak towarowy może być udzielone prawo ochronne.

Art. 122. 1. Przepis art. 120 ust. 1 nie wyklucza uznania za znak towarowy oznaczenia przeznaczonego do równoczesnego używania przez kilku przedsiębiorców, którzy zgłosili go wspólnie, jeżeli używanie takie nie jest sprzeczne z interesem publicznym i nie ma na celu wprowadzenia odbiorców w błąd, w szczególności co do charakteru, przeznaczenia, jakości, właściwości lub pochodzenia towarów (wspólne prawo ochronne).

2. Zasady używania znaku towarowego na podstawie wspólnego prawa ochronnego określa regulamin znaku przyjęty przez przedsiębiorców, o których mowa w ust. 1.

Art. 123. 1. Pierwszeństwo do uzyskania prawa ochronnego na znak towarowy oznacza się, z zastrzeżeniem art. 124 i 125, według daty zgłoszenia znaku towarowego w Urzędzie Patentowym.

2. Zgłoszenie uważa się za dokonane w dniu, w którym wpłynęło ono do Urzędu Patentowego lub zostało odebrane telefaksem. Do zgłoszeń nadanych telefaksem przepisy art. 13 ust. 3—5 stosuje się odpowiednio.

Art. 124. Pierwszeństwo do uzyskania prawa ochronnego na znak towarowy przysługuje w Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach określonych w umowach międzynarodowych według daty pierwszego prawidłowego zgłoszenia znaku towarowego, jeżeli zgłoszenie w Urzędzie Patentowym zostanie dokonane w okresie 6 miesięcy od tej daty.

Art. 125. 1. Pierwszeństwo do uzyskania prawa ochronnego na znak towarowy oznacza się, na zasadach określonych w umowach międzynarodowych, według daty wystawienia towaru oznaczonego tym znakiem w Polsce lub za granicą, na wystawie międzynarodowej oficjalnej lub oficjalnie uznanej, jeżeli zgłoszenie w Urzędzie Patentowym tego znaku towarowego nastąpi w okresie 6 miesięcy od tej daty.

2. Pierwszeństwo do uzyskania prawa ochronnego na znak towarowy przysługuje także na zasadach określonych w ust. 1, według daty wystawienia towaru oznaczonego znakiem towarowym na innej niż określona w ust. 1 wystawie publicznej w Polsce, wskazanej przez Prezesa Urzędu Patentowego w formie obwieszczenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

3. Wskazanie wystawy, o którym mowa w ust. 2, może dotyczyć tylko imprezy dającej rękojmię jej wiarygodności, w szczególności jeżeli cieszy się ona ustaloną renomą, ma długoletnią tradycję bądź jest organizowana przez uznaną jednostkę zajmującą się zawodowo organizacją podobnych wystaw.

4. Z zachowaniem warunków określonych w ust. 3, z inicjatywą wskazania wystawy publicznej w Polsce jako dającej pierwszeństwo, o którym mowa w ust. 2, może także wystąpić właściwy minister lub wojewoda.

Art. 126. Jeżeli znak towarowy, będący przedmiotem pierwszego prawidłowego zgłoszenia, był umieszczony na towarze wystawionym wcześniej na wystawie i korzystał od dnia wystawienia do dnia zgłoszenia z ochrony tymczasowej przewidzianej w Konwencji paryskiej, pierwszeństwo do uzyskania prawa ochronnego, o którym mowa w art. 124, oraz początek przewidzianego tam terminu do dokonania zgłoszenia w Urzędzie Patentowym oznacza się według daty wystawienia towaru oznaczonego tym znakiem na wystawie.

Art. 127. 1. Pierwszeństwo, o którym mowa w art. 24 i art. 125 (uprzednie pierwszeństwo), jest zbywalne i podlega dziedziczeniu.

2. Umowa o przeniesienie pierwszeństwa, o którym mowa w ust. 1, wymaga, pod rygorem nieważności, zachowania formy pisemnej.

Art. 128. Na wniosek zgłaszającego znak towarowy Urząd Patentowy wydaje, w celu zastrzeżenia pierwszeństwa za granicą, dowód dokonania zgłoszenia znaku towarowego w Urzędzie Patentowym (dowód pierwszeństwa). Przepisy art. 19 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 129. 1. Nie udziela się praw ochronnych na oznaczenia, które:

- 1) nie mogą być znakiem towarowym;
- 2) nie mają dostatecznych znamion odróżniających.

2. Z zastrzeżeniem art. 130 nie mają dostatecznych znamion odróżniających oznaczenia, które:

- 1) nie nadają się do odróżniania w obrocie towarów, dla których zostały zgłoszone;
- 2) składają się wyłącznie z elementów mogących służyć w obrocie do wskazania w szczególności rodzaju towaru, jego pochodzenia, jakości, ilości, wartości, przeznaczenia, sposobu wytwarzania, składu, funkcji lub przydatności;
- 3) weszły do języka potocznego lub są zwyczajowo używane w uczciwych i utrwalonych praktykach handlowych.

Art. 130. Przy ocenie, czy oznaczenie ma dostateczne znamiona odróżniające, należy uwzględnić wszystkie okoliczności związane z oznaczaniem nim towarów w obrocie. Odmowa udzielenia prawa ochronnego na podstawie przepisu art. 129 ust. 1 pkt 2 nie może nastąpić w szczególności, jeżeli przed datą zgłoszenia znaku towarowego w Urzędzie Patentowym znak ten nabrał, w następstwie jego używania, charakteru odróżniającego w przeciętnych warunkach obrotu.

Art. 131. 1. Nie udziela się praw ochronnych na oznaczenia, których używanie:

- 1) narusza prawa osobiste lub majątkowe osób trzecich;
- 2) jest sprzeczne z prawem, porządkiem publicznym lub dobrymi obyczajami lub
- 3) może wprowadzać nabywców w błąd, w szczególności co do charakteru towaru, jego jakości, właściwości albo, z uwzględnieniem ust. 3, co do jego pochodzenia.

2. Nie udziela się praw ochronnych na oznaczenia, jeżeli:

- 1) zostały zgłoszone w złej wierze do Urzędu Patentowego w celu uzyskania ochrony;
- 2) zawierają nazwę lub skrót nazwy Rzeczypospolitej Polskiej bądź jej symbole (godło, barwy lub hymn), nazwy lub herby polskich województw, miast lub miejscowości, znaki sił zbrojnych, organizacji paramilitarnych lub sił porządkowych, reprodukcje polskich orderów, odznaczeń lub odznak honorowych, odznak lub odznak wojskowych bądź innych oficjalnych lub powszechnie używanych odznaczeń i odznak, w szczególności administracji rządowej czy samorządu terytorialnego albo organizacji społecznych działających w ważnym interesie publicznym, gdy obszar działania tych organizacji obejmuje cały kraj lub znaczną jego część, jeżeli zgłaszający nie wykaże się uprawnieniem, w szczegól-

ności zezwoleniem właściwego organu Państwa albo zgodą organizacji, na używanie oznaczenia w obrocie;

- 3) zawierają skróty nazw bądź symbole (herby, flagi, godła) obcych państw, organizacji międzynarodowych, a także przyjęte w obcych państwach urzędowe oznaczenia, stemple kontrolne i gwarancyjne, jeżeli zakaz taki wynika z umów międzynarodowych, chyba że zgłaszający wykaże się zezwoleniem właściwego organu, które uprawnia go do używania takich oznaczeń w obrocie;
- 4) zawierają urzędowo uznane oznaczenia przyjęte do stosowania w obrocie, w szczególności takie, jak: znaki bezpieczeństwa, znaki jakości, cechy legalizacji, w zakresie, w jakim mogłyby to wprowadzić nabywców w błąd co do charakteru takich oznaczeń, o ile zgłaszający nie wykaże, że jest uprawniony do ich używania;
- 5) zawierają elementy będące symbolami, w szczególności o charakterze religijnym, patriotycznym lub kulturowym, w zakresie, w jakim obrażałyby to uczucia religijne, patriotyczne lub tradycję narodową;
- 6) stanowią formę bądź inną właściwość towaru lub opakowania, która jest uwarunkowana wyłącznie jego naturą, jest niezbędna do uzyskania efektu technicznego lub zwiększa znacznie wartość towaru.

3. W odniesieniu do wyrobów alkoholowych każdy znak towarowy zawierający elementy geograficzne niezgodne z pochodzeniem wyrobu uważa się za znak wprowadzający nabywców w błąd.

4. Nie udziela się praw ochronnych na znaki zawierające elementy geograficzne prawdziwe w sensie dosłownym co do terytorium, regionu lub miejsca, z którego towar pochodzi, które mogłyby wprowadzić nabywców w błąd, że towar pochodzi z innego, słynącego z danych wyrobów terenu. W przypadku homonimicznych oznaczeń geograficznych dla wina i piwa ochrona może być przyznana, z tym że Urząd Patentowy wezwie osobę, która dokonała zgłoszenia później, do dokonania w znaku odpowiednich zmian pozwalających na odróżnienie go od znaku zarejestrowanego lub zgłoszonego wcześniej.

5. Zgłoszenie w charakterze znaku towarowego oznaczenia, którym inna osoba posługuje się jako nazwą, pod którą prowadzi działalność gospodarczą, w szczególności jeżeli jest ona wyrazem pospolitym, nie stanowi samoistnej podstawy do odmowy udzielenia prawa ochronnego, jeżeli zgłaszający działał w dobrej wierze, a:

- 1) nazwa ta nie jest używana jako znak towarowy powszechnie znany na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej dla towarów tego samego rodzaju lub
- 2) w chwili zgłoszenia znaku nie było konfliktu interesów, w szczególności ze względu na różny profil działalności, lokalny jej zasięg lub odmienne formy używania obu oznaczeń.

Art. 132. 1. Nie udziela się prawa ochronnego na znak towarowy dla towarów tego samego rodzaju, jeżeli:

- 1) jest podobny do zarejestrowanego oznaczenia geograficznego, chyba że zgłaszający jest uprawniony do używania tego oznaczenia, a udzielenie prawa ochronnego na znak towarowy nie ograniczy nadmiernie możliwości używania zarejestrowanego oznaczenia geograficznego przez innych uprawnionych;
- 2) jest identyczny lub podobny do znaku, który przed datą, według której oznacza się pierwszeństwo do uzyskania prawa ochronnego, był powszechnie znany i używany jako znak towarowy dla towarów pochodzących od innej osoby;
- 3) jest podobny do wcześniej zarejestrowanego w Rzeczypospolitej Polskiej znaku towarowego, którego ochrona ustała, jeśli od daty wygaśnięcia prawa ochronnego na znak towarowy do dnia zgłoszenia podobnego znaku przez inną osobę nie upłynął, z zastrzeżeniem art. 133, okres dwóch lat.

2. Nie udziela się prawa ochronnego na znak towarowy:

- 1) identyczny do znaku towarowego zarejestrowanego lub zgłoszonego do rejestracji (o ile znak taki zostanie zarejestrowany) z wcześniejszym pierwszeństwem na rzecz innej osoby dla identycznych towarów;
- 2) identyczny lub podobny do znaku towarowego zarejestrowanego lub zgłoszonego do rejestracji (o ile znak taki zostanie zarejestrowany) z wcześniejszym pierwszeństwem na rzecz innej osoby dla towarów identycznych lub podobnych, jeżeli jego używanie spowodować może wśród części odbiorców błąd polegający w szczególności na skojarzeniu między znakami;
- 3) identyczny lub podobny do renomowanego znaku towarowego zarejestrowanego lub zgłoszonego z wcześniejszym pierwszeństwem do rejestracji (o ile znak taki zostanie zarejestrowany) na rzecz innej osoby dla jakichkolwiek towarów, jeżeli mogłoby to przynieść zgłaszającemu nienależną korzyść lub być szkodliwe dla odróżniającego charakteru bądź renomy znaku wcześniejszego. Przepis ten stosuje się odpowiednio do znaku powszechnie znanego.

3. Ochrona znaku towarowego zawierającego oznaczenia, o których mowa w art. 131 ust. 2 pkt 2—5, bądź oznaczenia odnoszące się do pochodzenia towaru nie wyłącza możliwości zarejestrowania przez innego przedsiębiorcę znaku towarowego, zawierającego takie same elementy, dla towarów tego samego rodzaju, jeżeli znaki te mogą być w obrocie łatwo odróżniane.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do tytułów prasowych jako znaków towarowych zawierających wyrazy lub kombinacje wyrazów zwyczajowo powszechnie używanych na rynku prasowym.

Art. 133. Nie wydaje się decyzji o odmowie udzielenia prawa ochronnego na znak towarowy, który jest podobny do znaku wcześniejszego, jeżeli ten ostatni nie był używany w rozumieniu art. 169 ust. 1 pkt 1, ust. 4 i 5 i zostanie wydana decyzja stwierdzająca wygaśnięcie prawa.

Art. 134. Udzielenie przedsiębiorcy prawa ochronnego na znak towarowy dla określonych towarów nie wyklucza udzielenia mu prawa na taki sam znak, zgłoszony w dobrej wierze, również dla towarów takich samych lub tego samego rodzaju. Na warunkach określonych w art. 122 może być również udzielone wspólne prawo ochronne z udziałem przedsiębiorcy uprawnionego do znaku wcześniejszego.

Art. 135. Udzielenie prawa ochronnego na znak towarowy dla określonych towarów nie stanowi samostanowiącej podstawy do odmowy zarejestrowania znaku dla towarów tego samego rodzaju innego przedsiębiorcy tylko dlatego, że zawiera on takie samo lub podobne oznaczenie odnoszące się do dóbr osobistych, w szczególności nazwisko właściciela.

Rozdział 2

Wspólny znak towarowy i wspólny znak towarowy gwarancyjny

Art. 136. 1. Organizacja posiadająca osobowość prawną, powołana do reprezentowania interesów przedsiębiorców, może uzyskać prawo ochronne na znak towarowy przeznaczony do używania w obrocie przez tę organizację i przez zrzeszone w niej podmioty (wspólny znak towarowy).

2. Zasady używania w obrocie wspólnego znaku towarowego przez organizację, o której mowa w ust. 1, oraz przez zrzeszone w niej podmioty określa regulamin znaku przyjęty przez tę organizację.

Art. 137. 1. Organizacji posiadającej osobowość prawną, która sama nie używa znaku towarowego, może być udzielone prawo ochronne na znak przeznaczony do używania przez przedsiębiorców stosujących się do zasad ustalonych w regulaminie znaku przyjętym przez uprawnioną organizację i podlegających w tym zakresie jej kontroli (wspólny znak towarowy gwarancyjny).

2. Uprawniony z prawa ochronnego na wspólny znak towarowy gwarancyjny nie może odmówić, bez ważnych powodów, prawa używania znaku przedsiębiorcom, którzy spełniają kryteria określone w regulaminie, o którym mowa w ust. 1.

Rozdział 3

Zgłoszenie znaku towarowego

Art. 138. 1. W zgłoszeniu znaku towarowego należy określić znak towarowy oraz wskazać towary, dla których znak ten jest przeznaczony. Przepis art. 31 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

2. Jedno zgłoszenie może dotyczyć tylko jednego znaku. W przypadku znaków barwnych za jeden znak uważa się oznaczenie obejmujące jedno zestawienie kolorów. Przepisy art. 39 stosuje się odpowiednio.

3. Do zgłoszenia wspólnego znaku towarowego, wspólnego znaku towarowego gwarancyjnego lub zgłoszenia znaku w celu uzyskania wspólnego prawa ochronnego dołącza się regulamin znaku.

4. Regulamin, o którym mowa w ust. 3, powinien w szczególności określać sposób używania znaku, wspólne właściwości towarów, dla których oznaczania znak ten jest przeznaczony, zasady kontroli tych właściwości oraz skutki naruszenia postanowień regulaminu. Regulamin wspólnego znaku towarowego gwarancyjnego powinien dodatkowo określać szczegółowe kryteria oraz tryb uznawania przez uprawnioną organizację prawa przedsiębiorców do używania znaku.

Art. 139. Jeżeli zgłaszający chce skorzystać z uprzedniego pierwszeństwa, powinien w zgłoszeniu znaku towarowego złożyć stosowne oświadczenie oraz dołączyć dowód potwierdzający dokonanie zgłoszenia znaku towarowego we wskazanym państwie bądź wystawienie towaru oznaczonego tym znakiem na określonej wystawie. Dowód taki może być również złożony w ciągu trzech miesięcy od daty zgłoszenia. Późniejsze złożenie takiego oświadczenia albo dowodu nie skutkuje przyznaniem pierwszeństwa.

Art. 140. 1. Do czasu wydania decyzji zgłaszający może dokonywać w zgłoszeniu uzupełnień i poprawek, które nie mogą prowadzić do zmiany istoty znaku towarowego ani rozszerzać wykazu towarów, dla których znak ten został zgłoszony.

2. Zgłaszający może, z zastrzeżeniem ust. 1, podzielić zgłoszenie w stosunku do wskazanych towarów, z zachowaniem daty pierwszeństwa.

Art. 141. 1. Wskazując w zgłoszeniu znaku towarowego towary, dla których znak jest przeznaczony, zgłaszający powinien używać polskiej terminologii technicznej oraz określić jednoznacznych, a wykaz towarów przedstawić w formie uporządkowanej, stosownie do przyjętej klasyfikacji. Wykazy obejmujące więcej niż 15 wyrazów należy sporządzić na odrębnym arkuszu.

2. Do zgłoszenia znaku towarowego stosuje się odpowiednio przepis art. 36. Zgłoszenie znaku przedstawionego lub wyrażonego w szczególnej formie graficznej powinno zawierać dołączone fotografie lub odbitki przedstawiające lub wyrażające ten znak. Zgłoszenie znaku dźwiękowego powinno zawierać dołączone nagranie dźwięku na taśmie magnetofonowej.

Art. 142. Urząd Patentowy może wprowadzić poprawki w dokumentacji zgłoszenia jedynie w celu usunięcia oczywistych pomyłek i błędów językowych. Ograniczenie to nie dotyczy wykazu towarów i ich klasyfikacji, pod warunkiem że poprawki nie będą prowadzić do zmiany zakresu żądanej ochrony.

Rozdział 4

Rozpatrywanie zgłoszenia znaku towarowego

Art. 143. O zgłoszeniu znaku towarowego Urząd Patentowy dokonuje ogłoszenia niezwłocznie po upływie 6 miesięcy od daty dokonania zgłoszenia. Od dnia ogłoszenia osoby trzecie mogą zapoznać się ze wskazanym w zgłoszeniu znakiem towarowym oraz wykazem towarów, dla których znak jest przeznaczony, jak też zgłaszać do Urzędu Patentowego uwagi co do istnienia okoliczności uniemożliwiających udzielenie prawa ochronnego.

Art. 144. Wydanie decyzji o udzieleniu prawa ochronnego na znak towarowy następuje po sprawdzeniu przez Urząd Patentowy, czy są spełnione ustawowe warunki wymagane dla uzyskania prawa.

Art. 145. 1. Jeżeli Urząd Patentowy stwierdzi brak ustawowych warunków do uzyskania prawa ochronnego na znak towarowy, wydaje, z zastrzeżeniem ust. 2, decyzję o odmowie jego udzielenia.

2. Przed wydaniem decyzji, o której mowa w ust. 1, Urząd Patentowy wyznacza zgłaszającemu termin do zajęcia stanowiska co do zebranych dowodów i materiałów mogących świadczyć o istnieniu przeszkód do uzyskania prawa ochronnego.

3. W przypadku gdy brak ustawowych warunków dotyczy tylko niektórych towarów, a zgłaszający nie ograniczy wykazu towarów, Urząd Patentowy udziela prawa ochronnego dla towarów, dla których może być ono udzielone, a dla pozostałych odmawia jego udzielenia.

Art. 146. 1. Jeżeli dwie lub więcej osób korzystających z tej samej daty pierwszeństwa zgłosiło podobne znaki towarowe dla towarów tego samego rodzaju, niedające się łatwo odróżnić, udzielenie praw ochronnych może nastąpić pod warunkiem dokonania zmian pozwalających na łatwe odróżnianie znaków w obrocie. W przeciwnym wypadku Urząd Patentowy wyda decyzję o odmowie udzielenia praw ochronnych.

2. W uzasadnionych przypadkach Urząd Patentowy może wskazać, kto ze zgłaszających powinien dokonać zmian pozwalających na łatwe odróżnianie znaków w obrocie.

3. Spełnienie warunku, o którym mowa w ust. 1, nie może prowadzić do udzielenia prawa ochronnego na znak towarowy, który nie jest podobny do znaku pierwotnie zgłoszonego, ani do naruszenia pierwszeństwa do uzyskania prawa ochronnego przez inną osobę.

Art. 147. 1. Urząd Patentowy wydaje decyzję o udzieleniu prawa ochronnego, jeżeli nie stwierdzi braku ustawowych warunków wymaganych do uzyskania prawa ochronnego na znak towarowy.

2. Udzielenie prawa ochronnego następuje pod warunkiem uiszczenia opłaty za dziesięcioletni okres ochrony. W razie nieuiszczenia opłaty w wyznaczonym

terminie Urząd Patentowy stwierdza wygaśnięcie decyzji o udzieleniu prawa ochronnego.

Art. 148. Przy rozpatrywaniu zgłoszeń znaków towarowych przepisy art. 41, 42, 44 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 46 ust. 1 i 2, art. 48 i 55 stosuje się odpowiednio.

Art. 149. Udzielone prawa ochronne na znaki towarowe podlegają wpisowi do rejestru znaków towarowych.

Art. 150. Udzielenie prawa ochronnego na znak towarowy stwierdza się przez wydanie świadectwa ochronnego na znak towarowy.

Art. 151. Uprawniony może wskazać, że jego znak został zarejestrowany, poprzez umieszczenie w sąsiedztwie znaku towarowego litery „R” wpisanej w okrąg.

Art. 152. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymogi, jakim powinno odpowiadać zgłoszenie znaku towarowego, oraz szczegółowy zakres i tryb rozpatrywania zgłoszeń, uwzględniając w szczególności zakres informacji ujawnianej publicznie po upływie okresu, o którym mowa w art. 143, i sposób jej udostępniania, a także zakres, w jakim Urząd Patentowy może wprowadzać poprawki w wykazie towarów i ich klasyfikacji. Określenie wymogów, jakim powinno odpowiadać zgłoszenie, nie może prowadzić do tworzenia nadmiernych, ponad potrzebę, utrudnień dla zgłaszającego.

Rozdział 5

Prawa ochronne na znaki towarowe

Art. 153. 1. Przez uzyskanie prawa ochronnego nabywa się prawo wyłącznego używania znaku towarowego w sposób zarobkowy lub zawodowy na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Czas trwania prawa ochronnego na znak towarowy wynosi 10 lat od daty zgłoszenia znaku towarowego w Urzędzie Patentowym.

3. Prawo ochronne na znak towarowy może zostać, na wniosek uprawnionego, przedłużone dla wszystkich lub części towarów, na kolejne okresy dziesięcioletnie.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, powinien być złożony przed końcem upływającego okresu ochrony, jednak nie wcześniej niż na rok przed jego upływem. Wraz z wnioskiem należy wnieść należną opłatę za ochronę.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, może zostać złożony, za dodatkową opłatą, również w ciągu sześciu miesięcy po upływie okresu ochrony. Termin ten nie podlega przywróceniu.

6. Urząd Patentowy wydaje decyzję o odmowie przedłużenia prawa ochronnego na znak towarowy, jeżeli wniosek wpłynął po terminie, o którym mowa w ust. 5, albo nie zostały wniesione należne opłaty, o których mowa w ust. 4 i 5.

Art. 154. Używanie znaku towarowego polega w szczególności na:

- 1) umieszczaniu tego znaku na towarach objętych rejestracją lub ich opakowaniu i wprowadzaniu tych towarów do obrotu;
- 2) umieszczaniu znaku na dokumentach związanych z wprowadzaniem towarów do obrotu lub związanych ze świadczeniem usług;
- 3) posługiwaniu się nim w celu reklamy.

Art. 155. 1.²⁴⁾ Prawo ochronne na znak towarowy nie rozciąga się na działania dotyczące towarów ze znakiem, polegające w szczególności na ich oferowaniu do sprzedaży lub dalszym wprowadzaniu do obrotu towarów oznaczonych tym znakiem, jeżeli towary te zostały uprzednio wprowadzone do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez uprawnionego lub za jego zgodą.

2.²⁵⁾ Oferowanie lub dalszy obrót towarami oznaczonymi cudzym znakiem towarowym, w przypadku, o którym mowa w ust. 1, może odbywać się pod warunkiem, że towary te nie podlegały obróbce lub przeróbce, chyba że uprawniony z rejestracji znaku towarowego wyrazi na to zgodę.

2.²⁶⁾ Nie stanowi również naruszenia prawa ochronnego na znak towarowy import oraz inne działania, o których mowa w ust. 1, dotyczące towarów oznaczonych tym znakiem towarowym, jeżeli towary te zostały uprzednio wprowadzone do obrotu na terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego przez uprawnionego lub za jego zgodą.

3.²⁷⁾ Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się, jeżeli przemawiają za tym uzasadnione względy, które pozwalają uprawnionemu sprzeciwić się dalszej dystrybucji towarów, w szczególności jeżeli po wprowadzeniu do obrotu zmieni się lub pogorszy stan towarów.

Art. 156. 1. Prawo ochronne na znak towarowy nie daje uprawnionemu prawa zakazywania używania przez inne osoby w obrocie:

- 1) ich nazwisk;
- 2) oznaczeń wskazujących w szczególności na cechy i charakterystykę towarów, ich rodzaj, ilość, jakość, przeznaczenie, pochodzenie czy datę wytworzenia lub okres przydatności;
- 3) zarejestrowanego oznaczenia lub oznaczenia podobnego, jeżeli jest to konieczne dla wskazania przeznaczenia towaru, zwłaszcza gdy chodzi o oferowane części zamienne, akcesoria lub usługi;

²⁴⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 15 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

²⁵⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do dnia wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 26.

²⁶⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 15 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 3; wejdzie w życie z dniem uzyskania przez Rzeczypospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

²⁷⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 15 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

4) zarejestrowanego oznaczenia geograficznego, jeżeli prawo do jego używania przez te osoby wynika z innych przepisów ustawy.

2. Używanie oznaczeń wskazanych w ust. 1 jest dozwolone tylko wówczas, gdy odpowiada ono usprawiedliwionym potrzebom używającego i nabywców towarów i jednocześnie jest zgodne z uczciwymi praktykami w produkcji, handlu lub usługach.

Art. 157. Uprawniony z prawa ochronnego na znak towarowy nie może zakazać innej osobie używania tego lub podobnego oznaczenia w obrocie, jeżeli znaku tego nie używał w rozumieniu art. 169 ust. 1 pkt 1, ust. 4 i 5.

Art. 158. 1. Uprawniony z prawa ochronnego na znak towarowy nie może zakazać posługiwania się przez inną osobę nazwą, pod którą prowadzi ona działalność gospodarczą, jeżeli nazwa ta nie jest używana w charakterze oznaczenia towarów będących przedmiotem tej działalności i nie zachodzi możliwość wprowadzenia odbiorców w błąd co do pochodzenia towarów, w szczególności ze względu na różny profil działalności lub lokalny zasięg używania tej nazwy.

2. Jeżeli osoba posługując się nazwą, pod którą prowadzi działalność gospodarczą, działa w złej wierze, przepisu ust. 1 nie stosuje się.

Art. 159. 1. Współuprawniony z prawa ochronnego na znak towarowy może, bez zgody pozostałych współuprawnionych, używać znaku towarowego we własnym zakresie oraz dochodzić roszczeń z powodu naruszenia prawa ochronnego.

2. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do wspólnego prawa ochronnego stosuje się, o ile umowa o wspólności prawa ochronnego nie stanowi inaczej, przepisy Kodeksu cywilnego o współwłasności w częściach ułamkowych.

Art. 160. 1. Osoba, która, prowadząc lokalną działalność gospodarczą w niewielkim rozmiarze, używała w dobrej wierze oznaczenia zarejestrowanego następnie jako znak towarowy na rzecz innej osoby, ma prawo nadal bezpłatnie używać tego oznaczenia w nie większym niż dotychczas zakresie.

2. Prawo określone w ust. 1 podlega na wniosek zainteresowanego wpisowi do rejestru znaków towarowych. Prawo to może zostać przeniesione na inną osobę tylko łącznie z przedsiębiorstwem.

Art. 161. 1. W zakresie, jaki wynika z umowy międzynarodowej, w razie zgłoszenia na swoją rzecz znaku towarowego albo uzyskania na znak towarowy prawa ochronnego przez agenta lub przedstawiciela osoby uprawnionej do wyłącznego używania tego znaku w obcym państwie, osoba ta, jeżeli agent lub przedstawiciel działał bez jej zezwolenia, może żądać umorzenia postępowania albo unieważnienia prawa ochronnego. Osoba ta może również żądać udzielenia jej prawa ochronnego na ten znak, a także przeniesienia na nią już udzielonego prawa.

2. Z żądaniem unieważnienia lub przeniesienia prawa nie można wystąpić, jeżeli przez okres pięciu kolejnych lat używania zarejestrowanego znaku osoba uprawniona, o której mowa w ust. 1, będąc świadoma tego używania, nie sprzeciwiała się temu.

Art. 162. 1. Prawo ochronne na znak towarowy jest zbywalne i podlega dziedziczeniu. Przepisy art. 67 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

2. Przeniesienie prawa ochronnego na znak towarowy bez przeniesienia przedsiębiorstwa może nastąpić tylko wtedy, gdy nie zachodzi możliwość wprowadzenia odbiorców w błąd co do pochodzenia towarów, ich jakości lub innych istotnych cech, w szczególności jeżeli zbywcy nie przysługują prawa ochronne na podobne znaki towarowe dla towarów tego samego rodzaju. Przepis ten stosuje się odpowiednio do wspólnych znaków towarowych.

3. Prawo ochronne na wspólny znak towarowy może być przeniesione, z zastrzeżeniem ust. 2, jako wspólne prawo ochronne na przedsiębiorców zrzeszonych w organizacji, o której mowa w art. 136. Umowa o przeniesienie prawa powinna określać zasady używania takiego znaku, w takim zakresie, jaki jest przewidziany dla regulaminu, o którym mowa w art. 122 ust. 2.

4. Prawo ochronne na znak towarowy może być również przeniesione, z zastrzeżeniem ust. 2, w stosunku do niektórych towarów, dla których znak jest zarejestrowany, jeżeli towary, dla których znak pozostaje zarejestrowany na rzecz zbywcy, nie są tego samego rodzaju. Z chwilą przeniesienia prawo to traktuje się jako niezależne od prawa przysługującego zbywcy.

5. Dla ważności umowy o przeniesienie udziału we wspólnym prawie ochronnym potrzebna jest zgoda wszystkich współuprawnionych. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.

6. Przepisy ust. 1 i ust. 3—5 stosuje się odpowiednio do praw z dokonanego w Urzędzie Patentowym zgłoszenia, na które nie zostało jeszcze udzielone prawo ochronne.

Art. 163. 1.²⁸⁾ Uprawniony z prawa ochronnego na znak towarowy może udzielić innej osobie upoważnienia do używania znaku, zawierając z nią umowę licencyjną. Do umowy tej stosuje się odpowiednio przepisy art. 76 oraz art. 78 i 79.

2.²⁹⁾ Licencjodawca może udzielić sublicencji na używanie znaku towarowego w zakresie udzielonego mu upoważnienia.

3. Licencjodawca może wskazać, że korzysta z licencji na używanie znaku towarowego, poprzez umieszczenie oznaczenia „lic.” w sąsiedztwie znaku towarowego.

²⁸⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 20 czerwca 2002 r. o zmianie ustawy — Prawo własności przemysłowej (Dz. U. Nr 113, poz. 983), która weszła w życie z dniem 4 sierpnia 2002 r.

²⁹⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 1 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

4. W przypadku korzystania z licencji na używanie znaku towarowego, licencjodawca jest obowiązany, na żądanie licencjodawcy, wskazać na używanie znaku na podstawie licencji przez umieszczenie oznaczenia, o którym mowa w ust. 3.

Rozdział 6

Unieważnienie i wygaśnięcie prawa ochronnego na znak towarowy

Art. 164. Prawo ochronne na znak towarowy może być unieważnione, w całości lub w części, na wniosek każdej osoby, która ma w tym interes prawny, jeżeli wykaże ona, że nie zostały spełnione ustawowe warunki wymagane do uzyskania tego prawa.

Art. 165. 1. Z wnioskiem o unieważnienie prawa ochronnego nie można wystąpić:

- 1) z powodu kolizji z wcześniejszym znakiem bądź naruszenia praw osobistych lub majątkowych wnioskodawcy, jeżeli przez okres pięciu kolejnych lat używania zarejestrowanego znaku wnioskodawca, będąc świadomym jego używania, nie sprzeciwiał się temu;
- 2) po upływie pięciu lat od udzielenia prawa ochronnego, jeżeli prawo to udzielone zostało z naruszeniem przepisów art. 129, lecz znak w wyniku używania nabrał charakteru odróżniającego;
- 3) z powodu kolizji ze znakiem powszechnie znanym, jeżeli przez okres pięciu kolejnych lat używania zarejestrowanego znaku korzystający ze znaku powszechnie znanego, będąc świadomym jego używania, nie sprzeciwiał się temu.

2. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania, jeżeli uprawniony uzyskał prawo, działając w złej wierze.

Art. 166. 1. Prawo ochronne na znak towarowy nie może być unieważnione na tej podstawie, że znak jest podobny do wcześniejszego znaku towarowego, jeżeli ten ostatni nie był używany w rozumieniu art. 169 ust. 1 pkt 1, ust. 4 i 5.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, zarzut nieużywania znaku towarowego może zostać podniesiony tylko łącznie z wnioskiem o stwierdzenie wygaśnięcia prawa ochronnego. Zarzut ten podlega łącznemu rozpoznaniu wraz z wnioskiem o unieważnienie.

Art. 167. Prokurator Generalny Rzeczypospolitej Polskiej lub Prezes Urzędu Patentowego może, w interesie publicznym, wystąpić z wnioskiem o unieważnienie prawa ochronnego na znak towarowy albo przystąpić do toczącego się postępowania w sprawie.

Art. 168. 1. Prawo ochronne na znak towarowy wygasa na skutek:

- 1) upływu okresu, na który zostało udzielone;
- 2) zrzeczenia się prawa przez uprawnionego przed Urzędem Patentowym, za zgodą osób, którym służy na nim prawa.

2. Zrzeczenie się prawa, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, może również dotyczyć tylko niektórych towarów, dla których prawo to zostało udzielone (ograniczenie wykazu towarów).

3. Zrzeczenie się udziału we wspólnym prawie powoduje przejście tego udziału na pozostałych współuprawnionych, odpowiednio do ich udziałów.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, z zastrzeżeniem ust. 3, Urząd Patentowy wydaje decyzję stwierdzającą wygaśnięcie prawa ochronnego.

Art. 169. 1. Prawo ochronne na znak towarowy wygasa również na skutek:

- 1) nieużywania zarejestrowanego znaku towarowego w sposób rzeczywisty dla towarów objętych rejestracją w ciągu nieprzerwanego okresu pięciu lat, chyba że istnieją ważne powody jego nieużywania;
- 2) utraty przez znak znamion odróżniających przez to, że na skutek działań lub zaniedbań uprawnionego stał się oznaczeniem składającym się wyłącznie z elementów, które mogą służyć w handlu do oznaczania w szczególności rodzaju towaru, jego jakości, ilości, ceny, przeznaczenia, sposobu, czasu lub miejsca wytworzenia, składu, funkcji lub przydatności, w stosunku do towarów, dla których był zarejestrowany, a także gdy stał się oznaczeniem mogąącym wprowadzić w błąd nabywców, w szczególności co do charakteru, jakości, właściwości bądź pochodzenia towaru.

2. Urząd Patentowy wydaje decyzję stwierdzającą wygaśnięcie prawa ochronnego na znak towarowy w przypadkach, o których mowa w ust. 1, na wniosek każdej osoby, która ma w tym interes prawny.

3. Prokurator Generalny Rzeczypospolitej Polskiej lub Prezes Urzędu Patentowego może, w interesie publicznym, wystąpić z wnioskiem o stwierdzenie wygaśnięcia prawa ochronnego na znak towarowy lub przystąpić do toczącego się postępowania.

4. Przez używanie znaku, w rozumieniu ust. 1, rozumie się również używanie znaku:

- 1) różniącego się od znaku, na który udzielono prawa ochronnego, w elementach, które nie zmieniają jego odróżniającego charakteru;
- 2) przez umieszczanie znaku na towarach lub ich opakowaniach wyłącznie dla celów eksportu;
- 3) przez osobę trzecią za zgodą uprawnionego;
- 4) przez osobę upoważnioną do używania znaku wspólnego albo znaku wspólnego gwarancyjnego.

5. Nie uważa się za używanie znaku w sposób rzeczywisty używania znaku w reklamie towaru, który nie jest dostępny na rynku krajowym ani nie jest w kraju wytwarzany na potrzeby eksportu.

6. W przypadku wszczęcia postępowania w sprawie o wygaśnięcie prawa ochronnego, obowiązek wykaza-

nia używania znaku towarowego lub istnienia ważnych powodów usprawiedliwiających nieużywanie znaku spoczywa na uprawnionym z tytułu prawa ochronnego.

7. Na zasadach, o których mowa w ust. 1—6, a także w razie nieprzestrzegania regulaminu znaku, może być wydana decyzja stwierdzająca wygaśnięcie prawa w stosunku do współuprawnionego. Przepis ten stosuje się odpowiednio do prawa ochronnego na wspólny znak towarowy i wspólny znak towarowy gwarancyjny.

Art. 170. 1. Urząd Patentowy oddala, z zastrzeżeniem ust. 2, wniosek o stwierdzenie wygaśnięcia prawa ochronnego w przypadku, o którym mowa w art. 169 ust. 1 pkt 1, jeżeli przed złożeniem tego wniosku rozpoczęło się lub zostało wznowione rzeczywiste używanie znaku.

2. Rozpoczęcie lub wznowienie używania znaku towarowego, po upływie nieprzerwanego pięcioletniego okresu jego nieużywania i w okresie trzech miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o stwierdzenie wygaśnięcia prawa ochronnego, nie zostanie jednak uwzględnione, jeżeli przygotowania do rozpoczęcia lub wznowienia używania mają miejsce tuż po tym, jak uprawniony dowiedział się, że taki wniosek może być złożony.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio w przypadkach, o których mowa w art. 169 ust. 7.

4. Nie wydaje się decyzji stwierdzającej wygaśnięcie prawa ochronnego na znak towarowy z powodu utraty uprawnienia do używania zawartego w nim oznaczenia bądź symbolu, o którym mowa w art. 131 ust. 2, jeżeli przed złożeniem wniosku o stwierdzenie wygaśnięcia tego prawa nastąpiło zaniechanie używania oznaczenia bądź symbolu w znaku towarowym.

Art. 171. Jeżeli przyczyna wygaśnięcia prawa ochronnego na znak towarowy dotyczy jedynie niektórych towarów, wygaśnięcie prawa odnosi się tylko do tych towarów.

Art. 172. Prawo ochronne na znak towarowy wygasa, z zastrzeżeniem art. 170, w dniu, w którym nastąpiło zdarzenie, z którym ustawa wiąże skutek wygaśnięcia prawa ochronnego. Data wygaśnięcia prawa ochronnego powinna być potwierdzona w decyzji.

Art. 173. Unieważnienie albo wygaśnięcie prawa ochronnego podlega wpisowi do rejestru znaków towarowych.

DZIAŁ II

Oznaczenia geograficzne

Rozdział 1

Przepisy wstępne

Art. 174. 1. Oznaczeniami geograficznymi, w rozumieniu ustawy, są oznaczenia słowne odnoszące się bezpośrednio lub pośrednio do nazwy miejsca, miej-

scowości, regionu lub kraju (teren), które identyfikują towar jako pochodzący z tego terenu, jeżeli określona jakość, dobra opinia lub inne cechy towaru są przypisywane przede wszystkim pochodzeniu geograficznemu tego towaru.

2. Na zagraniczne oznaczenia geograficzne można uzyskać w Polsce ochronę tylko, gdy oznaczenie korzysta z ochrony w kraju jego pochodzenia.

3. Ilekroć w przepisach niniejszego działu jest mowa o towarach, nie dotyczy to usług.

Art. 175. 1. Oznaczeniami geograficznymi są:

- 1) nazwy regionalne jako oznaczenia służące do wyróżniania towarów, które:
  - a) pochodzą z określonego terenu oraz
  - b) posiadają szczególne właściwości, które wyłącznie lub w przeważającej mierze zawdzięczają oddziaływaniu środowiska geograficznego obejmującego łącznie czynniki naturalne oraz ludzkie — których wytworzenie lub przetworzenie następuje na tym terenie;
- 2) oznaczenia pochodzenia jako oznaczenia służące do wyróżniania towarów:
  - a) pochodzących z określonego terenu oraz
  - b) posiadających pewne szczególne właściwości albo inne cechy szczególne przypisywane pochodzeniu geograficznemu, czyli terenowi, gdzie zostały one wytworzone lub przetworzone.

2. Przez oznaczenia geograficzne rozumie się także oznaczenia stosowane dla towarów, które są wytworzone z surowców lub półproduktów pochodzących z określonego terenu, większego niż teren wytworzenia lub przetworzenia towaru, jeżeli są one przygotowywane w szczególnych warunkach i istnieje system kontroli przestrzegania tych warunków.

3. Za oznaczenia geograficzne uznaje się również, z zachowaniem warunków określonych w ust. 2, określenia o charakterze geograficznym nieodpowiadające dosłownie terenowi, z którego towar pochodzi, lub inne określenia używane tradycyjnie, jeżeli są one stosowane dla towarów pochodzących z danego terenu.

Rozdział 2

Zgłoszenie i rozpatrywanie zgłoszenia oznaczenia geograficznego

Art. 176. 1. Zgłoszenie oznaczenia geograficznego powinno zawierać:

- 1) dokładne określenie oznaczenia oraz elementów, z którymi będzie ono używane w obrocie, jak etykiety i opakowania;
- 2) wskazanie towarów, dla których jest ono przeznaczone;

3) dokładne określenie granic terenu, do którego się ono odnosi;

4) określenie szczególnych cech lub właściwości towarów, jako pochodzących z danego terenu;

5) warunki korzystania z oznaczenia geograficznego obejmujące sposób wytwarzania, szczególne cechy lub właściwości towarów, inne przesłanki, które muszą być spełnione przez osoby chcące używać takiego oznaczenia oraz, jeżeli jest to wymagane, metody ich kontroli;

6) wskazanie przedsiębiorców, którzy używają lub będą używać tego oznaczenia.

2. Zgłoszenia może dokonać organizacja upoważniona do reprezentowania interesów producentów, działająca na danym terenie.

3. Organizacja, o której mowa w ust. 2, powinna dołączyć do zgłoszenia oznaczenia geograficznego potwierdzenie swojej legitymacji do działania.

4. Zgłoszenia może dokonać także organ administracji rządowej lub samorządu terytorialnego, właściwy ze względu na teren, do którego odnosi się oznaczenie geograficzne.

5. Osoby dokonujące zgłoszeń zagranicznych oznaczeń geograficznych, w przypadkach, o których mowa w ust. 2 i 4, powinny wskazać lub dołączyć do zgłoszenia dowód ochrony oznaczenia w kraju pochodzenia. Dowodem takim może być w szczególności każda umowa międzynarodowa, na podstawie której oznaczenie geograficzne podlega ochronie.

Art. 177. 1. Udzielenie prawa z rejestracji na oznaczenie geograficzne, którego używanie naruszałoby prawo ochronne na znak towarowy, może nastąpić, jeżeli uprawniony z prawa ochronnego zrzecnie się swego prawa.

2. Zrzeczenie się prawa ochronnego na znak towarowy nie jest wymagane, jeżeli zgłoszenie oznaczenia geograficznego do rejestracji, dokonane w uzgodnieniu z uprawnionym do znaku, obejmuje go jako osobę, która tego oznaczenia może używać, a utrzymanie w mocy tego prawa nie ograniczy nadmiernie możliwości używania oznaczenia geograficznego przez innych uprawnionych.

3. Przy ocenie, czy ochrona znaku towarowego nie ograniczy nadmiernie możliwości używania oznaczenia geograficznego przez innych uprawnionych, bierze się w szczególności pod uwagę możliwości używania tego oznaczenia w innych formach niż to przedstawia znak towarowy.

Art. 178. Nie udziela się prawa z rejestracji na oznaczenia prawdziwe w sensie dosłownym co do terenu, z którego towar pochodzi, które mogłyby wprowadzić nabywców w błąd, że towar pochodzi z innego, słynącego z danych wyrobów terenu. W przypadku homonimicznych oznaczeń geograficznych ochrona może być

przyznana, z tym że Urząd Patentowy wezwie zgłaszającego, który dokonał zgłoszenia później, do dokonania w oznaczeniu odpowiednich zmian pozwalających na odróżnienie go od oznaczenia zarejestrowanego lub wcześniej zgłoszonego.

Art. 179. Nie może być udzielone prawo z rejestracji na oznaczenie, które w następstwie jego powszechnego używania dla oznaczenia rodzaju towarów stało się nazwą rodzajową, chyba że przemawia za tym interes publiczny bądź ochrona oznaczenia wynika z umowy międzynarodowej.

Art. 180. Urząd Patentowy, w toku rozpatrywania zgłoszenia oznaczenia geograficznego, wydaje postanowienia wzywające zgłaszającego, pod rygorem umorzenia postępowania, do uzupełnienia zgłoszenia lub usunięcia, w wyznaczonym terminie, wskazanych braków i istotnych usterek.

Art. 181. W okresie poprzedzającym rejestrację oznaczenia geograficznego Urząd Patentowy nie udziela osobom nieuprawnionym informacji o zgłoszeniu bez zgody zgłaszającego.

Art. 182. 1. Urząd Patentowy wydaje decyzję o udzieleniu prawa z rejestracji na oznaczenie geograficzne po stwierdzeniu, że zgłoszenie zostało sporządzone prawidłowo.

2. Zgłoszenia nie uważa się za sporządzone prawidłowo, jeżeli oznaczenie nie informuje, albo informuje w sposób nieprawdziwy, o pochodzeniu towaru, a także jeżeli nie spełnia warunków udzielenia prawa z rejestracji, o których mowa w art. 174 ust. 2 i art. 176—179. Przepisy art. 49 stosuje się odpowiednio.

3. Udzielenie prawa z rejestracji następuje pod warunkiem uiszczenia opłaty za ochronę. W razie nieuiszczenia opłaty w wyznaczonym terminie Urząd Patentowy stwierdza wygaśnięcie decyzji o udzieleniu prawa z rejestracji.

4. Udzielone prawa z rejestracji na oznaczenie geograficzne podlegają wpisowi do rejestru oznaczeń geograficznych.

5. Udzielenie prawa z rejestracji na oznaczenie geograficzne stwierdza się przez wydanie świadectwa rejestracji.

Art. 183. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymogi, jakim powinno odpowiadać zgłoszenie oznaczenia geograficznego, a także szczegółowy zakres i tryb rozpatrywania zgłoszeń. Określenie wymogów, jakim powinno odpowiadać zgłoszenie, nie może prowadzić do tworzenia nadmiernych, ponad potrzebę, utrudnień dla zgłaszającego.

Rozdział 3

Prawa z rejestracji na oznaczenie geograficzne

Art. 184. 1. Na oznaczenie geograficzne może być udzielone prawo z rejestracji.

2. Ochrona oznaczenia geograficznego jest bezterminowa i trwa od dnia dokonania wpisu do rejestru oznaczeń geograficznych, prowadzonego przez Urząd Patentowy.

Art. 185. 1. Oznaczenie geograficzne, na które udzielono prawa z rejestracji, nie może być używane na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej przez osoby, których towary nie spełniają warunków będących podstawą udzielenia prawa z rejestracji. Przepisy art. 154, 155 i 156 stosuje się odpowiednio.

2. Oznaczenie geograficzne nie może być używane przez osoby, o których mowa w ust. 1, nawet wtedy, gdy używanie takie nie ma na celu wskazywania pochodzenia geograficznego towarów, i wtedy, gdy rzeczywiste miejsce wytworzenia towaru jest wskazane.

3. Oznaczenie geograficzne nie może być używane przez osoby, o których mowa w ust. 1, nawet z dodatkami wskazującymi na rodzaj wyrobu, jak: „naśladownictwo”, „rodzaj”, „sposób”.

4. Zakaz, o którym mowa w ust. 1—3, dotyczy oznaczenia geograficznego w jego oryginalnym brzmieniu, w tłumaczeniach oraz w innych formach pochodnych.

Art. 186. Osoby, które działając na danym terenie używały wcześniej, w dobrej wierze, oznaczenia geograficznego, a ich towary nie spełniają warunków będących podstawą udzielenia prawa z rejestracji, mogą go nadal używać, jednakże nie dłużej niż przez rok, począwszy od dnia udzielenia prawa z rejestracji.

Art. 187. 1. Osobie, której towary spełniają warunki korzystania z oznaczenia geograficznego, przysługuje prawo jego używania w obrocie. Może ona również wystąpić do Urzędu Patentowego z wnioskiem o wpisanie jej do rejestru jako uprawnionej do używania tego oznaczenia.

2. Warunkiem wpisu, o którym mowa w ust. 1, jest przedłożenie przez wnioskodawcę pisemnego oświadczenia uprawnionego z tytułu prawa z rejestracji, poświadczającego spełnienie przez towary wnioskodawcy warunków korzystania z oznaczenia geograficznego, albo orzeczenie sądu.

3. Uprawniony, o którym mowa w ust. 2, może również żądać wykreślenia z rejestru osoby, której towary nie spełniają lub przestały spełniać warunki będące podstawą udzielenia prawa z rejestracji.

Art. 188. 1. Na wniosek uprawnionego z tytułu prawa z rejestracji może być dokonana zmiana określenia warunków korzystania z oznaczenia geograficznego, takich jak granice terenu, do którego oznaczenie się odnosi, warunki wytwarzania towaru, szczególne cechy lub właściwości towaru albo metody ich kontroli, jeżeli jest to uzasadnione w szczególności ze względu na postęp technologiczny lub rozwój produkcji wyrobów.

2. W przypadku wykazania przez uprawnionego z tytułu prawa z rejestracji, że wnioskowanej zmianie, o której mowa w ust. 1, nie sprzeciwiają się osoby

ujawnione w rejestrze jako uprawnione do używania oznaczenia, Urząd Patentowy wyda decyzję o zmianie i dokona odpowiedniego wpisu do rejestru.

3. Jeżeli osoba wyrażająca sprzeciw przeciwko zmianie, o której mowa w ust. 1, złoży w ciągu miesiąca w Urzędzie Patentowym wniosek o uznanie wnioskowanej zmiany za bezzasadną, sprawa zostanie skierowana do rozpatrzenia w trybie postępowania spornego. W przeciwnym przypadku Urząd Patentowy uzna sprzeciw za wycofany i wyda decyzję, o której mowa w ust. 2.

4. W sprawach zagranicznych oznaczeń geograficznych podstawą do dokonania zmiany, o której mowa w ust. 1, może być tylko przedstawiony przez uprawnionego z tytułu prawa z rejestracji dowód odpowiedniej zmiany warunków korzystania z oznaczenia w kraju jego pochodzenia.

Art. 189. Uprawniony z tytułu prawa z rejestracji na oznaczenie geograficzne może przenieść swoje uprawnienia na inną organizację lub organ na podstawie porozumienia, z zachowaniem warunków, o których mowa w art. 176 ust. 2—4. Wpisu do rejestru powyższej zmiany dokonuje się na wniosek.

Art. 190. Uprawnieni do oznaczania towarów zarejestrowanym oznaczeniem geograficznym mogą wskazać, że oznaczenie to zostało zarejestrowane poprzez umieszczenie na towarze określenia: „Zarejestrowane oznaczenie geograficzne” albo litery „G” wpisanej w okrąg w sąsiedztwie tego oznaczenia.

Rozdział 4

Unieważnienie i wygaśnięcie prawa z rejestracji na oznaczenie geograficzne

Art. 191. Prawo z rejestracji na oznaczenie geograficzne może być unieważnione na wniosek każdej osoby, która ma w tym interes prawny, jeżeli wykaże ona, że nie zostały spełnione ustawowe warunki wymagane do uzyskania tego prawa.

Art. 192. 1. Osoba, która ma w tym interes prawny, może, z zastrzeżeniem ust. 3, żądać wydania decyzji stwierdzającej wygaśnięcie prawa z rejestracji na oznaczenie geograficzne, które przestało spełniać ustawowe warunki przewidziane dla uzyskania ochrony albo nie było używane przez okres pięciu lat i nie istnieją ważne powody jego nieużywania.

2. Obowiązek wykazania używania oznaczenia geograficznego lub istnienia przyczyn usprawiedliwiających nieużywanie oznaczenia spoczywa na uprawnionym z tytułu prawa z rejestracji.

3. Do oznaczeń, których ochrona wynika z umowy międzynarodowej, przepisu ust. 1 nie stosuje się.

4. Używanie w obrocie nazwy regionalnej jako nazwy rodzajowej dla podobnych towarów nie może stanowić przyczyny unieważnienia prawa z rejestracji tego oznaczenia ani stwierdzenia jego wygaśnięcia.

5. Prawo z rejestracji na oznaczenie geograficzne wygasa również na skutek zrzeczenia się prawa przez uprawnionego przed Urzędem Patentowym, za zgodą osób ujawnionych w rejestrze jako uprawnionych do używania oznaczenia.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, Urząd Patentowy wydaje decyzję stwierdzającą wygaśnięcie prawa z rejestracji.

Art. 193. Prokurator Generalny Rzeczypospolitej Polskiej lub Prezes Urzędu Patentowego może, w interesie publicznym, wystąpić z wnioskiem o unieważnienie prawa z rejestracji na oznaczenie geograficzne bądź o wydanie decyzji stwierdzającej wygaśnięcie tego prawa albo przystąpić do toczącego się postępowania.

Art. 194. Prawo z rejestracji na oznaczenie geograficzne wygasa w dniu, w którym nastąpiło zdarzenie, z którym ustawa wiąże skutek wygaśnięcia prawa z rejestracji. Data wygaśnięcia prawa z rejestracji powinna być potwierdzona w decyzji.

Art. 195. Unieważnienie albo wygaśnięcie prawa z rejestracji podlega wpisowi do rejestru oznaczeń geograficznych.

Tytuł IV

TOPOGRAFIE UKŁADÓW SCALONYCH

DZIAŁ I

Przepisy wstępne

Art. 196. 1. Przez topografię układu scalonego, zwaną dalej „topografią”, rozumie się rozwiązanie polegające na przestrzennym, wyrażonym w dowolny sposób, rozplanowaniu elementów, z których co najmniej jeden jest elementem aktywnym, oraz wszystkich lub części połączeń układu scalonego.

2. Przez układ scalony rozumie się jedno- lub wielowarstwowy wytwór przestrzenny, utworzony z elementów z materiału półprzewodnikowego tworzącego ciągłą warstwę, ich wzajemnych połączeń przewodzących i obszarów izolujących, nierozdzielnie ze sobą sprzężonych, w celu spełniania funkcji elektronicznych.

Art. 197. 1. Na topografię udzielane jest prawo z rejestracji.

2. Prawo z rejestracji topografii może być udzielone, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, na topografię oryginalną.

3. Nie udziela się prawa z rejestracji topografii, jeżeli przed zgłoszeniem w Urzędzie Patentowym była ona wykorzystywana jawnie w celach handlowych w okresie dłuższym niż dwa lata.

4. Nie może być udzielone prawo z rejestracji topografii, jeżeli od jej dokonania i utrwalenia w dowolnej formie minęło 15 lat i nie była ona wykorzystywana w celach handlowych.

Art. 198. 1. Topografię uznaje się za oryginalną, jeżeli jest wynikiem pracy intelektualnej twórcy i nie jest powszechnie znana w chwili jej powstania.

2. Na topografię składającą się z elementów powszechnie znanych udziela się prawa z rejestracji tylko w takim zakresie, w jakim kombinacja tych elementów jest oryginalna.

Art. 199. Nie udziela się prawa z rejestracji na topografię jednoznacznie wynikającą z funkcji układu scalonego, w którym jest stosowana.

Art. 200. Uprawnionym do uzyskania prawa z rejestracji topografii jest twórca, jego następca prawny albo osoba, z którą twórca jest związany stosunkiem pracy bądź inną umową lub która udzieliła twórcy pomocy przy powstaniu topografii. Przepisy art. 11, 12, 20 i 21 stosuje się odpowiednio.

Art. 201. Twórca topografii ma prawo do wynagrodzenia za korzystanie z tej topografii przez przedsiębiorcę. Przepisy art. 22 i 23 stosuje się odpowiednio.

DZIAŁ II

Zgłoszenie i rozpatrywanie zgłoszenia topografii

Art. 202. 1. Zgłoszenie topografii powinno zawierać:

- 1) podanie;
- 2) materiał identyfikujący topografię, zawierający niezbędne dane do jednoznacznego określenia topografii;
- 3) oświadczenie dotyczące daty wprowadzenia topografii do obrotu, jeżeli miało ono miejsce przed dokonaniem zgłoszenia.

2. W zgłoszeniu, o którym mowa w ust. 1, zgłaszający nie ma obowiązku ujawniania informacji, które stanowią tajemnicę produkcyjną lub handlową, chyba że są one niezbędne do identyfikacji topografii.

3. Zgłoszenie topografii może dotyczyć tylko jednego rozwiązania.

4. Zgłoszenie topografii, które obejmuje co najmniej podanie oraz część wyglądającą na materiał identyfikujący topografię, daje podstawę do uznania zgłoszenia za dokonane.

Art. 203. 1. Udzielenie prawa z rejestracji topografii następuje przez zarejestrowanie topografii będącej przedmiotem prawidłowo dokonanego zgłoszenia w Urzędzie Patentowym.

2. Urząd Patentowy wydaje decyzję o udzieleniu prawa z rejestracji, jeżeli po sprawdzeniu zgłoszenia zgodnie z ust. 1 nie stwierdzi przeszkód do uzyskania prawa z rejestracji topografii. Zarejestrowanie następuje pod warunkiem uiszczenia opłaty za pierwszy okres ochrony.

3. W razie nieuiszczenia opłaty w wyznaczonym terminie Urząd Patentowy stwierdza wygaśnięcie decyzji o udzieleniu prawa z rejestracji topografii.

Art. 204. Urząd Patentowy wydaje decyzję o odmowie udzielenia prawa z rejestracji, jeżeli stwierdzi przeszkody do jego uzyskania, które nie mogą być usunięte. Przepis art. 49 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

Art. 205. Udzielone prawa z rejestracji topografii podlegają wpisowi do rejestru topografii układów scalonych.

Art. 206. Udzielenie prawa z rejestracji stwierdza się przez wydanie świadectwa rejestracji topografii.

Art. 207. 1. Przed udzieleniem prawa z rejestracji Urząd Patentowy nie udziela informacji o zgłoszeniu osobom nieuprawnionym bez zgody zgłaszającego.

2. Materiał identyfikujący topografię nie jest ujawniany bez zgody uprawnionego także po udzieleniu prawa z rejestracji.

3. Przepis ust. 2 nie stanowi przeszkody do ujawnienia dokumentacji na żądanie organów wymiaru sprawiedliwości oraz stronom sporu co do ważności udzielonego prawa lub co do naruszenia prawa.

Art. 208. Uprawniony może wskazać, że jego topografia została zarejestrowana, poprzez umieszczenie na topografii lub produkcie zawierającym chronioną topografię litery „T” wpisanej w okrąg.

Art. 209. 1. Do zgłoszenia i rozpatrywania zgłoszenia topografii stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem ust. 2, przepisy art. 31 ust. 4, art. 32, 36—37, 39, 41, 42 i 46.

2. Wprowadzanie zmian w zgłoszeniu w toku jego rozpatrywania nie może dotyczyć zmian dokonanych w samej topografii.

Art. 210. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymogi, jakim powinno odpowiadać zgłoszenie topografii, oraz szczegółowy zakres i tryb rozpatrywania zgłoszeń. Określenie wymogów, jakim powinno odpowiadać zgłoszenie, nie może prowadzić do tworzenia nadmiernych, ponad potrzebę, utrudnień dla zgłaszającego.

DZIAŁ III

Prawa z rejestracji topografii

Art. 211. Przez uzyskanie prawa z rejestracji nabywa się prawo do wyłącznego korzystania z topografii w sposób zarobkowy lub zawodowy na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 212. 1. Prawo z rejestracji narusza osoba, która bez zgody uprawnionego:

- 1) reprodukuje w całości lub części chronioną topografię, z wyjątkiem reprodukowania tej części, któ-

ra nie spełnia wymogu oryginalności określonego w art. 198;

2) importuje, sprzedaje lub w jakikolwiek inny sposób wprowadza do obrotu kopię chronionej topografii, układy scalone wytworzone przy użyciu takiej kopii, a także wyroby zawierające takie układy scalone.

2. Reprodukowanie topografii polega na jej odtworzeniu w układzie scalonym na podstawie wzorca, dokumentacji lub analizy.

Art. 213. Nie narusza się prawa z rejestracji przez zastosowanie topografii układu scalonego w środkach komunikacji i ich częściach lub urządzeniach, które znajdują się na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej czasowo, a także w produktach, które znajdują się na tym obszarze w komunikacji tranzytowej.

Art. 214. Nie narusza prawa z rejestracji osoba, która kopiuje bez zgody uprawnionego chronioną topografię, jeżeli czyni to w celach osobistych albo wyłącznie w celu oceny, analizy, badania lub nauczania.

Art. 215. Nie narusza prawa z rejestracji osoba, która na podstawie oceny lub analizy chronionej topografii opracuje topografię spełniającą wymóg oryginalności, o którym mowa w art. 198.

Art. 216. Nie narusza się prawa z rejestracji przez korzystanie, w niezbędnym wymiarze, z topografii dla celów państwowych bez prawa wyłączności, jeżeli jest to konieczne dla zapobieżenia lub usunięcia stanu zagrożenia ważnych interesów Państwa, w szczególności w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego. Przepisy art. 69 ust. 2—4 stosuje się odpowiednio.

Art. 217. Nie stanowi naruszenia prawa z rejestracji topografii import lub wprowadzenie do obrotu produktu zawierającego bezprawnie wykorzystaną topografię przez osobę działającą w dobrej wierze. Po uzyskaniu informacji o istnieniu ochrony tej topografii dalsze prowadzenie działalności handlowej w tym zakresie jest możliwe tylko za zgodą uprawnionego. Towary posiadane lub zamówione przed uzyskaniem takiej informacji można wprowadzić do obrotu pod warunkiem zapłaty uprawnionemu kwoty odpowiadającej opłacie licencyjnej.

Art. 218.³⁰⁾ 1. Prawo z rejestracji nie rozciąga się na działania dotyczące kopii chronionej topografii, układów scalonych wytworzonych przy użyciu takiej kopii, a także wyrobów zawierających takie układy scalone, polegające w szczególności na ich oferowaniu do sprzedaży lub dalszym wprowadzaniu do obrotu, jeżeli zostały one uprzednio wprowadzone do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez uprawnionego lub za jego zgodą.

2.³¹⁾ Nie stanowi również naruszenia prawa z rejestracji import oraz inne działania, o których mowa

w ust. 1, dotyczące kopii chronionej topografii, układów scalonych wytworzonych przy użyciu takiej kopii, a także wyrobów zawierających takie układy scalone, jeżeli zostały one uprzednio wprowadzone do obrotu na terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego przez uprawnionego lub za jego zgodą.

Art. 219. 1. Uprawniony nie może dochodzić swoich praw w odniesieniu do innej identycznej topografii, jeżeli została ona stworzona niezależnie przez osobę trzecią.

2. Jeżeli dwie topografie są identyczne w całości lub części, domniemywa się, że topografia, która mogła być reprodukcją topografii wcześniej zgłoszonej w Urzędzie Patentowym lub wcześniej jawnie wprowadzonej do obrotu, jest jej reprodukcją.

Art. 220. Ochrona topografii ustaje po dziesięciu latach od końca roku kalendarzowego, w którym topografia lub układ scalony zawierający taką topografię był wprowadzony do obrotu, lub końca roku kalendarzowego, w którym dokonano zgłoszenia topografii w Urzędzie Patentowym, w zależności od tego, który z tych terminów upływa wcześniej.

Art. 221. 1. Do prawa z rejestracji topografii stosuje się odpowiednio przepisy art. 67, 68, 72, 74—79, 81—90 i 92, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Prawo z rejestracji topografii wygasa również po piętnastu latach od jej dokonania i utrwalenia, jeżeli okres ten upływa wcześniej niż okres, na jaki zostało udzielone prawo z rejestracji, a topografia nie była w tym czasie wykorzystywana w celach handlowych.

Tytuł V

OPLATY, REJESTRY I WYKAZY, DOKUMENTY, OGŁOSZENIA URZĘDOWE

DZIAŁ I

Opłaty

Art. 222. 1. Urząd Patentowy pobiera opłaty jednorazowe oraz opłaty okresowe w związku z ochroną wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych, znaków towarowych, oznaczeń geograficznych, topografii układów scalonych.

2. Opłaty, o których mowa w ust. 1, stanowią dochód budżetu Państwa.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady ustalania, uiszczania i wysokość opłat, uwzględniając podział na jednoroczne lub kilkuletnie okresy ochrony. Opłaty te nie mogą prowadzić do nadmiernego i nieuzasadnionego ograniczenia dostępności procedur w zakresie uzyskiwania i utrzymywania ochrony.

Art. 223. 1. Opłaty jednorazowe za zgłoszenia, wnioski, oświadczenia i inne czynności przewidziane w ustawie powinny być uiszczane z góry, o ile ustawa

³⁰⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 16 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

³¹⁾ Wejście w życie z dniem uzyskania przez Rzeczypospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

lub rozporządzenie, o którym mowa w art. 222 ust. 3, nie przewiduje uiszczenia opłaty na wezwanie Urzędu Patentowego w określonym terminie.

2. Opłata jednorazowa za zgłoszenie może być również uiszczona w ciągu jednego miesiąca od daty doręczenia wezwania Urzędu Patentowego.

3. Jeżeli w wyniku złożonego wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy decyzja lub postanowienie Urzędu Patentowego zostało uchylone, opłata uiszczona od tego wniosku podlega zwrotowi.

4. W razie nieuiszczenia w terminie opłaty, o której mowa w ust. 1, postępowanie wszczęte w wyniku dokonania zgłoszenia lub złożenia wniosku podlega umorzeniu bądź czynność uzależniona od opłaty zostaje zaniechana.

Art. 224. 1. Termin do uiszczenia opłaty jednorazowej za ochronę lub opłaty za pierwszy okres ochrony, określonej w decyzji o udzieleniu patentu, prawa ochronnego lub odpowiednio prawa z rejestracji, wynosi trzy miesiące od daty doręczenia wezwania. Jednocześnie zgłaszający może uiścić opłatę za dalsze rozpoczęte okresy ochrony lub opłatę wymaganą do przedłużenia ochrony na okresy rozpoczęte przed tym terminem.

2. Opłaty za dalsze okresy ochrony są uiszczane, z zastrzeżeniem ust. 1, z góry, nie później niż w dniu, w którym upływa poprzedni okres ochrony.

3. Opłaty okresowe, o których mowa w ust. 2, mogą być uiszczone w ciągu jednego roku przed terminem określonym w ust. 2. Opłaty te podlegają zwrotowi, jeżeli przed tym terminem udzielone prawo zostanie unieważnione lub wygaśnie. Opłaty za okresy ubiegłe i za okres bieżący nie podlegają zwrotowi.

4. Opłaty, o których mowa w ust. 2, można uiszczać również w terminie sześciu miesięcy po upływie terminu określonego w ust. 2, przy równoczesnym uiszczeniu opłaty dodatkowej w wysokości 30 % opłaty należnej. Termin ten nie podlega przywróceniu.

5. W razie udzielenia patentu dodatkowego pobiera się za ochronę wynalazku opłatę jednorazową.

6. Jeżeli patent dodatkowy stanie się patentem, pobiera się opłaty okresowe, poczynając od okresu ochrony następującego po ustaniu patentu głównego, w wysokości, jaka przypadłaby za ten okres i dalsze okresy ochrony wynalazku stanowiącego przedmiot patentu głównego.

7.³²⁾ Do opłat okresowych za ochronę wynalazku na podstawie dodatkowego prawa ochronnego, przepisy ust. 2—4 stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem ust. 8.

8.³²⁾ W przypadku wydania decyzji o udzieleniu dodatkowego prawa ochronnego, jeżeli upływa lub upły-

wał okres, na jaki udzielony był patent podstawowy, należna opłata za ochronę może być uiszczona w ciągu 3 miesięcy od otrzymania decyzji.

Art. 225. 1. Termin do uiszczenia opłaty, o którym mowa w art. 223 ust. 2 lub art. 224 ust. 1, może być, z zastrzeżeniem ust. 3, przywrócony na wniosek zgłaszającego, jeżeli w ciągu dwóch miesięcy od dnia ustania przyczyny uchybienia terminu, nie później jednak niż w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym termin ten upłynął, uprawdopodobni on, że uchybienie nastąpiło bez jego winy. Jednocześnie ze złożeniem takiego wniosku zgłaszający powinien uiścić zaległą opłatę.

2. Przywrócenie terminu do złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, jest niedopuszczalne.

3. Jeżeli została wydana decyzja o umorzeniu postępowania z powodu nieuiszczenia opłaty, o której mowa w art. 223 ust. 2, albo decyzja stwierdzająca wygaśnięcie decyzji o udzieleniu patentu, prawa ochronnego lub odpowiednio prawa z rejestracji z powodu nieuiszczenia opłaty, o której mowa w art. 224 ust. 1, decyzja taka może zostać uchylona na wniosek zgłaszającego o ponowne rozpatrzenie sprawy, w którym uprawdopodobni on, że uchybienie nastąpiło bez jego winy, i po jednoczesnym uiszczeniu zaległej opłaty.

4. Przepisy ust. 1—3 stosuje się odpowiednio w przypadku nieuiszczenia, w terminie wskazanym w art. 224 ust. 1 zdanie drugie, opłaty za dalsze rozpoczęte okresy ochrony lub opłaty wymaganej do przedłużenia ochrony na okresy rozpoczęte przed tym terminem.

Art. 226. 1. W przypadku gdy zgłaszający wykaże, że nie jest w stanie ponieść w pełnej wysokości opłaty za zgłoszenie wynalazku lub wzoru użytkowego, Urząd Patentowy zwalnia go częściowo od tej opłaty. Pozostała część opłaty nie może być niższa niż 30 % opłaty należnej.

2. W przypadku gdy wnioskodawca wykaże, że nie jest w stanie ponieść w pełnej wysokości opłaty od wniosku o wydanie decyzji w postępowaniu spornym oraz od wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, Urząd Patentowy zwalnia go częściowo lub całkowicie od tej opłaty.

3. Przepis ust. 2 ma zastosowanie także do opłat okresowych za ochronę wynalazku lub wzoru użytkowego oraz opłaty jednorazowej za ochronę wynalazku stanowiącego przedmiot patentu dodatkowego. Nie dotyczy to opłat za okresy przekraczające dziesięć lat od zgłoszenia.

4. Na uzasadniony wniosek zgłaszającego, wniesiony przed upływem wyznaczonego terminu, termin do uiszczenia opłat, o których mowa w art. 224 ust. 1, może być przez Urząd Patentowy odroczony, nie dłużej jednak niż o 6 miesięcy. Odroczony termin nie ulega przywróceniu.

5. W sprawach, o których mowa w ust. 1—4, Urząd Patentowy wydaje postanowienia. W przypadku od-

³²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 17 ustawy, o której mowa w odnośniku 3; wejdzie w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

mowy zwolnienia lub częściowego zwolnienia od opłaty, wyznacza się termin jej uiszczenia.

6. Zwalnia się od opłaty za wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy w związku z wydanym postanowieniem, o którym mowa w ust. 5.

Art. 227.³³⁾ Urząd Patentowy pobiera jednorazową opłatę za zamieszczenie w „Wiadomościach Urzędu Patentowego” informacji o udzieleniu patentu, prawa ochronnego, prawa z rejestracji oraz za publikację tych części zgłoszenia, które podlegają publikacji, a także za wydanie dokumentu stwierdzającego udzielenie prawa (opłata za publikację). Zgłaszający obowiązany jest uścić opłatę po otrzymaniu decyzji o udzieleniu prawa, w terminie trzech miesięcy od doręczenia wezwania. W tym przypadku art. 223 ust. 4 nie stosuje się.

Art. 227.³⁴⁾ Urząd Patentowy pobiera jednorazową opłatę za zamieszczenie w „Wiadomościach Urzędu Patentowego” informacji o udzieleniu patentu, dodatkowego prawa ochronnego, prawa ochronnego, prawa z rejestracji oraz za publikację tych części zgłoszenia, które podlegają publikacji, a także za wydanie dokumentu stwierdzającego udzielenie prawa (opłata za publikację). Zgłaszający obowiązany jest uścić opłatę po otrzymaniu decyzji o udzieleniu prawa, w terminie trzech miesięcy od doręczenia wezwania. W tym przypadku art. 223 ust. 4 nie stosuje się.

DZIAŁ II

Rejestry i wykazy, dokumenty

Art. 228. 1.³⁵⁾ Dla dokonywania wpisów o udzielonych patentach, prawach ochronnych i prawach z rejestracji Urząd Patentowy prowadzi:

- 1) rejestr patentowy;
- 2) rejestr wzorów użytkowych;
- 3) rejestr wzorów przemysłowych;
- 4) rejestr znaków towarowych;
- 5) rejestr oznaczeń geograficznych;
- 6) rejestr topografii układów scalonych.

1.³⁶⁾ Dla dokonywania wpisów o udzielonych patentach, dodatkowych prawach ochronnych, prawach ochronnych i prawach z rejestracji Urząd Patentowy prowadzi:

- 1) rejestr patentowy;
- 2) rejestr wzorów użytkowych;
- 3) rejestr wzorów przemysłowych;
- 4) rejestr znaków towarowych;
- 5) rejestr oznaczeń geograficznych;
- 6) rejestr topografii układów scalonych.

2. W przypadkach uzasadnionych potrzebą dokonywania odrębnych wpisów, w Urzędzie Patentowym prowadzone są pomocnicze rejestry praw udzielonych z mocą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zarejestrowanych w międzynarodowym organie na podstawie umowy międzynarodowej.

3. Rejestry, o których mowa w ust. 1 i 2, są jawne.

4. Domniemywa się, że wpisy w rejestrach, o których mowa w ust. 1, są prawdziwe i że każdemu jest znana ich treść.

Art. 229. 1. W sprawach, w których wpis do rejestru jest uzależniony od złożenia wniosku, wpisu dokonuje się na podstawie decyzji.

2. Rozpatrując wniosek, o którym mowa w ust. 1, Urząd Patentowy bada, czy złożone dokumenty, mające uzasadnić wydanie decyzji o dokonaniu wpisu do rejestru, nie naruszają ustawy i odpowiadają co do formy obowiązującym przepisom.

3. Wpisy, o których mowa w ust. 1, nie wiążą organu, do którego kompetencji, zgodnie z przepisami prawa, należy rozstrzygnięcie w sprawie dokumentu będącego podstawą decyzji o wpisie do rejestru bądź w sprawie, której wynik mógłby mieć wpływ na decyzję Urzędu Patentowego o dokonaniu wpisu w rejestrze.

Art. 230. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady prowadzenia rejestrów oraz warunki i tryb dokonywania w nich wpisów, uwzględniając w szczególności zasady i tryb przeglądania rejestrów oraz wydawania z nich wyciągów, a także przypadki, w jakich prowadzone będą pomocnicze rejestry, o których mowa w art. 228 ust. 2.

Art. 231. 1.³⁷⁾ Dokumenty stwierdzające udzielenie patentu, prawa ochronnego, prawa z rejestracji oraz dowody pierwszeństwa opatruje się pieczęcią okrągłą z wizerunkiem orła w koronie i napisem w otoku: „Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej”.

1.³⁸⁾ Dokumenty stwierdzające udzielenie patentu, dodatkowego prawa ochronnego, prawa ochronnego, prawa

³³⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do dnia wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 34.

³⁴⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 18 ustawy, o której mowa w odnośniku 3; wejdzie w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

³⁵⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do dnia wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 36.

³⁶⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 19 ustawy, o której mowa w odnośniku 3; wejdzie w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

³⁷⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do dnia wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 38.

³⁸⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 20 ustawy, o której mowa w odnośniku 3; wejdzie w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

z rejestracji oraz dowody pierwszeństwa opatruje się pieczęcią okrągłą z wizerunkiem orła w koronie i napisem w otoku: „Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej”.

2. W przypadku zagubienia lub zniszczenia dokumentu, o którym mowa w ust. 1, Urząd Patentowy na wniosek uprawnionego i po uiszczeniu należnej opłaty jednorazowej wydaje duplikat.

DZIAŁ III

Ogłoszenia urzędowe

Art. 232. 1.³⁹⁾ O udzielonych patentach, prawach ochronnych i prawach z rejestracji ogłasza się w „Wiadomościach Urzędu Patentowego”.

1.⁴⁰⁾ O udzielonych patentach, dodatkowych prawach ochronnych, prawach ochronnych i prawach z rejestracji ogłasza się w „Wiadomościach Urzędu Patentowego”.

2. Ogłoszeniu w „Wiadomościach Urzędu Patentowego” podlegają również, z zastrzeżeniem ust. 3, dokonywane wpisy i zmiany w rejestrach dotyczące udzielonych praw.

3.⁴¹⁾ Nie ogłasza się o wygaśnięciu patentu, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji, jeśli nastąpiło ono na skutek upływu okresu, na jaki prawo zostało udzielone.

3.⁴²⁾ Nie ogłasza się o wygaśnięciu patentu, dodatkowego prawa ochronnego, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji, jeśli nastąpiło ono na skutek upływu okresu, na jaki prawo zostało udzielone.

Art. 233. 4³⁾ W „Wiadomościach Urzędu Patentowego” ogłasza się także informacje o podjętych decyzjach odmawiających udzielenia patentu bądź prawa ochronnego, umarzających postępowanie albo stwierdzających wygaśnięcie decyzji o udzieleniu patentu bądź prawa ochronnego, a także o złożonych wnioskach o udzielenie prawa ochronnego na wzór użytkowy (art. 38), w sprawach wynalazków i wzorów użytkowych oraz znaków towarowych, o których zgłoszeniu Urząd Patentowy uprzednio dokonał ogłoszenia w sposób przewidziany w ustawie.

³⁹⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do dnia wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 40.

⁴⁰⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 21 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 3; wejdzie w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

⁴¹⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do dnia wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 42.

⁴²⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 21 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 3; wejdzie w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

⁴³⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do dnia wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 44.

Art. 233. 4⁴⁾ W „Wiadomościach Urzędu Patentowego” ogłasza się także informacje o podjętych decyzjach odmawiających udzielenia patentu, dodatkowego prawa ochronnego bądź prawa ochronnego, umarzających postępowanie albo stwierdzających wygaśnięcie decyzji o udzieleniu patentu, dodatkowego prawa ochronnego bądź prawa ochronnego, a także o złożonych wnioskach o udzielenie prawa ochronnego na wzór użytkowy (art. 38), w sprawach wynalazków i wzorów użytkowych oraz znaków towarowych, o których zgłoszeniu Urząd Patentowy uprzednio dokonał ogłoszenia w sposób przewidziany w ustawie.

Art. 234. W „Wiadomościach Urzędu Patentowego” zamieszcza się także inne niż określone w art. 232 i 233 ogłoszenia przewidziane w ustawie, akty o charakterze urzędowym oraz komunikaty.

Tytuł VI

POSTĘPOWANIE ZGŁOSZENIOWE I REJESTROWE

Art. 235. 1. Stroną w postępowaniu przed Urzędem Patentowym jest osoba, której interesu prawnego dotyczy to postępowanie.

2. Stroną w postępowaniu przed Urzędem Patentowym w sprawie uzyskania patentu, prawa ochronnego albo prawa z rejestracji jest zgłaszający.

Art. 236. 1. Pełnomocnikiem strony w postępowaniu przed Urzędem Patentowym w sprawach związanych z dokonywaniem i rozpatrywaniem zgłoszeń oraz utrzymywaniem ochrony wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych, znaków towarowych, oznaczeń geograficznych i topografii układów scalonych może być tylko, z wyjątkiem ust. 2, rzecznik patentowy.

2. Pełnomocnikiem osoby fizycznej, z zastrzeżeniem ust. 3, może być również współuprawniony, a także rodzice, małżonek, rodzeństwo lub zstępni strony oraz osoby pozostające ze stroną w stosunku przysposobienia.

3. Osoby niemające miejsca zamieszkania lub siedziby na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej mogą w sprawach, o których mowa w ust. 1, działać tylko za pośrednictwem rzecznika patentowego.

Art. 237. 1. Pełnomocnikiem strony do jednej czynności może być tylko jedna osoba fizyczna.

2. Pełnomocnictwo powinno być udzielone na piśmie i dołączone do akt przy dokonywaniu pierwszej czynności prawnej.

3. Jeżeli pełnomocnictwo dotyczy więcej niż jednej sprawy, powinno być ono dołączone do akt sprawy, w której pełnomocnik dokonuje pierwszej czynności.

⁴⁴⁾ Ze zmianami wprowadzonymi przez art. 1 pkt 22 ustawy, o której mowa w odnośniku 3; wejdzie w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

Dokonując czynności w pozostałych sprawach objętych pełnomocnictwem, pełnomocnik powinien dołączyć uwierzytelniony odpis pełnomocnictwa.

4. Rzecznik patentowy może sam uwierzytelnić odpis udzielonego mu pełnomocnictwa.

5. W razie nieuiszczenia należnej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, Urząd Patentowy wzywa pełnomocnika do jej uiszczenia, a na wypadek nieuiszczenia, wzywa również stronę do potwierdzenia czynności dokonanych przez pełnomocnika, wyznaczając w tym celu odpowiedni termin. W razie bezskutecznego upływu wyznaczonego terminu, przepis art. 223 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

Art. 238. 1. Jeżeli w sprawie działał już pełnomocnik, a zostanie ustanowiony przez stronę inny pełnomocnik z tym samym zakresem działania, uważa się, że pierwsze pełnomocnictwo zostało odwołane.

2. Jeżeli pełnomocnictwo obejmuje kilka osób ustanowionych do tych samych czynności, za pełnomocnika uważa się tego z nich, który dokonał czynności i dołączył pełnomocnictwo do akt. Przy podjęciu czynności przez inną wymienioną w pełnomocnictwie osobę przepis ust. 1 oraz art. 237 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 239. W razie upoważnienia przez stronę do działania w postępowaniu przed Urzędem Patentowym jednostki świadczącej usługi w tym zakresie i złożenia oświadczenia przez kierownika tej jednostki, wskazującego zatrudnionego w niej rzecznika patentowego jako upoważnionego do działania, oświadczenie takie uważa się za pełnomocnictwo.

Art. 240. 1. Pełnomocnik, z wyjątkiem osób, o których mowa w art. 236 ust. 2, może udzielić dalszego pełnomocnictwa (substytucja).

2. Przy dokonywaniu czynności zachowawczych nie jest wymagane pełnomocnictwo od drugiego współuprawnionego.

Art. 241. 1. Jeżeli stroną w sprawie jest kilka osób i nie wyznaczyły one pełnomocnika, powinny wskazać jeden adres dla korespondencji. W przypadku niewskazania takiego adresu uważa się, że jest nim adres osoby wymienionej na pierwszym miejscu w zgłoszeniu albo w innym dokumencie będącym podstawą wszczęcia postępowania.

2. Na wniosek strony Urząd Patentowy przekazuje pisma kierowane zgodnie z ust. 1 także na dodatkowo wskazane przez stronę adresy. Przepis ten ma odpowiednie zastosowanie również w przypadku, gdy stroną w sprawie jest jedna osoba, która wyznaczyła pełnomocnika.

Art. 242. 1. W toku postępowania Urząd Patentowy wyznacza stronie dla dokonania określonych czynności, o ile ustawa nie stanowi inaczej, terminy:

1) 1 miesiąca, gdy strona ma miejsce zamieszkania lub siedzibę na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej;

2) 2 miesięcy, gdy strona ma miejsce zamieszkania lub siedzibę za granicą.

2. W uzasadnionych przypadkach Urząd Patentowy wyznacza odpowiednio dłuższy termin, o którym mowa w ust. 1, lecz nie więcej niż o 3 miesiące.

3. Czynność może być dokonana w ciągu 2 miesięcy po upływie terminu wyznaczonego zgodnie z ust. 1 lub 2, jeżeli przed jego upływem strona zawiadomi Urząd Patentowy na piśmie o przyczynach niedotrzymania tego terminu.

Art. 243. 1. Jeżeli w toku rozpatrywania sprawy uchybiono terminowi do dokonania czynności warunkującej, zgodnie z ustawą, bieg postępowania, Urząd Patentowy może na wniosek strony, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, przywrócić termin, o ile strona uprawdopodobni, że uchybienie nastąpiło bez jej winy.

2. Z zastrzeżeniem ust. 4 wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się do Urzędu Patentowego w ciągu 2 miesięcy od dnia ustania przyczyny uchybienia terminu, nie później jednak niż w ciągu 6 miesięcy od dnia, w którym termin ten upłynął. Jednocześnie wnioskodawca powinien dopełnić czynności, dla której termin ten został wyznaczony.

3. Przywrócenie terminu do złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 2, jest niedopuszczalne.

4. Jeżeli została wydana decyzja o umorzeniu postępowania na skutek uchybienia terminu do dokonania określonej czynności, może ona zostać uchylona, jeżeli strona złoży wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, w którym uprawdopodobni, że uchybienie nastąpiło bez jej winy, i jednocześnie dokona czynności, dla której termin został wyznaczony.

5. Jeżeli termin dokonania zgłoszenia w celu zachowania uprzedniego pierwszeństwa lub termin złożenia dokumentu przypada na dzień, w którym Urząd Patentowy jest nieczynny dla interesantów, doręczenie zgłoszenia lub dokumentu w pierwszym dniu otwarcia Urzędu Patentowego traktuje się jako dokonane w terminie.

6. Do terminów, do których nie ma zastosowania przepis ust. 1, uchybionych z powodu nadzwyczajnych okoliczności, stosuje się odpowiednio przepisy o zawieszeniu biegu przedawnienia z powodu siły wyższej. W sprawach tych Urząd Patentowy wydaje, po przedstawieniu przez zainteresowanego odpowiednich dowodów, postanowienia.

7. Niezależnie od przepisu ust. 5 i 6 Urząd Patentowy zapewnia przyjmowanie w każdym czasie przesyłek doręczanych przez osoby zainteresowane, bez względu na porę dnia.

Art. 244. 1. Od decyzji Urzędu Patentowego stronie służy wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

2. Wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy rozpatrywane są w Izbie Odwoławczej Urzędu Patentowego, zwanej dalej „Izbą Odwoławczą”.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do postanowień.

4. Termin do złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją wynosi 2 miesiące, a zakończonej postanowieniem — 1 miesiąc od dnia doręczenia stronie decyzji lub postanowienia.

5. Przed upływem terminu do złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy decyzja nie podlega wykonaniu.

Art. 245. 1. W wyniku ponownego rozpatrzenia sprawy w Izbie Odwoławczej, Urząd Patentowy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję albo uchyla ją w całości lub w części i rozstrzyga co do istoty sprawy.

2. W razie nieuwzględnienia wniosku i utrzymania decyzji w mocy termin dokonania czynności, wyznaczony w zaskarżonej decyzji, biegnie na nowo.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio przy rozstrzygnięciu wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dotyczącej wydanego postanowienia.

Art. 246. 1. Każdy może wnieść umotywowany sprzeciw wobec prawomocnej decyzji Urzędu Patentowego o udzieleniu patentu, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji w ciągu 6 miesięcy od opublikowania w „Wiadomościach Urzędu Patentowego” informacji o udzieleniu prawa.

2. Podstawę sprzeciwu, o którym mowa w ust. 1, stanowią okoliczności, które uzasadniają unieważnienie patentu, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji.

Art. 247. 1. O wniesieniu sprzeciwu, o którym mowa w art. 246, Urząd Patentowy niezwłocznie zawiadamia uprawnionego, wyznaczając mu termin na ustosunkowanie się do sprzeciwu.

2. Jeżeli uprawniony w odpowiedzi na zawiadomienie Urzędu, o którym mowa w ust. 1, podniesie zarzut, że sprzeciw jest bezzasadny, sprawa zostanie przekazana do rozstrzygnięcia w postępowaniu spornym. W przeciwnym przypadku Urząd Patentowy wydaje decyzję uchylającą decyzję o udzieleniu patentu, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji, umarzając jednocześnie postępowanie.

Art. 248.⁴⁵⁾ Na decyzje oraz postanowienia Urzędu Patentowego stronie przysługuje skarga do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Art. 248.⁴⁶⁾ Na decyzje oraz postanowienia Urzędu Patentowego stronie przysługuje skarga do sądu administracyjnego.

⁴⁵⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do dnia wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 46.

⁴⁶⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 67 pkt 2 ustawy, o której mowa w odnośniku 13; wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.

Art. 249. 1.⁴⁷⁾ Skargę przesłaną przez Naczelny Sąd Administracyjny w celu wypowiedzenia się co do jej zasadności Prezes Urzędu Patentowego przekazuje do rozpatrzenia w Izbie Odwoławczej.

^{1.48)} Skargę, w celu wypowiedzenia się co do jej zasadności, Prezes Urzędu Patentowego przekazuje do rozpatrzenia Izbie Odwoławczej.

^{2.49)} W wyniku rozpatrzenia skargi w Izbie Odwoławczej, w przypadku, o którym mowa w ust. 1, Urząd Patentowy uwzględnia ją w całości albo przekazuje Naczelnemu Sądowi Administracyjnemu odpowiedź na skargę wraz z aktami sprawy.

^{2.50)} W wyniku rozpatrzenia skargi w Izbie Odwoławczej, w przypadku o którym mowa w ust. 1, Urząd Patentowy uwzględnia ją w całości albo przekazuje sądowi administracyjnemu odpowiedź na skargę wraz z aktami sprawy.

Art. 250.⁵¹⁾ Wykonanie decyzji lub postanowienia może być na skutek wniesienia skargi, o której mowa w art. 248, wstrzymane przez Prezesa Urzędu Patentowego również wtedy, gdy wstrzymanie takie nie nastąpiło z mocy prawa albo w wyniku postanowienia Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Art. 250.⁵²⁾ Wykonanie decyzji lub postanowienia może być na skutek wniesienia skargi, o której mowa w art. 248, wstrzymane przez Prezesa Urzędu Patentowego również wtedy, gdy wstrzymanie takie nie nastąpiło z mocy prawa albo w wyniku postanowienia sądu administracyjnego.

Art. 251. 1. Urząd Patentowy udziela informacji o zgłoszeniu wynalazku, wzoru użytkowego, wzoru przemysłowego, znaku towarowego, oznaczenia geograficznego i topografii układu scalonego oraz udostępnia akta zgłoszenia w każdym stadium postępowania:

- 1) zgłaszającemu i jego pełnomocnikowi;
- 2) organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości — w związku z prowadzonymi przez nie sprawami;
- 3) innym osobom, które przedstawią na piśmie zgodę zgłaszającego.

⁴⁷⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do dnia wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 48.

⁴⁸⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 67 pkt 3 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 13; wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.

⁴⁹⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do dnia wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 50.

⁵⁰⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 67 pkt 3 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 13; wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.

⁵¹⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do dnia wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 52.

⁵²⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 67 pkt 4 ustawy, o której mowa w odnośniku 13; wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.

2. Po upływie terminów zastrzeżonych dla nieujawniania informacji o zgłoszeniach, o których mowa w ust. 1, Urząd Patentowy może na wniosek osoby, która ma w tym interes prawny, udostępnić jej dokumenty zawarte w aktach zgłoszenia.

3. O udzieleniu niejawnej informacji o zgłoszeniu oraz o udostępnieniu akt zgłoszenia dokonuje się adnotacji w aktach zgłoszenia.

4. Przepisy ust. 1—3 nie mają zastosowania do zgłoszeń tajnych wynalazków i tajnych wzorów użytkowych.

5. Do zgłoszeń topografii układów scalonych przepisy ust. 2 i 3 stosuje się z zachowaniem warunków, o których mowa w art. 207 ust. 2 i 3.

Art. 252. Do postępowania przed Urzędem Patentowym stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Art. 253. 1. Przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego o terminach załatwiania sprawy nie stosuje się do rozpatrywania zgłoszeń dokonanych w celu uzyskania patentu, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji.

2. Przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego o wznowieniu postępowania i stwierdzeniu nieważności decyzji nie stosuje się, jeżeli okoliczności uzasadniające wznowienie postępowania bądź stwierdzenie nieważności decyzji mogą być podniesione w sporze o unieważnienie udzielonego patentu, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji.

Art. 254.⁵³⁾ Na prawomocne orzeczenie Urzędu Patentowego, kończące postępowanie w sprawie, a rażąco naruszające prawo, Prezes Urzędu Patentowego, Prokurator Generalny Rzeczypospolitej Polskiej oraz Rzecznik Praw Obywatelskich mogą wnieść skargę do Naczelnego Sądu Administracyjnego w terminie 6 miesięcy od dnia doręczenia stronie orzeczenia.

Art. 254.⁵⁴⁾ Na prawomocne orzeczenie Urzędu Patentowego, kończące postępowanie w sprawie, a rażąco naruszające prawo, Prezes Urzędu Patentowego, Prokurator Generalny Rzeczypospolitej Polskiej oraz Rzecznik Praw Obywatelskich mogą wnieść skargę do sądu administracyjnego w terminie 6 miesięcy od dnia doręczenia stronie orzeczenia.

Tytuł VII

POSTĘPOWANIE SPORNE

Art. 255. Urząd Patentowy rozpatruje w trybie postępowania spornego sprawę o:

⁵³⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do dnia wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 54.

⁵⁴⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 67 pkt 5 ustawy, o której mowa w odnośniku 13; wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.

1)⁵⁵⁾ unieważnienie patentu, prawa ochronnego albo prawa z rejestracji;

1)⁵⁶⁾ unieważnienie patentu, dodatkowego prawa ochronnego, prawa ochronnego albo prawa z rejestracji;

2)⁵⁷⁾ stwierdzenie wygaśnięcia patentu na wynalazek dotyczący materiału biologicznego lub jego użycia, w przypadku określonym w art. 90 ust. 1 pkt 4;

2)⁵⁸⁾ stwierdzenie wygaśnięcia dodatkowego prawa ochronnego, w przypadkach określonych w art. 75⁶ ust. 3;

3) stwierdzenie wygaśnięcia prawa ochronnego na znak towarowy, w przypadkach określonych w art. 169;

4) stwierdzenie wygaśnięcia prawa z rejestracji oznaczenia geograficznego, w przypadku określonym w art. 192 ust. 1;

5) stwierdzenie wygaśnięcia prawa z rejestracji topografii, w przypadkach określonych w art. 221 ust. 2;

6) udzielenie licencji przymusowej na korzystanie z wynalazku, wzoru użytkowego albo topografii;

7) zmianę decyzji o udzieleniu licencji przymusowej;

8) stwierdzenie bezzasadności zmiany warunków korzystania z oznaczenia geograficznego, w przypadku określonym w art. 188 ust. 3;

9) unieważnienie patentu, prawa ochronnego albo prawa z rejestracji na skutek złożonego sprzeciwu uznanego przez uprawnionego za bezzasadny.

Art. 256. 1. Do postępowania spornego przed Urzędem Patentowym stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

2. W kwestii kosztów postępowania stosuje się odpowiednio przepisy obowiązujące w postępowaniu cywilnym.

3. Przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego o ponownym rozpatrywaniu, na wniosek strony, spraw załatwionych przez wydanie decyzji, od której nie służy odwołanie, nie stosuje się do decyzji rozstrzygającej sprawę co do jej istoty i wydanej po przeprowadzeniu rozprawy.

⁵⁵⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do dnia wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 56.

⁵⁶⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 23 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 3; wejdzie w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

⁵⁷⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 23 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁵⁸⁾ Dodany przez art. 1 pkt 23 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 3; wejdzie w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb postępowania sporne-go przed Urzędem Patentowym, uwzględniając w szczególności zasadę jawności rozprawy oraz publicznego ogłaszania decyzji.

Art. 257.⁵⁹⁾ Na decyzje oraz postanowienia Urzędu Patentowego w sprawach, o których mowa w art. 255, stronom przysługuje skarga do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Art. 257.⁶⁰⁾ Na decyzje oraz postanowienia Urzędu Patentowego w sprawach, o których mowa w art. 255, stronom przysługuje skarga do sądu administracyjnego.

Art. 258. Do prawomocnych orzeczeń Urzędu Patentowego w sprawach, o których mowa w art. 255, przepis art. 254 stosuje się odpowiednio.

Tytuł VIII

ORGANY

DZIAŁ I

Urząd Patentowy

Rozdział 1

Zadania i organizacja Urzędu Patentowego

Art. 259. Centralnym organem administracji rządowej w sprawach z zakresu własności przemysłowej jest Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 260. 1. Urząd Patentowy podlega Radzie Ministrów: Nadzór nad działalnością Urzędu Patentowego sprawuje z ramienia Rady Ministrów minister właściwy do spraw gospodarki.

2. Prezes Rady Ministrów, w drodze rozporządzenia, nadaje statut Urzędowi Patentowemu, w którym w szczególności określi organizację, strukturę i zasady kierowania Urzędem oraz podział kompetencji, z uwzględnieniem statusu ekspertów, urzędników służby cywilnej i innych pracowników.

Art. 261. 1. Urząd Patentowy wykonuje zadania w sprawach własności przemysłowej, wynikające z ustawy, z przepisów odrębnych oraz z umów międzynarodowych.

2. Do zadań Urzędu Patentowego należy w szczególności:

- 1) przyjmowanie i badanie zgłoszeń dotyczących wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych, znaków towarowych, oznaczeń geogra-

ficznych oraz topografii układów scalonych, dokonanych w celu uzyskania ochrony;

- 2)⁶¹⁾ orzekanie w sprawach udzielania patentów na wynalazki i praw ochronnych na wzory użytkowe oraz znaki towarowe, a także praw z rejestracji wzorów przemysłowych, oznaczeń geograficznych i topografii układów scalonych;

- 2)⁶²⁾ orzekanie w sprawach udzielania patentów i dodatkowych praw ochronnych na wynalazki, praw ochronnych na wzory użytkowe oraz znaki towarowe, a także praw z rejestracji wzorów przemysłowych, oznaczeń geograficznych i topografii układów scalonych;

- 3) rozstrzyganie spraw w postępowaniu spornym w zakresie określonym ustawą;

- 4) prowadzenie rejestrów, o których mowa w art. 228;

- 5) wydawanie organu urzędowego pod nazwą „Wiadomości Urzędu Patentowego”;

- 6) udział w pracach organów międzynarodowych z tytułu zawartych przez Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych w sprawach z zakresu własności przemysłowej, w szczególności Konwencji paryskiej o ochronie własności przemysłowej;

- 7) prowadzenie centralnego zbioru polskich i zagranicznych opisów patentowych.

3. Przy wykonywaniu zadań, w szczególności w sprawach dotyczących współpracy międzynarodowej oraz przy opracowywaniu projektów przepisów prawnych dotyczących własności przemysłowej, Urząd Patentowy działa w porozumieniu i we współpracy z zainteresowanymi organami administracji rządowej i samorządowej.

Art. 262. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres działania Urzędu Patentowego, uwzględniając w szczególności jego zadania i kompetencje, a także zasady i formy współdziałania Urzędu z innymi organami administracji rządowej oraz z jednostkami samorządu terytorialnego, organizacjami społecznymi i związkami zawodowymi w sprawach objętych jego zakresem działania.

Art. 263. 1. Na czele Urzędu Patentowego stoi Prezes Urzędu Patentowego, który kieruje Urzędem i, z zastrzeżeniem art. 264 ust. 2, reprezentuje go na zewnątrz oraz ustala szczegółową organizację wewnętrzną i szczegółowy zakres zadań komórek organizacyjnych.

2. Prezesa Urzędu Patentowego powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki.

⁵⁹⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do dnia wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 60.

⁶⁰⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 67 pkt 6 ustawy, o której mowa w odnośniku 13; wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.

⁶¹⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do dnia wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 62.

⁶²⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 24 ustawy, o której mowa w odnośniku 3; wejdzie w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

3. Zastępców Prezesa Urzędu Patentowego powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów, na wniosek Prezesa Urzędu Patentowego.

Art. 264. 1. Orzekanie w sprawach, o których mowa w art. 261 ust. 2 pkt 2 i 3, a także w sprawach dokonywania wpisów do rejestrów należy do osób posiadających uprawnienia określone w art. 268 ust. 3, powołanych przez Prezesa Urzędu Patentowego (ekspertów). W sprawach tych ekspert orzeka jednoosobowo, chyba że przewidziane jest orzekanie w większym składzie ekspertów.

2.⁶³⁾ Ekspert reprezentuje Urząd Patentowy w postępowaniu przed Naczelnym Sądem Administracyjnym w sprawach, o których mowa w art. 248 i 257.

2.⁶⁴⁾ Ekspert reprezentuje Urząd Patentowy w postępowaniu przed sądem administracyjnym w sprawach, o których mowa w art. 248 i 257.

3. Ekspertowi, o którym mowa w ust. 1, mogą być powierzane dodatkowe funkcje, w szczególności kierownicza, koordynacyjna lub kontrolna.

4. Powierzenie dodatkowej funkcji, o której mowa w ust. 3, może nastąpić na czas nieokreślony lub na czas wykonywania określonej pracy.

Art. 265. 1. Eksperci współuczestniczą w czynnościach z zakresu zarządzania w Urzędzie Patentowym poprzez Kolegium Ekspertów, stanowiące powszechne ich zgromadzenie.

2. Kolegium Ekspertów wybiera ze swego grona Rzecznika Interesu Zawodowego, który reprezentuje ekspertów wobec organów władzy i administracji we wszystkich sprawach dotyczących pracy.

3. Do zadań Kolegium należy:

- 1) ustalanie zadań w zakresie rozpatrywania wpływających zgłoszeń i wniosków oraz wyrażanie opinii co do środków potrzebnych na ich wykonanie;
- 2) ustalanie zasad podziału środków funduszu nagród, tworzonego na podstawie przepisu art. 271 ust. 3;
- 3) wyrażanie opinii co do problemów związanych z orzekaniem, w szczególności co do przypadków niejednorodności orzecznictwa, oraz przedstawianie odpowiednich wniosków w tym zakresie;
- 4) wyrażanie opinii w innych sprawach, przedstawionych przez Prezesa Urzędu Patentowego lub przez Rzecznika Interesu Zawodowego.

4. Kolegium Ekspertów zwołuje co najmniej raz w roku, z zastrzeżeniem ust. 5, Prezes Urzędu Patentowego.

⁶³⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do dnia wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 64.

⁶⁴⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 67 pkt 7 ustawy, o której mowa w odnośniku 13; wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.

wego, który mu przewodniczy. Kolegium Ekspertów może również zwołać, w każdym czasie, Rzecznik Interesu Zawodowego, dla przedstawienia sprawy wymagającej wyrażenia opinii przez Kolegium.

5. Kolegium Ekspertów może również obradować w sekcjach, na które eksperci zostają podzieleni według kryteriów rzeczowo-problemowych, stosownie do wykonywanych zadań. Sekcji może przewodniczyć Prezes Urzędu Patentowego, zastępca Prezesa albo ekspert, któremu powierzona została funkcja kierownicza na podstawie art. 264 ust. 3.

6. Podział na sekcje i wyznaczenie przewodniczących sekcji należy do Prezesa Urzędu Patentowego.

Rozdział 2

Aplikacja ekspercka.

Uprawnienia i obowiązki eksperta

Art. 266. 1. Uzyskanie uprawnień eksperta wymaga, z zastrzeżeniem ust. 2, posiadania wyższego wykształcenia odpowiadającego zadaniom eksperta, odbycia aplikacji eksperckiej, zwanej dalej „aplikacją”, oraz asesury.

2. Ekspertem może być osoba, która:

- 1) jest obywatelem polskim i korzysta z pełni praw publicznych;
- 2) nie była karana za przestępstwo umyślne;
- 3) posiada znajomość języków obcych w zakresie i stopniu określonym potrzebą spełnienia warunków niezbędnych do wykonywania zadań eksperta, z uwzględnieniem umów międzynarodowych, nie mniej jednak niż jednego języka obcego;
- 4) jest nieskazitelnego charakteru;
- 5) ma stan zdrowia oraz predyspozycje pozwalające na powierzenie jej zadań eksperta.

3. Od kandydata na eksperta, który powinien posiadać znajomość więcej niż jednego języka obcego, można nie wymagać znajomości jednego z potrzebnych języków, jeżeli brak ten uzupełni on w czasie przeznaczonym na aplikację.

Art. 267. 1. Aplikacja trwa 3 lata, z tym że w uzasadnionych przypadkach, na wniosek pracownika zaopiniowany przez przełożonego, może być skrócona do 1 roku i 6 miesięcy.

2. Aplikantowi może być powierzane wykonywanie określonych czynności związanych z orzekaniem, bez prawa podejmowania decyzji.

3. Aplikacja kończy się egzaminem. Powtórny egzamin może być złożony tylko raz, nie wcześniej niż po 6 miesiącach i nie później niż po roku od daty pierwszego egzaminu.

4. W przypadku nieprzystąpienia, bez usprawiedliwienia, do egzaminu lub niezdania powtórnego egzaminu, Urząd Patentowy rozwiązuje z aplikantem, za wypowiedzeniem, umowę o pracę.

5. W sprawach nieunormowanych w ustawie do stosunku pracy z aplikantem stosuje się przepisy o pracownikach służby cywilnej.

Art. 268. 1. Po złożeniu egzaminu pracownikowi powierza się wykonywanie zadań w charakterze asesora przez okres nie krótszy niż 2 lata.

2. Asesorowi powierza się wykonywanie czynności eksperta, które podlega ocenie na zasadach określonych w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 8.

3. W przypadku pozytywnej oceny przebiegu asesury, asesor uzyskuje uprawnienia eksperta.

4. Przy powołaniu ekspert składa ślubowanie wobec Prezesa Urzędu Patentowego według następującej roty: „Ślubuję uroczyście na powierzonym mi stanowisku eksperta sumiennie wykonywać zadania, orzekać bezstronnie i zgodnie z przepisami prawa, dochować tajemnicy państwowej i służbowej, a w postępowaniu kierować się zasadami godności i uczciwości.”

5. Ekspert, który przechodzi na inne stanowisko eksperckie, nie składa ponownie ślubowania.

6. Przepisy ustawy dotyczące ekspertów stosuje się odpowiednio, o ile ustawa nie stanowi inaczej, do asesorów.

7. Prezes Urzędu Patentowego może odwołać asesora ze stanowiska, jeżeli po upływie 2 lat asesury nie zostanie on powołany na stanowisko eksperta. Odwołanie jest równoznaczne z wypowiedzeniem umowy o pracę.

8. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady, zakres i tryb odbywania aplikacji i asesury, a także składania egzaminów, z uwzględnieniem wynagrodzenia dla osób przeprowadzających egzamin.

Art. 269. 1. W zakresie orzekania eksperci podlegają tylko ustawom.

2. Do ekspertów nie stosuje się w zakresie, o którym mowa w ust. 1, przewidzianych w odrębnych ustawach przepisów o obowiązku wykonywania poleceń służbowych przełożonego, jak też przepisów przewidujących dokonywanie okresowych bądź doraźnych ocen pracownika dotyczących wykonywania przez niego zadań.

3. Orzekając w sprawie, ekspert obowiązany jest uwzględnić dyrektywy interpretacyjne ustalone w ogólnych wytycznych Prezesa Urzędu Patentowego, wydawanych w trybie określonym w ust. 4 i 5.

4. Ogólne wytyczne, o których mowa w ust. 3, Prezes Urzędu Patentowego wydaje po zasięgnięciu opinii lub na wniosek Kolegium Ekspertów.

5. Ogólne wytyczne Prezesa, o których mowa w ust. 3, podaje się do wiadomości publicznej.

6. Ogólne wytyczne Prezesa, o których mowa w ust. 3, wiążą wyłącznie ekspertów przy rozpatrywaniu sprawy i nie mogą być powoływane jako podstawa prawna wydanej decyzji bądź postanowienia.

7. Na zasadach określonych w odrębnych przepisach eksperci korzystają z ochrony przewidzianej dla funkcjonariuszy publicznych.

8. Bezpośredni nadzór nad działalnością komórek organizacyjnych, w których orzekają eksperci, sprawuje Prezes Urzędu Patentowego lub z jego upoważnienia zastępca Prezesa. Nadzór ten nie może wkraczać w zakres orzekania.

Art. 270. 1. Ekspert jest obowiązany postępować zgodnie ze złożonym ślubowaniem, a w szczególności:

- 1) przestrzegać Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i innych przepisów prawa;
- 2) przestrzegać przy orzekaniu ogólnych wytycznych Prezesa Urzędu Patentowego, o których mowa w art. 269 ust. 3;
- 3) rzetelnie, bezstronnie, sprawnie i terminowo wykonywać powierzone zadania;
- 4) dochowywać tajemnicy państwowej i służbowej;
- 5) godnie zachowywać się w pracy oraz poza nią.

2. Ekspert nie może tworzyć ani być członkiem związków zawodowych lub partii politycznych. W dniu powołania eksperta na stanowisko jego członkostwo w związkach zawodowych i partiach politycznych ustaje z mocy prawa.

3. Ekspert nie może podejmować dodatkowego zatrudnienia bez zgody Prezesa Urzędu Patentowego ani wykonywać czynności lub zajęć sprzecznych z obowiązkami eksperta lub podważających zaufanie do niego.

4. Ekspert nie może występować w roli biegłego sądowego w zakresie, w którym orzeka.

5. Do ekspertów stosuje się przepisy o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne, odnoszące się do członków korpusu służby cywilnej zajmujących stanowiska kierownicze.

6. Ekspert jest obowiązany, na uzasadnione potrzebę pisemne wezwanie Prezesa Urzędu Patentowego, przedłożyć w ciągu miesiąca orzeczenie uprawnionego lekarza, potwierdzające zachowanie przez eksperta zdolności fizycznej i psychicznej do pracy na zajmowanym stanowisku.

7. Ekspert może być, stosownie do potrzeb, zatrudniony w niepełnym wymiarze czasu pracy.

8. W sprawach wynikających ze stosunku pracy eksperta nieuregulowanych w ustawie stosuje się przepisy Kodeksu pracy i inne przepisy prawa pracy.

Art. 271. 1. Wynagrodzenie eksperta składa się z wynagrodzenia zasadniczego, przewidzianego dla zajmowanego stanowiska eksperta, oraz dodatku za wieloletnią pracę na tym stanowisku, a także — w razie powierzenia mu dodatkowej funkcji — z dodatku funkcyjnego. Wysokość tego wynagrodzenia i dodatków ustala się z zastosowaniem mnożników kwoty bazowej, której wysokość ustaloną według odrębnych zasad określa ustawa budżetowa.

2. Ekspertowi przysługuje dodatkowe wynagrodzenie roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, w wysokości i na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

3. Na zasadach określonych przez Prezesa Rady Ministrów Prezes Urzędu Patentowego może utworzyć fundusz nagród za szczególne osiągnięcia w pracy eksperta.

4. Do ekspertów mają odpowiednie zastosowanie przepisy ustawy o służbie cywilnej w zakresie przyznawania nagród jubileuszowych oraz jednorazowych odpraw w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub emeryturę.

5. Prezes Rady Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, mnożniki kwoty bazowej, o której mowa w ust. 1, jako podstawy do ustalenia wynagrodzenia zasadniczego na stanowiskach ekspertów oraz do ustalenia stawek dodatków za wieloletnią pracę oraz funkcyjnego, a także zasady, na jakich może być tworzony fundusz nagród, o którym mowa w ust. 3, w szczególności wielkość odpisu na ten fundusz z planowanych wynagrodzeń osobowych.

Art. 272. 1. Czas pracy ekspertów nie może przekraczać 8 godzin na dobę i średnio 40 godzin tygodniowo.

2. Rozkład czasu pracy w tygodniu oraz jego wymiar w poszczególnych dniach tygodnia ustala się odpowiednio do warunków pracy przewidzianych dla ogółu pracowników Urzędu Patentowego. Dni tygodnia niebędących dniami pracy w Urzędzie nie wlicza się do urlopu wypoczynkowego.

3. Osobie zajmującej stanowisko eksperta co najmniej 10 lat przysługuje dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze 6 dni roboczych, a po 20 latach orzekania na tym stanowisku — 12 dni roboczych.

4. Osobie zajmującej stanowisko eksperta przez okres nie krótszy niż 5 lat, Prezes Urzędu Patentowego może udzielić, na warunkach odpowiadających przepisom ustawy o służbie cywilnej, płatnego urlopu dla poratowania zdrowia.

5. Za czas niezdolności do pracy wskutek choroby ekspertowi przysługuje przez okres roku wynagrodzenie i zasiłek chorobowy w wysokości i na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

6. Przepisy ust. 3—5 nie mają zastosowania do asesorów.

Rozdział 3

Odpowiedzialność dyscyplinarna. Zawieszenie oraz rozwiązanie stosunku pracy z ekspertem

Art. 273. 1. Za naruszenie obowiązków służbowych ekspert odpowiada dyscyplinarnie.

2. Do prowadzenia postępowania i orzekania w sprawach, o których mowa w ust. 1, Prezes Urzędu Patentowego powołuje, spośród ekspertów, rzecznika dyscyplinarnego oraz członków Komisji Dyscyplinarnej Ekspertów i Wyższej Komisji Dyscyplinarnej Ekspertów, w liczbie umożliwiającej tworzenie składów orzekających.

3. W przypadkach uzasadnionych potrzebą, gdy rzecznik dyscyplinarny, o którym mowa w ust. 2, nie może działać w sprawie, Prezes Urzędu Patentowego może powołać doraźnie zastępcę rzecznika dyscyplinarnego.

4. Karami dyscyplinarnymi są:

- 1) upomnienie;
- 2) nagana;
- 3) zakaz zajmowania stanowisk kierowniczych w Urzędzie Patentowym;
- 4) zakaz pełnienia funkcji eksperta.

5. W sprawach nieunormowanych w niniejszej ustawie do odpowiedzialności dyscyplinarnej ekspertów stosuje się odpowiednio przepisy o odpowiedzialności dyscyplinarnej urzędników służby cywilnej.

Art. 274. 1. Prezes Urzędu Patentowego odwołuje eksperta ze stanowiska w razie utraty przez eksperta zdolności fizycznej lub psychicznej do pracy, potwierdzonej orzeczeniem lekarskim wydanym dla celów emerytalno-rentowych lub orzeczeniem o utracie zdolności do pracy na zajmowanym stanowisku, wydanym przez lekarza uprawnionego do przeprowadzania badań lekarskich pracowników Urzędu Patentowego.

2. Prezes Urzędu Patentowego może odwołać eksperta ze stanowiska w razie:

- 1) złożenia przez eksperta oświadczenia o rezygnacji ze stanowiska;
- 2) potrzeby zmniejszenia stanu zatrudnienia ekspertów w wyniku zmiany zakresu zadań Urzędu Patentowego bądź trwałego zmniejszenia ilości spraw do rozpatrzenia;
- 3) nieprzedłożenia przez eksperta w terminie orzeczenia uprawnionego lekarza o zachowaniu przez nie-

go zdolności fizycznej i psychicznej do pracy, w sytuacji, o której mowa w art. 270 ust. 6;

4) osiągnięcia przez eksperta, z zastrzeżeniem ust. 9 zdanie drugie, wieku emerytalnego, jeżeli okres zatrudnienia umożliwi mu uzyskanie prawa do emerytury z osiągnięciem tego wieku;

5) nieobecności eksperta w pracy z powodu choroby lub odosobnienia ze względu na chorobę zakaźną, trwającej dłużej niż okres pobierania zasiłku, a także w razie usprawiedliwionej nieobecności w pracy z innych przyczyn, po upływie okresów przewidzianych w art. 53 Kodeksu pracy.

3. Stosunek pracy eksperta tymczasowo aresztowanego ulega z mocy prawa zawieszeniu.

4. Prezes Urzędu Patentowego może zawiesić eksperta w pełnieniu obowiązków, jeżeli zostało wszczęte przeciwko niemu postępowanie dyscyplinarne lub karne.

5. W przypadku zawieszenia, o którym mowa w ust. 3 i 4, ekspertowi przysługuje wynagrodzenie oraz inne uprawnienia i świadczenia odpowiednio na zasadach określonych w ustawie o służbie cywilnej.

6. Stosunek pracy eksperta wygasa w przypadkach określonych w Kodeksie pracy oraz przepisach szczególnych, a także w razie:

- 1) utraty obywatelstwa polskiego;
- 2) prawomocnego orzeczenia kary dyscyplinarnej zakazu pełnienia funkcji eksperta;
- 3) prawomocnego orzeczenia przez sąd pozbawienia eksperta praw publicznych bądź zakazu zajmowania przez niego stanowiska eksperta.

7. Jeżeli w odwołaniu nie określono inaczej, odwołanie eksperta ze stanowiska następuje z chwilą doręczenia mu zawiadomienia o odwołaniu; osobie odwołanej ze stanowiska można wyznaczyć na okres do rozwiązania stosunku pracy inne zadania do wykonywania, odpowiadające jej kwalifikacjom.

8. Wygaśnięcie stosunku pracy z ekspertem jest równoznaczne z odwołaniem go ze stanowiska eksperta z chwilą wygaśnięcia stosunku pracy.

9. Odwołanie eksperta ze stanowiska w przypadkach, o których mowa w ust. 1 oraz ust. 2 pkt 2—4, a także w razie złożenia przez eksperta oświadczenia o rezygnacji ze stanowiska jest równoznaczne, z zastrzeżeniem ust. 11, z wypowiedzeniem umowy o pracę lub jej rozwiązaniem za porozumieniem stron. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 4, odwołanie eksperta ze stanowiska przed osiągnięciem wieku 65 lat może nastąpić tylko za jego zgodą.

10. Odwołanie eksperta ze stanowiska w przypadkach, o których mowa w ust. 2 pkt 5, jest równoznaczne, z zastrzeżeniem ust. 11, z rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia.

11. Odwołanie eksperta ze stanowiska nie może naruszać przepisów dotyczących szczególnej ochrony pracowników w zakresie wypowiedzenia i rozwiązania stosunku pracy.

12. Ograniczenie w zakresie rozwiązania stosunku pracy z ekspertem nie dotyczy odwołania z dodatkowej funkcji, o której mowa w art. 264 ust. 3. Odwołanie z dodatkowej funkcji przed wykonaniem powierzonej pracy lub z funkcji powierzonej ekspertowi na czas nieokreślony jest równoznaczne z wypowiedzeniem warunków pracy lub płacy.

Rozdział 4

Izba Odwoławcza

Art. 275. 1. Prezes Urzędu Patentowego tworzy Izbę Odwoławczą do rozpatrywania spraw określonych w art. 244 i 249.

2. W skład Izby Odwoławczej wchodzi osoby upoważnione do orzekania.

Art. 276. Izbą Odwoławczą kieruje i sprawuje nad nią nadzór administracyjny Przewodniczący Izby Odwoławczej, wyznaczony przez Prezesa Urzędu Patentowego. Przewodniczący Izby Odwoławczej nie musi wchodzić w jej skład.

Art. 277. Sprawy w Izbie Odwoławczej rozpoznaje się w zespołach orzekających, w składzie trzech osób. Skład zespołu i jego przewodniczącego wyznacza Przewodniczący Izby Odwoławczej. W sprawach zawitych można wyznaczyć zespół w składzie pięcioosobowym.

Art. 278. 1. Sprawy w Izbie Odwoławczej rozpatruje się na posiedzeniach.

2. Przewodniczący zespołu może, w uzasadnionych przypadkach, skierować sprawę do rozpatrzenia na rozprawie, w szczególności gdy jest to niezbędne dla jej wyjaśnienia przy osobistym udziale strony lub biegłych.

3. W razie potrzeby przewodniczący zespołu może zlecić jednemu z członków zespołu orzekającego przeprowadzenie niektórych czynności związanych z toczącym się postępowaniem.

DZIAŁ II

Kolegia orzekające do spraw spornych

Art. 279. 1. Sprawy sporne, o których mowa w art. 255, rozpatrują kolegia orzekające do spraw spornych, zwane dalej „kolegiami”.

2. Prezes Urzędu Patentowego tworzy Wydział Spraw Spornych, w skład którego wchodzi członkowie kolegiów orzekających.

3. Wydziałem Spraw Spornych kieruje i sprawuje nad nim nadzór administracyjny Przewodniczący Wydziału Spraw Spornych, wyznaczony przez Prezesa Urzędu Patentowego.

Art. 280. 1. Kolegia rozpatrują sprawy należące do ich właściwości w składzie przewodniczącego kolegium i dwóch członków kolegium. W sprawach zawiłych można wyznaczyć skład pięcioosobowy.

2. Przewodniczącym kolegium może być osoba, która odbyła aplikację sędziowską. Prezes Urzędu Patentowego może powołać na przewodniczącego kolegium również osobę, która odbyła aplikację radcowską, adwokacką lub prokuratorską albo jest profesorem lub doktorem habilitowanym nauk prawnych.

3. Do przewodniczących kolegiów stosuje się przepisy o ekspertach, z tym że zwolnieni są oni od obowiązku odbycia aplikacji eksperckiej.

Art. 281. 1. Przewodniczącego kolegium i członków składu kolegium wyznacza Przewodniczący Wydziału Spraw Spornych.

2. W skład kolegium oprócz przewodniczącego kolegium wchodzi jako jego członkowie: jeden ekspert wyznaczony z listy ustalonej przez Prezesa Urzędu Patentowego oraz jeden przedstawiciel organizacji, o których mowa w art. 9, wyznaczony z listy przedstawicieli, uzgodnionej z Prezesem Urzędu Patentowego przez te organizacje.

3. Jeżeli wyznaczono kolegium pięcioosobowe, oprócz przewodniczącego kolegium w jego skład wchodzi po dwóch członków z każdej z list, o których mowa w ust. 2.

4. Przedstawicielem organizacji, o którym mowa w ust. 2, nie może być czynny zawodowo rzecznik patentowy.

Art. 282. 1.⁶⁵⁾ Przedstawicielom organizacji, o których mowa w art. 281 ust. 2, wyznaczonym do orzekania w sprawach spornych i pozostającym w stosunku pracy, przysługuje zwolnienie od pracy na czas udziału w posiedzeniach kolegiów, z zachowaniem prawa do wynagrodzenia.

^{11.66)} Przedstawicielom organizacji, o których mowa w art. 281 ust. 2, którzy biorą udział w pracach kolegiów i nie pozostają w stosunku pracy, wypłaca się rekompensatę za udział w pracach kolegiów.

2.⁶⁷⁾ Minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, sposób ustalenia wysokości rekompensaty, o której mowa w ust. 1¹.

3. Przedstawiciele organizacji, o których mowa w art. 281 ust. 2, zamieszkali poza siedzibą Urzędu Pa-

tentowego otrzymują diety oraz zwrot kosztów przejazdu i noclegu, według zasad ustalonych w przepisach dotyczących diet i innych należności z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.

Tytuł IX

DOCHODZENIE ROSZCZEŃ W POSTĘPOWANIU CYWILNYM

DZIAŁ I

Przepisy wspólne

Art. 283. Sprawy dotyczące roszczeń cywilnoprawnych z zakresu ochrony własności przemysłowej, nie należące do kompetencji innych organów, rozstrzygane są, z zastrzeżeniem art. 257, w trybie postępowania cywilnego na zasadach ogólnych.

Art. 284. W trybie postępowania cywilnego, na zasadach ogólnych, rozpatrywane są w szczególności sprawy o:

- 1) ustalenie autorstwa projektu wynalazczego;
- 2) ustalenie prawa do patentu, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji;
- 3) wynagrodzenie za korzystanie z projektu wynalazczego;
- 4) wynagrodzenie za korzystanie z wynalazku, wzoru użytkowego lub topografii dla celów państwowych;
- 5) odszkodowanie za przejście na Skarb Państwa prawa do patentu lub prawa ochronnego odpowiednio na wynalazek tajny lub na wzór użytkowy tajny;
- 6)⁶⁸⁾ naruszenie patentu, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji;
- 6)⁶⁹⁾ naruszenie patentu, dodatkowego prawa ochronnego, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji;
- 7) stwierdzenie prawa korzystania z wynalazku, wzoru użytkowego albo wzoru przemysłowego w przypadkach określonych w art. 71 i 75;
- 8) stwierdzenie prawa używania w ramach lokalnej działalności oznaczenia zarejestrowanego jako znak towarowy na rzecz innej osoby;
- 9) stwierdzenie prawa używania oznaczenia geograficznego;
- 10) stwierdzenie utraty prawa używania oznaczenia geograficznego;

⁶⁵⁾ W brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 25 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁶⁶⁾ Dodany przez art. 1 pkt 25 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁶⁷⁾ Ze zmianami wprowadzonymi przez art. 1 pkt 25 lit. c ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁶⁸⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do dnia wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 69.

⁶⁹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 26 ustawy, o której mowa w odnośniku 3; wejdzie w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

- 11) przeniesienie patentu, prawa ochronnego na wzór użytkowy albo prawa z rejestracji wzoru przemysłowego lub topografii, uzyskanego przez osobę nieuprawnioną;
- 12) przeniesienie prawa ochronnego na znak towarowy w przypadku określonym w art. 161.

Art. 285.⁷⁰⁾ Uprawniony z patentu, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji bądź osoba, której ustawa na to zezwala, może żądać zaprzestania działań groźących naruszeniem prawa.

Art. 285.⁷¹⁾ Uprawniony z patentu, dodatkowego prawa ochronnego, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji bądź osoba, której ustawa na to zezwala, może żądać zaprzestania działań groźących naruszeniem prawa.

Art. 286. Sąd, rozstrzygając o naruszeniu prawa, może orzec na wniosek uprawnionego o dalszym rozporządzeniu bezprawnie wytworzonymi lub oznaczonymi wytworami oraz środkami użytymi do ich wytworzenia lub oznaczenia.

DZIAŁ II

Roszczenia dotyczące wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych i topografii układów scalonych

Art. 287. 1. Uprawniony z patentu, którego patent został naruszony, lub osoba, której ustawa na to zezwala, może żądać zaniechania naruszania i usunięcia jego skutków oraz wydania bezpodstawnie uzyskanych korzyści, a także naprawienia szkody na zasadach ogólnych.

2. Osoba, która naruszyła patent, jest obowiązana ponadto, na żądanie uprawnionego, do ogłoszenia w prasie stosownego oświadczenia, a także, gdy naruszenie jest zawinione, do zapłaty odpowiedniej kwoty pieniężnej na rzecz jednej z organizacji, o których mowa w art. 9, na cele popierania własności przemysłowej.

Art. 288. 1. Roszczeń z tytułu naruszenia patentu można dochodzić po uzyskaniu patentu.

2. Roszczenia z tytułu naruszenia patentu, jeżeli sprawca działań w dobrej wierze, mogą być dochodzone za okres rozpoczynający się po dniu, w którym Urząd Patentowy dokonał ogłoszenia o zgłoszeniu wynalazku, a w przypadku wcześniejszego powiadomienia przez uprawnionego osoby naruszającej prawo o dokonany zgłoszeniu — od daty tego powiadomienia.

⁷⁰⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do dnia wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 71.

⁷¹⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 27 ustawy, o której mowa w odnośniku 3; wejdzie w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

Art. 289. 1. Roszczenia z tytułu naruszenia patentu ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat. Bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym uprawniony dowiedział się o naruszeniu swego prawa i o osobie, która naruszyła patent, oddzielnie co do każdego naruszenia. Jednakże w każdym przypadku roszczenie przedawnia się z upływem pięciu lat od dnia, w którym nastąpiło naruszenie patentu.

2. Bieg przedawnienia ulega zawieszeniu w okresie między zgłoszeniem wynalazku do Urzędu Patentowego a udzieleniem patentu.

Art. 290. Uprawniony, o którym mowa w art. 74, może żądać od osoby, która nie będąc do tego uprawniona zgłosiła wynalazek lub uzyskała patent, wydania uzyskanych bezpodstawnie korzyści i naprawienia szkody na zasadach ogólnych. Ponadto może żądać ogłoszenia w prasie stosownego oświadczenia, a także, gdy naruszenie prawa do patentu jest zawinione, zapłaty odpowiedniej kwoty pieniężnej na rzecz jednej z organizacji, o których mowa w art. 9, na cele popierania własności przemysłowej.

Art. 291. Jeżeli strony nie postanowiły inaczej, w razie unieważnienia patentu nabywca, licencjobiorca albo inna osoba, na rzecz której uprawniony dokonał odpłatnego rozporządzenia, może żądać zwrotu wniesionej zapłaty oraz naprawienia szkody na zasadach ogólnych. Zbywca może jednak potrącić sobie korzyści, jakie nabywca uzyskał przez korzystanie z wynalazku przed unieważnieniem patentu; jeżeli korzyści te są wyższe od wniesionej zapłaty i dochodzonego odszkodowania, zbywca nie ponosi odpowiedzialności.

Art. 291.⁷²⁾ Do dodatkowego prawa ochronnego przepisy art. 287—291 stosuje się odpowiednio.

Art. 292. 1. W odniesieniu do wzorów użytkowych oraz, z zastrzeżeniem ust. 2, do wzorów przemysłowych przepisy art. 287—291 stosuje się odpowiednio.

2. Roszczenia z tytułu naruszenia prawa z rejestracji wzoru przemysłowego, jeżeli sprawca działań w dobrej wierze, mogą być dochodzone za okres rozpoczynający się po dniu dokonania ogłoszenia w „Wiadomościach Urzędu Patentowego” informacji o udzieleniu prawa, a w przypadku wcześniejszego powiadomienia przez uprawnionego osoby naruszającej prawo o dokonany zgłoszeniu — od daty tego powiadomienia.

Art. 293. 1. W odniesieniu do topografii układów scalonych stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, przepisy art. 287—291.

2. Roszczenia z tytułu naruszenia prawa z rejestracji, jeżeli sprawca działań w dobrej wierze, mogą być dochodzone za okres rozpoczynający się po dniu dokonania ogłoszenia w „Wiadomościach Urzędu Patentowego” informacji o udzieleniu prawa, a w przypadku wcześniejszego powiadomienia osoby naruszającej

⁷²⁾ Dodany przez art. 1 pkt 28 ustawy, o której mowa w odnośniku 3; wejdzie w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

prawo o dokonanym zgłoszeniu — od daty tego powiadomienia.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio, jeżeli w okresie 2 lat od pierwszego wykorzystania topografii w celach handlowych uprawniony do uzyskania prawa z rejestracji na tę topografię powiadomi osobę, która korzystała z niej bez jego zgody, o zamiarze zgłoszenia tej topografii do Urzędu Patentowego.

Art. 294. 1. Twórca wynalazku może dochodzić roszczenia o wynagrodzenie za korzystanie z jego wynalazku przed sądem okręgowym. Nie ma on obowiązku uiszczania kosztów sądowych.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego, dotyczące postępowania w sprawach o roszczenia pracowników.

Art. 295. Do wynagrodzeń za wzory użytkowe, wzory przemysłowe i topografie układów scalonych przepisy art. 294 stosuje się odpowiednio.

DZIAŁ III

Roszczenia dotyczące znaków towarowych i oznaczeń geograficznych

Art. 296. 1. Osoba, której prawo ochronne na znak towarowy zostało naruszone, lub osoba, której ustawa na to zezwala, może żądać zaniechania naruszania i usunięcia jego skutków oraz wydania bezpodstawnie uzyskanych korzyści, a także naprawienia szkody na zasadach ogólnych. Przepis art. 287 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

2. Naruszenie prawa ochronnego na znak towarowy polega na bezprawnym używaniu w obrocie gospodarczym:

- 1) znaku identycznego do zarejestrowanego znaku towarowego w odniesieniu do identycznych towarów;
- 2) znaku identycznego lub podobnego do zarejestrowanego znaku towarowego w odniesieniu do towarów identycznych lub podobnych, jeżeli takie używanie spowodować może wśród części odbiorców błąd polegający w szczególności na skojarzeniu między znakami;
- 3) znaku identycznego lub podobnego do renomowanego znaku towarowego, zarejestrowanego w odniesieniu do jakichkolwiek towarów, jeżeli takie używanie może przynieść użytkownikowi nieadekwatną korzyść lub być szkodliwe dla odróżniającego charakteru bądź renomy znaku wcześniejszego.

3. Z roszczeniami, o których mowa w ust. 1, można wystąpić również przeciwko osobie, która tylko wprowadza do obrotu oznaczone już znakiem towary, jeżeli nie pochodzą one od uprawnionego, bądź osoby, która miała jego zezwolenie na używanie znaku.

4.⁷³⁾ Licencjodawca, powołując się na udzielone mu prawo ochronne na znak towarowy, może wystąpić z roszczeniami, o których mowa w ust. 1, przeciwko licencjodawcy, który narusza postanowienia umowy licencyjnej, odnoszące się do okresu i terenu jej obowiązywania, postaci znaku będącego przedmiotem licencji, a także wskazania towarów, dla których znak może być używany, oraz ich jakości. Przepis stosuje się odpowiednio do sublicencji.

5.⁷⁴⁾ Uprawniony z prawa ochronnego na znak towarowy może wystąpić z roszczeniami, o których mowa w ust. 1, przeciwko licencjodawcy lub sublicencjodawcy w razie naruszenia tych postanowień umowy sublicencyjnej, o których mowa w ust. 4, a także w przypadku gdy umowa ta zawarta została z naruszeniem przepisu art. 163 ust. 2.

Art. 297. 1.⁷⁵⁾ W razie oznaczenia towarów znakiem towarowym podrobionym, sąd orzekający, zgodnie z art. 286, o dalszym rozporządzeniu tymi towarami, może tylko w wyjątkowych przypadkach uznać za wystarczające do dopuszczenia towarów do obrotu usunięcie znaku z towarów.

2. Przez znak towarowy podrobiony rozumie się znak identyczny lub taki, który nie może być odróżniony w zwykłych warunkach obrotu od znaku zarejestrowanego, użyty bezprawnie dla towarów objętych prawem ochronnym.

Art. 298. Roszczenia z tytułu naruszenia prawa ochronnego na znak towarowy, jeżeli sprawca działał w dobrej wierze, mogą być dochodzone za okres rozpoczynający się po dniu, w którym Urząd Patentowy ujawnił publicznie informację o zgłoszeniu zgodnie z art. 143, a w przypadku wcześniejszego powiadomienia osoby naruszającej prawo o dokonanym zgłoszeniu — od daty powiadomienia. Przepisy art. 288 ust. 1 oraz art. 289 stosuje się odpowiednio.

Art. 299. (skreślony).⁷⁶⁾

Art. 300. (skreślony).⁷⁶⁾

Art. 301. Korzystający ze znaku powszechnie znanego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, niebędącego przedmiotem prawa ochronnego, może żądać zaprzestania używania znaku identycznego lub podobnego w odniesieniu do towarów identycznych lub podobnych, gdy używanie takie może wprowadzać odbiorców w błąd. Do znaku powszechnie znanego i renomowanego art. 296 ust. 2 pkt 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 302. 1. Do oznaczeń geograficznych stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem art. 186, przepisy art. 296—300⁷⁶⁾.

⁷³⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 2 lit. a ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

⁷⁴⁾ Dodany przez art. 1 pkt 2 lit. b ustawy, o której mowa w odnośniku 28.

⁷⁵⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 29 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

⁷⁶⁾ Przez art. 1 pkt 30 ustawy, o której mowa w odnośniku 3.

2. Z roszczeniami, o których mowa w art. 296, może wystąpić uprawniony z tytułu prawa z rejestracji oznaczenia geograficznego, a także każdy, kto jest ujawniony w rejestrze jako uprawniony do jego używania.

Tytuł X

PRZEPISY KARNE

Art. 303. 1. Kto przypisuje sobie autorstwo albo wprowadza w błąd inną osobę co do autorstwa cudzego projektu wynalazczego albo w inny sposób narusza prawa twórcy projektu wynalazczego, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

2. Jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w ust. 1 w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub osobistej, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 304. 1. Kto, nie będąc uprawnionym do uzyskania patentu, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji, zgłasza cudzy wynalazek, wzór użytkowy, wzór przemysłowy lub cudzą topografię układu scalonego w celu uzyskania patentu, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

2. Tej samej karze podlega, kto ujawnia uzyskaną informację o cudzym wynalazku, wzorze użytkowym, wzorze przemysłowym albo cudzej topografii układu scalonego lub w inny sposób uniemożliwia uzyskanie patentu, prawa ochronnego lub prawa z rejestracji.

3. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 2 działa nieumyślnie, będąc zobowiązanym do zachowania w tajemnicy uzyskanej informacji, podlega grzywnie.

Art. 305. 1. Kto w celu wprowadzenia do obrotu oznacza towary podrobionym znakiem towarowym lub oznaczone takim znakiem towary wprowadza do obrotu, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

2. W wypadku mniejszej wagi sprawca podlega grzywnie.

3. Jeżeli sprawca uczynił sobie z popełnienia przestępstwa określonego w ust. 1 stałe źródło dochodu albo dopuszcza się tego przestępstwa w stosunku do towaru o znacznej wartości, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 5.

Art. 306. 1. W razie skazania za przestępstwo określone w art. 305 ust. 3 sąd orzeka przepadek na rzecz Skarbu Państwa towarów pochodzących z przestępstwa oraz materiałów i narzędzi, jak również środków technicznych, które służyły lub były przeznaczone do popełnienia przestępstwa; jeżeli takie materiały, narzędzia albo środki techniczne nie były własnością sprawcy, sąd może orzec ich przepadek na rzecz Skarbu Państwa.

2. W razie skazania za przestępstwo określone w art. 305 ust. 1, sąd może orzec przepadek na rzecz Skarbu Państwa towarów pochodzących z przestępstwa oraz materiałów i narzędzi, jak również środków technicznych, które służyły lub były przeznaczone do popełnienia przestępstwa, chociażby nie były własnością sprawcy.

3. W razie orzeczenia przepadku, o którym mowa w ust. 1 lub 2, art. 195 Kodeksu karnego wykonawczego stosuje się odpowiednio niezależnie od wartości towarów, których przepadek orzeczono.

Art. 307. 1.⁷⁷⁾ Kto w celu wprowadzenia do obrotu oznacza przedmioty niechronione patentem, prawem ochronnym na wzór użytkowy lub prawem z rejestracji wzoru przemysłowego, topografii układu scalonego lub rejestracji na oznaczenie geograficzne, napisami lub rysunkami mającymi wywołać mylne mniemanie, że przedmioty te korzystają z takiej ochrony, podlega karze grzywny lub aresztu.

1.⁷⁸⁾ Kto w celu wprowadzenia do obrotu oznacza przedmioty niechronione patentem, dodatkowym prawem ochronnym, prawem ochronnym na wzór użytkowy lub prawem z rejestracji wzoru przemysłowego, topografii układu scalonego lub rejestracji na oznaczenie geograficzne, napisami lub rysunkami mającymi wywołać mylne mniemanie, że przedmioty te korzystają z takiej ochrony, podlega karze grzywny lub aresztu.

2. Tej samej karze podlega, kto przedmioty wymienione w ust. 1, wiedząc o mylnym ich oznaczeniu, wprowadza do obrotu albo do celów obrotu przygotowuje lub przechowuje, albo podaje w ogłoszeniach, zaświadomieniach lub w inny sposób wiadomości mające wywołać mniemanie, że te przedmioty korzystają z ochrony prawnej.

Art. 308. Kto wprowadza do obrotu towary oznaczone znakiem towarowym z wyróżnikiem mającym wywołać mylne mniemanie, że przedmioty te korzystają z takiej ochrony, podlega karze grzywny.

Art. 309. W jednostkach organizacyjnych odpowiedzialność określoną w art. 303, art. 304, art. 305, art. 307 i art. 308 ponosi osoba prowadząca lub kierująca jednostką, chyba że z podziału kompetencji wynika odpowiedzialność innej osoby.

Art. 310. 1. Ściganie sprawców przestępstw określonych w art. 303, art. 304 i art. 305 ust. 1 i 2 następuje na wniosek pokrzywdzonego.

2. Orzekanie w sprawach o czyny określone w art. 307 i art. 308 następuje w trybie przepisów o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.

⁷⁷⁾ W tym brzmieniu obowiązuje do dnia wejścia w życie zmiany, o której mowa w odnośniku 78.

⁷⁸⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 1 pkt 31 ustawy, o której mowa w odnośniku 3; wejdzie w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

Tytuł XI

**ZMIANY W PRZEPISACH OBOWIĄZUJĄCYCH
PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE**

DZIAŁ I

Zmiany w przepisach obowiązujących**Art. 311—314.** (pominięte).⁷⁹⁾

DZIAŁ II

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 315. 1. Prawa w zakresie wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów zdobniczych, topografii układów scalonych, znaków towarowych oraz projektów racjonalizatorskich, istniejące w dniu wejścia w życie ustawy, pozostają w mocy. Do praw tych stosuje się przepisy dotychczasowe, o ile przepisy niniejszego działu nie stanowią inaczej.

2. Do stosunków prawnych powstałych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

3. Ustawowe warunki wymagane do uzyskania patentu, prawa ochronnego albo prawa z rejestracji ocenia się według przepisów obowiązujących w dniu zgłoszenia wynalazku, wzoru użytkowego, znaku towarowego albo topografii układów scalonych w Urzędzie Patentowym. Jednakże do zgłoszeń wynalazków i wzorów użytkowych, nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się przepis art. 37 ust. 2.

Art. 316. 1. Zgłoszenia wzorów zdobniczych dokonane przed dniem wejścia w życie ustawy i nierozpatrzone do tego czasu uważa się za zgłoszenia wzorów przemysłowych.

2. Zgłoszenia o udzielenie patentu na wynalazek tajny lub prawa ochronnego na wzór użytkowy tajny, dokonane przed dniem wejścia w życie ustawy i nierozpatrzone do tego czasu, uważa się za zgłoszenia dokonane w celu zastrzeżenia pierwszeństwa.

3. Zgłoszenia o udzielenie prawa ochronnego dodatkowego na wzór użytkowy, dokonane przed dniem wejścia w życie ustawy i nierozpatrzone do tego czasu, uważa się za zgłoszenia dokonane w celu uzyskania prawa ochronnego.

4. Postępowanie związane ze zgłoszeniem wynalazku, wzoru użytkowego, wzoru przemysłowego, znaku towarowego i topografii układów scalonych w Urzędzie Patentowym toczy się od dnia wejścia w życie ustawy według jej przepisów.

5. Dotychczasowy rejestr wspólnych znaków towarowych uważa się za odrębną zamkniętą księgę rejestru znaków towarowych.

Art. 317. Postępowanie sporne przed Urzędem Patentowym i postępowanie przed Komisją Odwoławczą przy Urzędzie Patentowym, wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie ustawy, toczy się od dnia wejścia w życie ustawy według jej przepisów, z zastrzeżeniem art. 318 i 319.

Art. 318. 1. Sprawy, o których mowa w art. 255, rozpatrywane według dotychczasowych przepisów w Urzędzie Patentowym w postępowaniu spornym przekazuje się do Wydziału Spraw Spornych.

2. Sprawy, o których mowa w art. 255, rozpatrywane według dotychczasowych przepisów w Komisji Odwoławczej przekazuje się do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

3. Sprawy, rozpatrywane według dotychczasowych przepisów w Komisji Odwoławczej w wyniku zażaleń i odwołań w postępowaniu administracyjnym, przekazuje się do Urzędu Patentowego w celu rozpatrzenia w Izbie Odwoławczej, w trybie przepisów o ponownym rozpatrzeniu sprawy.

4. Postępowanie w sprawach rozpatrywanych według dotychczasowych przepisów w Urzędzie Patentowym oraz w Komisji Odwoławczej w postępowaniu spornym i nienależące według ustawy do kompetencji Urzędu Patentowego podlega umorzeniu. Wniesione opłaty od wniosków o wydanie decyzji, a w przypadku sprawy rozpatrywanej w Komisji Odwoławczej — także opłaty od odwołań i zażaleń podlegają zwrotowi.

Art. 319. Wszczęte i niezakończone, do dnia wejścia w życie ustawy, sprawy o wydanie decyzji o wygaśnięciu prawa z rejestracji na znak towarowy z powodu nieużywania znaku towarowego przekazuje się do Wydziału Spraw Spornych, a odwołania od takich decyzji przekazuje się do Naczelnego Sądu Administracyjnego, jako skargi na decyzje Urzędu Patentowego.

Art. 320. Do odwołań i zażaleń przekazywanych do Naczelnego Sądu Administracyjnego, zgodnie z art. 318 ust. 2 i art. 319, stosuje się odpowiednio przepis art. 318 ust. 4 zdanie drugie.

Art. 321. Orzeczenia Sądu Najwyższego wydane w wyniku rewizji nadzwyczajnej przekazuje się do wykonania organom właściwym według przepisów ustawy.

Art. 322.⁸⁰⁾

Art. 323. 1. Pracownicy Urzędu Patentowego, którzy w dniu wejścia w życie ustawy są upoważnieni przez Prezesa Urzędu Patentowego, na podstawie dotychczasowych przepisów, do orzekania w sprawach, o których mowa w art. 261 ust. 2 pkt 2 i 3, oraz w sprawach dokonywania wpisów do rejestrów, mają prawo do orzekania w zakresie przewidzianym ustawą przez

⁷⁹⁾ Zamieszczone w obwieszczeniu.

⁸⁰⁾ Pominięty jako niezgodny z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 21 marca 2001 r., sygn. akt K. 24/2000 (M.P. Nr 10, poz. 160), stosownie do art. 122 ust. 4 Konstytucji.

okres trzech lat od dnia wejścia ustawy w życie. Prezes Urzędu Patentowego może jednak, w zależności od potrzeby, zmienić zakres udzielonego upoważnienia.

2. Stosunek pracy pracowników, o których mowa w ust. 1, nawiązany na podstawie mianowania, przekształca się, z dniem wejścia w życie ustawy, w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony.

3. Warunkiem nadania pracownikowi, o którym mowa w ust. 1, upoważnienia do orzekania po upływie trzech lat od dnia wejścia ustawy w życie, jest złożenie egzaminu. Przepisy art. 267 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

4. Pracownik, który złożył egzamin wymagany zgodnie z ust. 3, może uzyskać uprawnienia eksperta z pominięciem okresu asesury.

Art. 324. Do ustalania wynagrodzeń oraz limitów zatrudnienia ekspertów i asesorów w Urzędzie Patentowym stosuje się odpowiednio, o ile ustawa nie stanowi inaczej, przepisy o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej, odnoszące się do członków korpusu służby cywilnej.

Art. 325. 1. W przypadku jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, patent, prawo ochronne albo prawo z rejestracji może być udzielone tylko na rzecz osoby prawnej, w skład której wchodzi ta jednostka, bądź na rzecz osoby fizycznej, bądź osób fizycznych prowadzących tę jednostkę na własny rachunek.

2. Prawa przysługujące Skarbowi Państwa wykonuje w jego imieniu organ administracji rządowej lub państwowa jednostka organizacyjna, według właściwości w zakresie gospodarowania mieniem Skarbu Państwa będącym przedmiotem prawa.

Art. 326. Tracą moc:

- 1) ustawa z dnia 19 października 1972 r. o wynalazczości (Dz. U. z 1993 r. Nr 26, poz. 117 oraz z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 770);
- 2) ustawa z dnia 31 stycznia 1985 r. o znakach towarowych (Dz. U. Nr 5, poz. 17, z 1989 r. Nr 35, poz. 192, z 1993 r. Nr 10, poz. 46, z 1994 r. Nr 74, poz. 331 i z 1997 r. Nr 88, poz. 554);
- 3) ustawa z dnia 30 października 1992 r. o ochronie topografii układów scalonych (Dz. U. Nr 100, poz. 498 oraz z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 770);
- 4) ustawa z dnia 31 maja 1962 r. o Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1993 r. Nr 26, poz. 118);
- 5) przepisy art. 5—7 ustawy z dnia 30 października 1992 r. o zmianie ustawy o wynalazczości i ustawy o Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1993 r. Nr 4, poz. 14).

Art. 327. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.⁸¹⁾

⁸¹⁾ Ustawa została ogłoszona dnia 21 maja 2001 r.